Sfântul apostol Toma

(s.v. 6 octombrie / s.n. 19 octombrie)

Materiale despre Sfântul apostol Toma:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%20ap.%20Toma%20(6%20oct)

https://archive.org/details/@steaemy?query=apostol+Toma

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=apostol+Toma

***

Predici la Duminica a II-a după Paşti (a Sfântului apostol Toma) (2.Penticostar):

https://www.academia.edu/42999039/Predici_la_Duminica_a_II-a_dup%C4%83_Pa%C5%9Fti_a_Sf%C3%A2ntului_apostol_Toma_2._Penticostar_

https://archive.org/details/predici-la-duminica-a-ii-a-dupa-pasti

&&&

Sfântul apostol Toma, numit şi Geamănul, era din Galileea şi a fost unul dintre cei 12 apostoli ai lui Hristos. Nu era cărturar, dar el aducea Domnului un suflet curat, cinstit şi curajos. Evanghelia vorbeşte despre îndoiala lui Toma de a crede că Domnul Iisus a înviat din morţi, atunci când ceilalţi apostoli au mărturisit că L-au văzut pe El şi că a vorbit cu ei. Îndoiala sa a dus la sporirea cu şi mai multă putere a credinţei în Înviere, căci Hristos-Domnul S-a arătat după opt zile din nou ucenicilor, fiind şi Toma cu ei, iar el a mărturisit: Domnul meu şi Dumnezeul meu! (Ioan 20, 28). După Înălţarea la cer a Mântuitorului şi după primirea Duhului Sfânt, trăgând Sfinţii apostoli la sorţi, încotro să vestească fiecare Evanghelia, Sfântului Toma i-a căzut sorţul să meargă în India. Deci, a semănat apostolul cuvântul lui Dumnezeu la mezi, la parţi şi la indieni, şi pe mulţi i-a creştinat, întemeind biserici. A murit fiind străpuns de ostaşi cu sulițele, la porunca unui rege păgân, primind astfel cununa muceniciei de la Cel pe care L-a slujit întreaga sa viaţă. Mormântul său de la Mylapore (lângă oraşul Chennai, în sud-estul Indiei) este până astăzi loc de pelerinaj. Cea mai mare parte a moaştelor sale au fost mutate la Edesa Mesopotamiei în anul 232. Astăzi capul Sfântului Toma se află în Mănăstirea ortodoxă din insula Patmos (Grecia), iar alte părţi din moaştele sale se păstrează în oraşul Ortona din Italia. În Biserica Ortodoxă pomenirea sa se face la 6 octombrie şi în prima duminică după Paşti.

Index

În această lună (octombrie), ziua a şasea - Sfântul măritul şi întru-tot lăudatul apostol Toma (Minei)..... 4
Canon de rugăciune către Sfântul apostol Toma 21
Acatistul Sfântului apostol Toma..... 30
Paraclisul Sfântului apostol Toma..... 42
Imnografie 58
Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Toma 60
Sfântul apostol Toma - drumul spre sfinţenie 75
Sinaxar - Pomenirea Sfântului măritului apostol Toma, numit Geamănul..... 77
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Toma..... 82

Calendar Ortodox - Sfântul apostol Toma..... 83
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul apostol Toma..... 85
Proloagele din 6 octombrie..... 88
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului, măritului şi întru tot lăudatului apostol Toma..... 96
Cântare de laudă la Sfântul apostol Toma..... 98
Cugetare..... 99
Viaţa şi pătimirile Sfântului apostol Toma a cărui pomenire Sfânta Biserică o sărbătoreşte pe 6 octombrie.....102
Sfântul Roman Melodul - Imnele pocăinţei - Imnul lui Toma necredinciosul.....120
Cine a ocrotit mâna lui Toma atunci când a pipăit coasta?.....129
Prof. dr. Remus Rus - Sfântul apostol Toma.....131
Adrian Cocoşilă - Sfântul apostol Toma, ocrotitorul întârziaţilor.....137
Sfântul apostolul Toma: patronul arhitecţilor, zidarilor şi al pietrarilor.....140
Petru Hrisologul - Toma a tămăduit nu doar nesiguranța propriei sale inimi, ci și pe a tuturor oamenilor.....143
Everghetinos 8.2 - Din povestirea călătoriilor Sfântului apostol Toma.....145
Pr. lect. dr. Ioniță Apostolache - Sfântul apostol Toma, misionar şi mărturisitor148
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Apostolul Toma, file de Scriptură şi menţiuni istorice 152
Bogdan Mateciuc - Biografiile Sfinţilor apostoli – Toma 155
Orthodoxwiki - Apostolul Toma.....159
Semnificaţia numelui Toma.....162
Moaştele Sfântului apostol Toma 163
Racle cu Sfinte moaşte ale Sfântului apostol Toma.....167
Catedrala San Thome 183
India Sfântului apostol Toma.....192
Little Mount of St. Thomas in Chennai (Madras).....195
Icoane 233

În această lună (octombrie), ziua a şasea - Sfântul măritul şi întru-tot lăudatul apostol Toma (Minei)

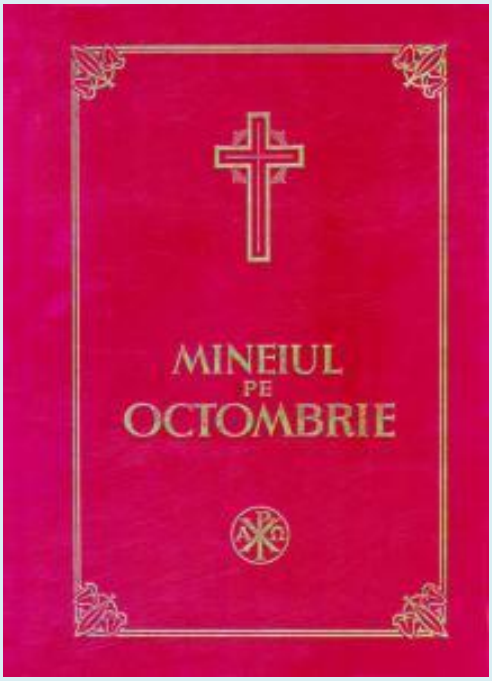

La Vecernie

La Doamne strigat-am... **Stihirile** pe 6, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz…

De coasta Stăpânului atingându-te prea fericite, ai ajuns cea mai înaltă din bunătăţi; că precum buretele apa, aşa de acolo ai luat izvor de bunătăţi şi viaţă veşnică, şi ai adăpat inimile cele uscate de neştiinţă, izvorând neîncetat măririle darului tău.

Cu credincioasă necredinţa ta, pe cei credincioşi i-ai întărit, ca să înceapă a teologhisi pe un Dumnezeu şi Domn a toată făptura; pe Cel ce a purtat trup pentru noi pământenii, şi Crucea şi moartea a răbdat, pătrunderi de cuie, şi împungere cu suliţa în coastă, din care viaţă luăm. *(de două ori)*

Toma cel minunat, a deschis izvorul dogmelor Stăpâne, celor de Dumnezeu înţelepţiţi; că de coasta Ta atingându-se, îndoite lucrări şi îndoite firi împreună a cunoscut, şi a strigat: Tu eşti Dumnezeul meu şi Stăpânul, Tu şi Domnul măririi, Cel ce pentru mine trup Te-ai făcut. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea, a lui Studitul*

Ca o slugă a Cuvântului şi a negrăitei întrupării Lui, ai luat adâncul înţelepciunii, Toma apostole. Că cu trestia Crucii, scoţând dintru adânc sufletele le-ai vânat. De unde cu năvodul dogmelor tale, toată lumea ai luminat şi cu lumina cunoştinţei sufletele indienilor cele întunecate le-ai strălucit. Pentru aceasta cu mărirea lui Hristos luminat desfătându-te, roagă pe Acesta să miluiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară ? Sau cine nu va lăuda prea curată naşterea ta? Că Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul Unul-Născut, Acelaşi din tine cea curată a ieşit, negrăit întrupându-Se; din fire Dumnezeu fiind şi cu firea om făcându-Se pentru noi. Nu în două feţe fiind despărţit; ci în două firi fără de amestecare fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L curată, cu totul fericită, să se miluiască sufletele noastre.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn celor ce...

Ca pe un mărgăritar luându-te Hristos Iubitorul de oameni din marea tulburării lumeşti, prin tine a îmbogăţit pe cei lipsiţi şi cuprinşi de sărăcia nevoilor, Toma apostole. Pentru aceasta pe tine te fericim şi mărim cu laude pomenirea ta cea întru-tot prăznuită, cinstindu-te cu bună credinţă.

Stih: În tot pământul a ieşit vestirea lor, şi la marginile lumii cuvintele lor.

Tot pământul cel întunecat al indienilor l-ai luminat prea sfinţite şi de Dumnezeu văzătorule apostole; că învăţând pe toţi, i-ai făcut fii luminii şi zilei; şi acestora capiştile idoleşti surpând, înţelepte, le-ai ridicat cu darul, Biserici întru mărirea lui Dumnezeu, fericite rugătorule pentru sufletele noastre.

Stih: Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.

Cu mâna cea sârguitoare cercând dumnezeiasca coastă şi rănile cuielor, care Cel fără de moarte pentru noi a luat şi necredinţa mutându-o cu bucurie întru bună

credinţă, Toma ai strigat: Tu eşti Dumnezeu şi Domnul, şi Te măresc Iubitorule de oameni, pe Tine Cel ce ai izvorât credincioşilor prin patimi nepătimirea.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea, al lui Anatolie*

Cele dumnezeieşti ale înţelepciunii lui Hristos văzând, pahar înţelegător de taină te-ai arătat Toma apostole, prin care se veselesc sufletele credincioşilor. Că cu dumnezeiescul năvod al Duhului, ai scos pe popoare dintru adâncul deznădăjduirii. Pentru că din Sion au ieşit ca un râu al darului, dogmele tale dumnezeieşti izvorând în toată lumea. Pentru aceasta patimilor lui Hristos urmând, în coastă ai fost împuns, intrând în norul nestricăciunii. pe Acela roagă-L, să miluiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Născătoare de Dumnezeu tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit nouă Rodul Vieţii; ţie ne rugăm, roagă-te Stăpână cu apostolul Toma, să miluiască sufletele noastre.

Tropar, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Toma, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşale sufletelor noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară; căci, cu trupul cel luat din tine, Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prin Cruce răbdând patimă, ne-a izbăvit pe noi din stricăciune, ca un Iubitor de oameni.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul Sfântului de două ori.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

După întâia Catismă, **Sedealna**, glasul al 5-lea:

Podobie: Pe Cuvântul Cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, carele S-a născut din Fecioară spre mântuirea noastră, să-L lăudăm, credincioşii, şi să I ne închinăm; că bine a voit a Se sui cu trupul pe Cruce şi moarte a răbda şi a scula pe cei morţi, întru slăvită Învierea Sa.

Pe apostolul şi ucenicul lui Hristos, toţi să-l lăudăm cu cântări întru pomenirea lui; căci cu dumnezeiasca cuviinţă a întărit întru Domnul gândurile noastre, pipăind rănile cuielor şi căutând credinţa cea adevărată. Acesta neîncetat se roagă, să se mântuiască sufletele noastre. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Dumnezeu şi Domnul cel ce S-a întrupat din tine pentru noi cei stricaţi cu păcatele roagă-L pururea să se milostivească spre noi, şi să-şi întoarcă mânia şi iuţimea Sa, Curată, de către cei ce strigăm cu credinţă, şi lăudăm neîncetat măririle darului tău.

După a două Catismă, **Sedealna**, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Atingându-te de coasta Mântuitorului şi dobândind prin aceasta cunoştinţa lui Dumnezeu, mărite apostole, pe pământenii cei credincioşi cu necredinţa ta i-ai adus la credinţă, şi cu suliţele împungându-te peste tot trupul, luminezi sufletele tuturor celor ce laudă sfântă adormirea ta. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nădejde neruşinată eşti celor ce nădăjduiesc spre tine, una cea ce ai născut mai presus de fire cu trup pe Hristos Dumnezeul nostru; pe Acela roagă-L cu Sfinţii apostoli, să dea lumii curăţire greşelilor şi nouă tuturor mai înainte de sfârşit îndreptare vieţii.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta

2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canoanele - Amândouă din Octoih, fără mucenicine şi al sfântului pe 6.

Canonul Sfântului

facerea lui Teofan

Cântarea 1-a, glasul al 4-lea

Irmos: Pe voievozii cei tari, pe cele trei părţi ale sufletului, te rog, îneacă-i întru adâncul nepătimirii, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, ca întru omorârea trupului, să-Ţi cânt Ţie ca dintr-o alăută cântare de biruinţă.

Pe Fiul lui Dumnezeu cel fără început, Dumnezeu Cuvântul, cel ce S-a arătat pe pământ cu chipul precum suntem noi, pe care L-ai văzut, mărite ale cărui mâini şi coasta cu palma le-ai pipăit, roagă-L să mântuiască pe robii tăi.

Ştiutorul celor ascunse şi Cel ce cearcă rărunchii şi ispiteşte inimile, Dumnezeul meu Iisus, pe tine Toma prea fericite, te-a primit slujitor dumnezeieştii Sale arătări, şi mărturisitor şi dumnezeiesc apostol.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Râu de ape tainice te-ai arătat Toma, care adăpi faţa pământului şi adunarea Bisericii, cu curgerile cunoştinţei de Dumnezeu şi cu repejunea Duhului ai gonit înşelăciunea mulţimii dumnezeilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pierzătoare fiind a morţii şi a stricăciunii, pe Hristos izvorul nestricăciunii ai născut, de Dumnezeu Născătoare prea lăudată, pe Cel ce a împodobit cu darul nemuririi firea omenească, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasia: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm; ci, întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea ipostatică, Hristoase; că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Cu podoaba faptei bune fiind împodobit însuţi văzătorule, şi cu minunile, grozăvia indienilor cu dumnezeiasca lumină o ai strălucit prin credinţă, şi ai luminat întunecarea lor.

Din rază fiind aprins prin singură lucrarea Duhului, ca o săgeată de Dumnezeu luminată te-ai trimis, de Dumnezeu primite şi lumea ai luminat Toma cu minunile.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În taină învăţându-te dogmele dumnezeieştii înţelepciuni, ca o grabnică scăpărare de fulger, ce iute străbate, Toma apostole ai luminat marginile lumii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce nu ştii de nuntă, care ai născut pe Dumnezeu întrupat, pe mine cel clătinat de asuprelile patimilor, mă întăreşte; că nu este Preacurată afară de tine altă ajutătoare.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Cu năvodul dumnezeieştilor cuvinte, vânând peştii cuvântători, i-ai adus pârgă Dumnezeului nostru; şi întru rănile lui Hristos dorind să te îmbraci, următor patimii Lui te-ai arătat. Pentru aceasta adunându-ne, după datorie cinstim, mărite apostole, întru-tot prăznuită pomenirea ta şi cu un glas strigăm către tine: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cinstesc cu dragoste sfântă pomenirea ta. (de două ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe ceea ce este uşă cerească şi sicriu, munte cu totul sfânt, nor luminos, să o lăudăm, scara cea cerească, rai cuvântător şi chemarea Evei; vistierie mare a toată lumea; că într-însa s-a lucrat mântuirea lumii şi iertarea greşelilor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dânsa: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu credinţă se închină prea sfintei naşterii tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cel ce şade întru mărire, pe scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit, Iisus Cel mai presus de Dumnezeire, prin palmă curată şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale!

Cu mai mare arătare de minuni lucrând, şi slava dumnezeieştilor dogme luminat alcătuind apostolul, a cuprins cu propovăduirea lumea, care strigă: Slavă Hristoase puterii Tale.

Ca pe cel ce însuţi ai fost văzător Cuvântului, şi cald slujitor, şi slavei Lui mărturisitor, şi ca pe un credincios iconom şi apostol, te lăudăm pe tine fericite Toma prea cinstite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca o cămară de mire şi cort ceresc, punând temelie piatra cea din marginea unghiului, ai zidit celor credincioşi, fericite, pururea pomenite, mare apostole.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pământ nearat, care a crescut Spicul vieţii; nor uşor şi ploaie, care a picat pe Dătătorul de viaţă, numim pe Preasfânta Fecioară, strigând: Slavă Hristoase puterii Tale.

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea slava Ta, Hristoase, iar noi pe Tine, Unul-Născut, strălucirea slavei dumnezeirii Tatălui, de noapte mânecând, te lăudăm, Iubitorule de oameni.

Strălucit fiind apostole cu mărirea lui Hristos, şi coasta cea de viaţă făcătoare pipăind, ai scos adâncul cuvântării de Dumnezeu cel neurmat, şi lumea ai îmbogăţit.

Nefiind Toma de faţă la cea întâia intrare şi necrezând pe ucenici, iar mai pe urmă a crezut şi bucurându-se a strigat: Pe Tine Dumnezeu şi Domn Te vestesc Mult-milostive.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca un Cer însufleţit al măririi Tale Hristoase, cu tunet duhovnicesc Toma a strigat, Dumnezeu şi Domn pe Tine credincioşilor binevestindu-Te.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Biruitoare patimilor şi gândurilor arată-mi mintea, ceea ce eşti cu totul fără prihană, potolind pornirile lor, dumnezeiască mireasă; ceea ce ai născut pe Dumnezeu şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne, strigă Biserica către Tine, curăţindu-se de sângele demonilor cu Sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

Necredinţa cea de suflet pierzătoare a tuturor o vindecă necredinţa ta, fericite; că tu ai cercat adevărat semnele cuielor şi ale suliţei.

Slobozit-ai ca un puternic Hristoase pe apostolul tău, ca pe o săgeată ascuţită în inimile vrăjmaşilor tăi, Dătătorule de viaţă şi pe aceştia, ca pe nişte luare de dobânzi le-a adus Ţie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Jertfele idoleşti le-ai stricat Îndurate, junghiat fiind pe lemn, şi cu sfintele junghieri ale grăitorilor de Dumnezeu apostoli, care au urmat patimilor Tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

O, minune mai nouă decât toate minunile! Că Fecioara în pântece zămislind, fără ispită bărbătească pe Cel ce ţine împreună toate, L-a încăput fără strâmtorare.

Condac, glasul 1:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

De darul înţelepciunii plin fiind, apostolul lui Hristos, şi adevărata slugă întru pocăinţă a strigat: Tu eşti Dumnezeul meu şi Domnul.

Icos: Către ucenicul lui Hristos, marele puitor de taine şi de Dumnezeu grăitorul Toma, Petru, strigând: Am văzut pe Domnul! Zis-a acela: De nu voi vedea eu în mâinile Lui semnul cuielor, şi de nu-i voi pipăii şi coasta, nu voi crede. Atunci Făcătorul tuturor şi Stăpânul a venit ca o slugă, vrând să mântuiască pe toţi şi a zis Tomei: Pipăie mâinile mele şi coasta, şi nu fii necredincios; că Eu sunt Domnul şi Dumnezeul tău. Iară el cu pocăinţă a strigat: Tu eşti Dumnezeul meu şi Domnul!

Sinaxar

În această lună, în ziua a şasea, pomenirea Sfântului măritului apostol Toma.
Stih: Cel ce căuta de demult mâna în coasta ta a pune...
Toma, în coastă se împunge Cuvinte pentru tine.
Cu lungi suliţe se împunge Toma,
În ziua a şasea, pentru dragostea ta.

Acesta propovăduind cuvântul lui Dumnezeu la mideni, la parţi, la perşi şi la indieni, se închise de Smideu împăratul, căci crezu printr-însul Uazan fiul său şi Tertia femeia lui, Migdonia şi Narea. Drept aceea l-a şi dat pe mâinile a cinci ostaşi, care suindu-l într-un munte, l-au junghiat cu suliţele, şi aşa s-a petrecut în Domnul.

Din ale sale înconjurări, călătorii şi minuni ce a făcut. Încă trăind apostolul, a trecut la India, cu un neguţător anume Avan şi găzduiră la o casă în Andrapole. Tocmai atunci avea nuntă Domnul cetăţii aceleia, care îşi mărita o fiică, şi era a se veseli şi câţi se întâmplase acolo. Apostolul şezuse la masă mai jos decât alţii, şi ospătându-se toţi ceilalţi, numai el nu mânca, ci fiind în grijă şi pe gânduri, se păzea pe sine şi şedea liniştit.

Iară unul din slugi, îngâmfându-se, a dat sfântului o palmă peste obraz, zicându-i: Dacă ai venit la nuntă, nu şedea posomorât, ci te bucură şi te veseleşte împreună cu ceilalţi oaspeţi. Iară apostolul a zis aceluia ce i-a dat palma: Să-ţi ierte Domnul greşeala în veacul viitor, iar în acest de acum, mâna care se întinse fără de cale asupra mea, să o împartă fiarele sălbatice, pentru a multora învăţătură şi certare. Şi îndată după cuvânt, alergând acela ca să aducă apă, să dreagă vinul cu apă, paharnic fiind, ieşi o fiară ce pândea acolo la fântână, de-l sparse până la maţe şi muri. Atunci întâmplându-se un câine, de găsi în drum mâna ce lovise pe sfântul, luându-o în gură, intră cu dânsa unde era masa, ca şi cum ar fi arătat tuturor pedeapsa ce a luat acela pentru lovirea ce a dat apostolului.

Şi mirându-se toţi câţi erau acolo a cui să fie mâna aceea, oarecare femeie evreică ce cânta cu fluierul la nuntă, a strigat cu glas mare şi a zis: Mare taină ni s-a arătat astăzi nuntaşilor. Sau Dumnezeu, sau apostolul lui Dumnezeu, a vrut să stea împreună cu noi la masă; pentru că eu cântând cu fluierul şi veselindu-vă, am auzit pe un om de o limbă cu mine care a zis evreieşte către paharnicul ce l-a lovit: Mâna ta cea dreaptă ce m-a lovit, să se rupă de câini în viaţa aceasta, pentru ca să vadă toţi şi să se înţelepţească. Şi iată că s-a făcut cuvântul lui lucru.

Şi aflară toţi minunea aceasta, şi ajunse şi la urechile stăpânitorului. Acesta după ce se trecu nunta, chemând pe apostol îi zise: De vreme ce ştii prin blestemul tău a pricinui moarte, arată şi puterea rugăciunii tale, la fiica mea, care o am dat astăzi. Deci primind apostolul aceasta bucuros, intră în cămara cea de nuntă, şi întărind pe tineri spre curăţenie, şi plecându-i ca să urască dulceaţa poftei trupeşti, dându-i în seama lui Dumnezeu, se duse de acolo.

Deci peste puţin ceas a văzut mirele pe oarecine, ce semăna cu apostolul, şi vorbea cu mireasa, şi părându-i-se că este Toma, îi zise: N-ai ieşit tu mai înainte decât toţi? Dar cum iarăşi ai venit? Iar cel ce se arătase zise: Eu nu sunt Toma, ci după dar frate îi sunt lui, şi cine va urma după mine ca dânsul, lepădându-se de lume, va fi la a doua naştere nu numai frate, ci şi dimpreună moştenitor Împărăţiei mele. Şi zicând aceasta se făcu nevăzut.

Deci, aceia păzind la sine cuvântul ca un mărgăritar, au făcut rugăciune toată noaptea, către cel ce li se arătase, iar când a fost dimineaţă se duse tatăl şi socrul la casa în care se culcau tinerii, şi aflându-i şezând osebiţi, se mâhni, şi întrebând pricina, pentru ce şed osebiţi, ei ziseră: Ne rugăm, ca să se ţină această osebire între noi până la sfârşit, ca să rămânem nedespărţiţi la vremea cununiilor în cămara de nuntă cea veşnică, după făgăduinţa celui ce ni s-a arătat în asemănarea străinului.

Deci de aceasta tulburându-se tatăl şi socrul, făgădui daruri ca să găsească pe înşelătorul acela, să i-l aducă înainte, şi trimiţând căuta pe cel ce se arătase. Iar cercătorii după cuvântul psalmistului, s-au stins iscodind iscodiri; căci cel ce se arătase tinerilor, nu se afla văzut, iar nevăzut arătându-se noilor săi ucenici, îi întărea.

Deci fiindcă tinerii rugau pe Domnul, ca să îmblânzească mânia tatălui şi socrului lor, şi să-l înveredicească a cunoaşte credinţa cea adevărată, auzindu-i Dumnezeu, a iconomisit a se face şi acela creştin. S-a învăţat de către însuşi tinerii cinstirea de Dumnezeu, şi a crezut în Hristos cu tot sufletul.

Iar după ce s-a făcut aceasta, auzind aceşti ispitiţi ucenici ai lui Hristos, cum că Toma mai zăboveşte în India, au mers la el cu sârguinţă şi s-au desăvârşit cu Sfântul Botez; aceştia apoi altora s-au făcut propovăduitori ai Sfintei Evanghelii.

Iar când a mers apostolul Domnului la Gundafor împăratul Indiei, l-a întrebat acesta ce meşteşug ştie, la lemn sau la pietre a lucra ? Apostolul răspunse că la lemn ştie a face raliţe, juguri, cârme şi vâsle; iar la pietre coloane, biserici şi case împărăteşti. Atunci împăratul zise: Oare putea-vei să-mi faci nişte palaturi după voia mea la locul care îmi va plăcea? Apostolul zise că poate; şi se tocmiră, şi neispitind

nimic, porunci de s-a dat apostolului aur, ca să ia cele ce-i trebuiesc, şi să pună temeliile arătându-i şi locul; însă apostolul zise: Acum împărate nu este vreme a zidi cineva lucruri iscusite, ci în luna lui octombrie. Aceasta mi se pare să o fi zis apostolul, pentru răsplătirea ce este să se dea în veacul cel viitor, pentru cele ce am făcut în viaţă; şi aşa prea lesne înduplecă firea împăratului, mai ales că luă în mâinile lui şi dreptarul, şi desemnă cu meşteşug urzeala, şi-l odihni ca să nu aibă nici o grijă.

Deci mirându-se împăratul de isteţimea apostolului, dându-i şi de cheltuială de ajuns, se întoarse la casa sa. Iar apostolul împărţi tot aurul săracilor, şi ca un apostol făcu împăratului case nefăcute de mână de om, în curtea celor întâi născuţi.

Deci trecând câtva timp, împăratului îi era aminte să ştie pentru lucru, şi auzind că lipsea numai acoperământul, de bucurie socotind că este adevărată vestea, trimise şi altă măsură de aur la apostol, zicând, să-i facă acoperământul foarte frumos şi mai curând. El iarăşi luând aurul, îşi ridică mâinile şi ochii către cer, şi zise: Mulţumescu-ţi, Iubitorule de oameni, că în multe feluri de chipuri ştii şi rânduieşti mântuirea fiecăruia; şi aflându-se tot în acel gând, îl împărţi tot la cei lipsiţi.

Deci în cele din urmă, unii din cei ce se aflau cu apostolul, au spus împăratului că n-a rămas nicidecum vreo zidire de la acel om, de vreme ce aurul l-a împărţit la săraci, şi încă propovăduieşte pe un Dumnezeu neştiut, face nişte lucruri minunate către cei ce merg la dânsul, şi nu mănâncă nimic.

Deci împăratul umplându-se de nespusă mânie, trimise şi aduse pe apostolul şi-l întrebă de s-a zidit palatul?

Iară el răspunzând îi zise: Ţi-am zidit împărate palat foarte frumos, precum am învăţat eu să lucrez, de la marele meşter Hristos.

Şi împăratul zise: Ia să mergem să-l vedem.

Iară apostolul zise: Nu-ţi va trebui acum, ci când te vei muta de aici, atunci cu bucurie vei avea sălăşluirea palatului ce s-a zidit.

Iar împăratului părându-i că-l ia în râs, strigă sălbăticit: Luaţi pe acest înşelător şi-l băgaţi într-o groapă, care va fi mai întunecoasă, împreună cu neguţătorul, care mi l-a adus.

Deci aflându-se la închisoare, în legături apostolul, fratele împăratului căzând în multă inimă rea, chemând pe împăratul îi zise: Pentru mâhnirea ce ţi s-a întâmplat de acest înşelător, îngreunându-mă la suflet, acum voi să mor; şi vorbind amândoi aşa, îi pieri firea şi muri. Atunci luându-i sufletul îngerul, şi purtându-l pe la sălaşele Domnului îi arătă frumuseţea lor şi-l întreba unde-i place să locuiască ? Iar sufletul văzând unul mai ales şi osebit pe urma tuturor, îl arătă pe acela îngerului, şi se ruga a se sălăşlui în o parte a acelui palat; îngerul însă îi zise: Nu vei putea să te sălăşluieşti întru acesta că este al fratelui tău, care i l-a făcut Toma străinul.

El îi zise: Rogu-te lasă-mă să mă duc la dânsul, că-l voi cumpăra de la el cu puţin preţ, şi mă voi întoarce; că el nu-i ştie frumuseţea. Atunci îngerul întorcând sufletul în trupul cel mort, şi trezindu-se mortul ca dintr-un somn greu, zise să cheme pe frate său, care venind îi zise: Ştiu fără îndoială, că ai fost tu bucuros să dai jumătate de împărăţia ta pentru mine, ca să înviez. Cer dar de la tine un dar mic, şi te rog a mi-l da.

Împăratul zise: Ceea ce este în puterea mea, voi da bucuros iubitului meu frate, adeverindu-i cu jurământ. Atunci fără nici o sfială spuse fratelui său cererea, zicând: dăruieşte-mi palatul care ai la ceruri; câţi bani vei vrea să-ţi dau să mi-l dai? Împăratul la aceasta rămase ca un mut; apoi întrebă: Eu palaturi să am la Cer ? De unde? Cu adevărat prea ai, măcar că tu nu şti; cele ce ţi le-a zidit străinul care este închis în temniţă. Atunci punând împăratul în mintea sa cuvintele acestea, urni pe frate-său în acest chip, zicându-i: De ar fi ceea ce pofteşti din cele ce sunt sub împărăţia mea, ar fi păcat a se călca jurământul; dar fiindcă este din cele ce sunt osebit la ceruri, judecă tu singur fiind însă meşterul de faţă, ţi-o ia şi-ţi va face mai frumoase, decât cele ce ai văzut.

Acestea zicând, scoase pe apostolul şi pe Avan din temniţă; şi căzând împăratul la picioarele lui, cerea iertăciune pentru greşeala ce a făcut din răpirea mâniei.

Iar apostolul mulţumind lui Dumnezeu de aceasta, şi luminându-i pe amândoi cu cuvântul darului, dându-le şi arvuna Împărăţiei celei veşnice, adică Dumnezeiescul Botez se duse în alte cetăţi propovăduind şi binecuvântând pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul Sfânt

Tot în această zi, Sfânta muceniță Erotiida.

Stih: Pe Erotiida fecioara cu foc o a ars,
Fiind aprinsă de dragostea lui Hristos.

Tot în această zi, Sfântul noul mucenic Macarie cel de la Chiul Vitiniei, care în Brusa a mărturisit, împroşcat fiind mai întâi cu pietre; în urmă de sabie s-a săvârşit.

Stih: Macarie mai înainte fiind după numire fericit.
Acum şi din cercarea sabiei s-a adeverit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul persienesc tinerii lui Avraam de pofta dreptei credinţe mai mult decât de văpaia focului fiind aprinşi, au strigat: Binecuvântat eşti în Biserica slavei Tale, Doamne.

Cu cetele cele de sus ca un apostol bucurându-te, dănţuieşti în ceruri, fericite şi cânţi veselindu-te: Binecuvântat eşti în Biserica măririi Tale, Doamne.

De la margini până la margini a străbătut vestirea ta, şi glasul dumnezeieştilor tale cuvinte, care învaţă pe cei ce strigă: Binecuvântat eşti în Biserica măririi Tale, Doamne.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Biserică te-ai făcut Treimii, prea lăudate, pentru aceasta şi capiştile idolilor şi jertfelnicele le-ai zdrobit apostole, şi Biserici ai ridicat spre mărirea şi lauda lui Hristos Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

De robia legii ne-am izbăvit prin naşterea ta; că tu Născătoare de Dumnezeu fără sămânţă bărbătească ai născut nouă pe Mântuitorul. Binecuvântată eşti între femei, cea fără prihană Stăpână.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi...

Cu Dumnezeu, cel ce S-a întrupat vorbind, te-ai arătat uitându-ţi de trup, fericite; şi cu dumnezeirea cea mai presus de lume te-ai îmbogăţit şi prin cea către Dumnezeu apropiere ai strigat: Pe Domnul lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cu dragostea lui Hristos unindu-te, moarte împreună cu Dânsul ai dorit, fericite, zicând apostolilor celor împreună cu tine: Să mergem, să murim şi noi cu Dânsul; şi strigând: Pe Domnul lăudaţi, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pe voi apostolii, Hristos va arătat nori ai cereştii ploi cu care umpleţi bisericile de apa dumnezeieştii cunoştinţe, prea înţelepţilor; şi adăpaţi pe cei ce strigă: Pe Domnul lăudaţi, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

De prihane şi de întinăciune curată fiind, şi lăcaş a toată sfinţenia, ai născut pe Cuvântul cel Preasfânt, care sfinţeşte pe toţi, pe Cel împreună fără de început cu Tatăl. Pentru aceasta pe tine Fecioară te lăudăm şi te prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmos:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită, pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos, Piatra cea netăiată de mână cea din capul unghiului, din tine, Fecioară, muntele cel netăiat S-a tăiat, adunând firile cele osebite. Pentru aceasta, veselindu-ne, pe tine Născătoare de Dumnezeu te mărim.

Car de lumină purtător te-ai arătat, purtând pe Cuvântul în sufletul tău cel bine-ascultător şi de Dumnezeu purtător, care a îndreptat spre mântuire pe cei ce te laudă pe tine mărite apostole.

A ta prea fericită pomenire săvârşind, te rugăm să ne mântuim cu mijlocirea îndrăznirii tale, care ai ca un apostol al lui Hristos, de tot întreitul val al păcatului, de Dumnezeu văzătorule prea cinstite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Astăzi săvârşind pomenirea ta Toma apostole; luminează-ne şi ne sfinţeşte prin credinţă, mântuindu-ne de ispite, de primejdii şi de toate patimile, cu rugăciunile tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Arătatu-te-ai dumnezeiască mireasă Maică şi prea curată Fecioară; că tu ai unit fecioria şi naşterea, născând prea curată Stăpână, pe Făcătorul şi Domnul a toată făptura.

Luminânda

Podobie: Femei auziţi…

Însuşi văzătorule şi apostole al lui Hristos celui cu totul îndurat, roagă-te să dăruiască pace la toată lumea, biruinţă iubitorilor de Hristos conducătorilor noştrii, şi iertare de greşeli şi mântuire, celor ce te laudă pe tine, ca pe un ucenic de Dumnezeu grăitor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *alta asemenea*

Ca un soare te-a trimis de la răsărit la India, pe tine tăinuitorule, cel ce ai gonit înşelăciunea cea întunecată, Toma înţelepte apostole, şi popoarele ai luminat, să cinstească Dumnezeirea în Treime; prin care ne păzim toţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Maica lui Hristos Dumnezeu cea cu totul fără prihană, lauda cea mare a apostolilor, a mucenicilor, a proorocilor şi a cuvioşilor; fă milostiv pe Fiul tău şi Domnul, nouă robilor tăi, Născătoare de Dumnezeu, când va şedea să judece după vrednicie pe fiecare.

La Laude

Stihirile pe 4, singur glasul; glasul l, ale lui Anatolie:

Lui Hristos ai urmat Toma apostole şi de lume nu te-ai grijit şi învăţăturile lui în vistieria ta ascunzându-le te-ai arătat adevărat apostol. Pentru aceasta fiind între păgâni, ai luminat sufletele lor cele întunecate de înşelăciune şi de patimi, cu poruncile Mântuitorului; ca să creadă în Treimea cea de o Fiinţă.

Glasul al 4-lea: Cu dumnezeiescul foc al cunoştinţei, sufletul luminându-ţi, în toate ai fost următor Stăpânului, ca un legiuit ucenic Toma apostole; că cu trestia Crucii ai tras din adâncul necunoştinţei sufletele celor necredincioşi, şi mintea cea întunecată a indienilor cu undiţa Dumnezeiescului Duh o ai vânat. Roagă pururea pe Hristos Dumnezeu, să ne scape şi pe noi de chipul vrăjmaşului cel întunecat, şi să mântuiască sufletele noastre.

Adâncul vânării de peşti lăsând, la trestia Crucii prin credinţă ai alergat, şi cu aceea pe toţi ai vânat Toma apostole; pentru aceasta şi de prea curată coasta Cuvântului, cu mâna atingându-te, te-ai învrednicit a cerca cu degetul rănile cuielor. Pe Hristos Dumnezeu cu osârdie roagă-L pururea, să mântuiască sufletele noastre.

Glasul al 6-lea: Cele dumnezeieşti ale înţelepciunii lui Hristos privindu-le, te-ai arătat pahar gânditor de taină, Toma apostole cu care sufletele credincioşilor se veselesc; căci cu dumnezeiască mreajă a Duhului, ai tras popoarele din adâncul deznădăjduirii. Ai ieşit din Sion ca un râu al darului, izvorând la toată făptura dumnezeieştile dogme; şi urmând patimilor lui Hristos, te-ai împuns în coastă, intrând în norul nestricăciunii. Pe Acela roagă-L, să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea*

În căruţa faptelor bune călătorind, te-ai arătat asemenea lui Ilie arzându-te cu dumnezeiesc focul Duhului Toma apostole; că cercând adâncul mării cel înţelegător, ai prins peşti, aducându-i pe aceştia din moarte la viaţă; şi sufletele credincioşilor luminându-le cu trestia Crucii, din înşelăciunea cea purtătoare de moarte către viaţă le-ai scos. Pentru aceasta cu cei fără de trupuri stând înaintea lui Hristos, cu dinadinsul pe Acela roagă-L, să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Născătoare de Dumnezeu tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit rodul vieţii; ţie ne rugăm, roagă-te Stăpână cu Sfinţii apostoli, să miluiască sufletele noastre.

Canon de rugăciune către Sfântul apostol Toma

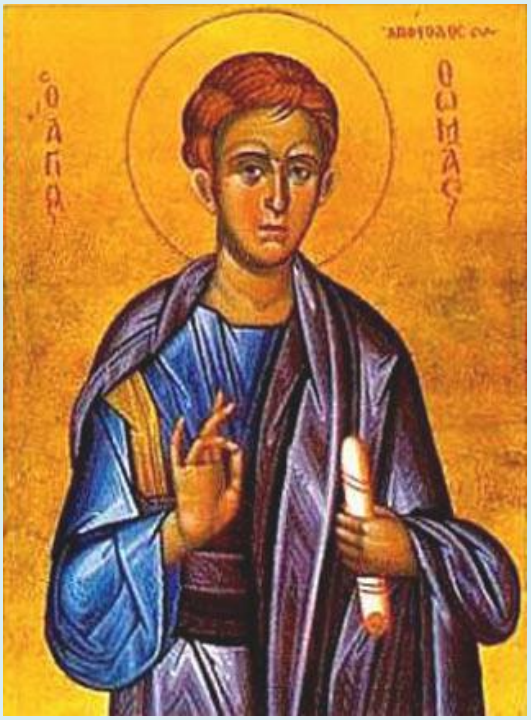

Canon de rugăciune la Sfântul apostol Toma - 6 octombrie - slujitor Dani: **https://www.youtube.com/watch?v=di3YI-swmHQ**

***

Troparul Sfântului apostol Toma, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Toma, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

facerea lui Teofan

Cântarea 1

Irmos: Pe voievozii cei tari, pe cele trei părţi ale sufletului, te rog, îneacă-i întru adâncul nepătimirii, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, ca întru omorârea trupului, să-Ţi cânt Ţie ca dintr-o alăută cântare de biruinţă.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Fiul lui Dumnezeu cel fără de început, Dumnezeu Cuvântul, cel ce S-a arătat pe pământ cu Chipul precum suntem noi, pe care L-ai văzut, mărite, ale cărui mâini şi coasta cu palma le-ai pipăit, roagă-L să mântuiască pe robii săi.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ştiutorul celor ascunse şi Cel ce cercetează rărunchii şi ispiteşte inimile, Dumnezeul meu, Iisus, pe tine, Sfinte apostole Toma prea fericite, te-a primit slujitor dumnezeieştii Sale arătări şi mărturisitor şi dumnezeiesc apostol.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Râu de ape tainice te-ai arătat, apostole Toma, care adăpi faţa pământului şi adunarea Bisericii, cu curgerile cunoştinţei de Dumnezeu şi cu repejunea Duhului ai gonit înşelăciunea mulţimii zeilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pierzătoare fiind a morţii şi a stricăciunii, pe Hristos, Izvorul nestricăciunii, ai născut, de Dumnezeu Născătoare, prea lăudată, pe Cel ce a împodobit cu harul nemuririi firea omenească, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasia: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm; ci, întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea ipostatică, Hristoase; că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu podoaba virtuţii fiind împodobit, însuţi văzătorule şi cu minunile, grozăvia indienilor cu dumnezeiasca Lumină o ai strălucit prin credinţă şi ai luminat întunecarea lor.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din rază fiind aprins, prin singură lucrarea Duhului, ca o săgeată de Dumnezeu luminată ai fost trimis, de Dumnezeu primite şi lumea ai luminat, Sfinte apostole Toma, cu minunile.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În taină învăţându-te dogmele dumnezeieştii Înţelepciuni, ca o grabnică scăpărare de fulger, ce iute străbate, Sfinte Toma apostole, ai luminat marginile lumii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceea ce nu ştii de nuntă, care ai născut pe Dumnezeu Întrupat, pe mine cel clătinat de asupririle patimilor, mă întăreşte; că nu este, Preacurată, afară de tine altă ajutătoare.

Catavasia: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i, în dumnezeiască mărirea ta, de cununile măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cel ce şade întru mărire, pe Scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit, Iisus Cel mai presus de Dumnezeire, prin palmă curată şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale!

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu mai mare arătare de minuni lucrând şi slava dumnezeieştilor dogme luminat alcătuind apostolul, a cuprins cu propovăduirea lumea, care strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale!

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca pe cel ce însuţi ai fost văzător Cuvântului şi cald slujitor şi Slavei Lui mărturisitor şi ca pe un credincios iconom şi apostol te lăudăm pe tine, fericite Toma, prea cinstite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca o cămară de mire şi cort ceresc, punând temelie Piatra cea din capul unghiului, ai zidit celor credincioşi, fericite, pururea pomenite, mare apostole.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pământ nearat, care a crescut spicul vieţii; nor uşor şi ploaie, care a picurat pe Dătătorul de viaţă, numim pe Preasfânta Fecioară, cântând: Slavă, Hristoase, puterii Tale!

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc al Întrupării Tale, celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea slava Ta, Hristoase, iar noi pe Tine, Unul-Născut, strălucirea slavei Dumnezeirii Tatălui, de noapte mânecând, te lăudăm, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucit fiind, apostole, cu mărirea lui Hristos şi Coasta cea de viaţă făcătoare pipăind, ai scos adâncul cuvântării de Dumnezeu cel neurmat şi lumea ai îmbogăţit.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nefiind Sfântul Toma de faţă la cea dintâi intrare şi necrezând pe ucenici, mai pe urmă a crezut şi bucurându-se, a cântat: pe Tine Dumnezeu şi Domn Te vestesc, Mult Milostive.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca un cer însufleţit al măririi Tale Hristoase, cu tunet duhovnicesc Sfântul apostol Toma a grăit, Dumnezeu şi Domn pe Tine credincioşilor binevestindu-Te.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Biruitoare a patimilor şi a gândurilor arată-mi mintea, Ceea ce eşti cu totul fără prihană, potolind pornirile lor, dumnezeiască Mireasă, ceea ce ai născut pe Dumnezeul şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Catavasia: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu Cel peste toate şi ai născut Fiu pe Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne, strigă Biserica către Tine, curăţindu-se de sângele demonilor cu Sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Necredinţa cea de suflet pierzătoare a tuturor o vindecă necredinţa ta, fericite; că tu ai cercetat adevărat semnele cuielor şi ale suliţei.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Slobozit-ai ca un puternic, Hristoase, pe apostolul Tău, ca pe o săgeată ascuţită în inimile vrăjmaşilor tăi, Dătătorule de viaţă şi pe aceştia, ca pe nişte luare de pradă, i-a adus Ţie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Jertfele idoleşti le-ai stricat, Îndurate, înjunghiat fiind pe Lemn şi cu sfintele înjunghieri ale grăitorilor de Dumnezeu apostoli, care au urmat patimilor Tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

O, minune mai nouă decât toate minunile! Că Fecioara în pântece zămislind, fără de ispită bărbătească, pe Cel ce ţine împreună toate, L-a cuprins fără strâmtorare.

Catavasie: Înţelepţii de Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit, al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce s-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

De harul înţelepciunii plin fiind apostolul lui Hristos şi adevărată slugă întru pocăinţă, a grăit: Tu eşti Dumnezeul meu şi Domnul.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul persienesc tinerii lui Avraam de pofta dreptei credinţe mai mult decât de văpaia focului fiind aprinşi, au strigat: Binecuvântat eşti în Biserica slavei Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Cetele cele de sus, ca un apostol bucurându-te, dănţuieşti în ceruri, fericite şi cânţi veselindu-te: Binecuvântat eşti în Biserica slavei Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De la margini până la margini a străbătut vestirea ta şi glasul dumnezeieştilor tale cuvinte, care învaţă pe cei ce cântă: Binecuvântat eşti în Biserica slavei Tale, Doamne.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Biserică te-ai făcut Preasfintei Treimi, prea lăudate, pentru aceasta şi capiştile idolilor şi jertfelnicele le-ai zdrobit, apostole şi Biserici ai ridicat spre mărirea şi lauda lui Hristos Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

De robia legii ne-am izbăvit prin naşterea ta; că tu, Născătoare de Dumnezeu, fără sămânţă bărbătească ai născut nouă pe Mântuitorul. Binecuvântată eşti între femei, Ceea ce eşti fără prihană, Stăpână.

Catavasia: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului; ci, groaza focului bărbăteşte înfruntând-o, se bucurau cântând: Prea lăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat!

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi...

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Dumnezeu, cel ce S-a Întrupat, vorbind, te-ai arătat uitându-ţi de trup, fericite şi cu Dumnezeirea cea mai presus de lume te-ai îmbogăţit şi prin cea către Dumnezeu apropiere ai cântat: pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu dragostea lui Hristos unindu-te, moarte împreună cu dânsul ai dorit, fericite, zicând apostolilor celor împreună cu tine: „Să mergem, să murim şi noi cu dânsul” şi cântând: pe Domnul lăudaţi şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pe voi apostolii, Hristos v-a arătat nori ai cereştii ploi cu care umpleţi Bisericile de apa dumnezeieştii cunoştinţe, prea înţelepţilor şi adăpaţi pe cei ce cântă: pe Domnul lăudaţi şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

De prihană şi de întinăciune curată fiind şi locaş a toată sfinţenia, ai născut pe Cuvântul cel Preasfânt, care sfinţeşte pe toţi, pe Cel împreună fără de început cu Tatăl. Pentru aceasta pe tine Fecioară te lăudăm şi te prea înălţăm întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită, pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos, Piatra cea netăiată de mână, cea din capul unghiului, din tine, Fecioară, muntele cel netăiat, S-a tăiat, adunând firile cele osebite. Pentru aceasta, veselindu-ne, pe tine Născătoare de Dumnezeu te mărim.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Car de Lumină purtător te-ai arătat, purtând pe Cuvântul în sufletul tău, cel bine ascultător şi de Dumnezeu purtător, care a îndreptat spre mântuire, pe cei ce te laudă pe tine, mărite apostole.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

A ta prea fericită pomenire săvârşind, te rugăm să ne izbăvim de tot întreitul val al păcatului cu mijlocirea îndrăznirii tale, pe care o ai ca un apostol al lui Hristos, de Dumnezeu văzătorule prea cinstite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Astăzi, săvârşind pomenirea ta, Sfinte Toma apostole, luminează-ne şi ne sfinţeşte prin credinţă, izbăvindu-ne de ispite, de primejdii şi de toate patimile, cu rugăciunile tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Arătatu-te-ai dumnezeiască Mireasă Maică şi prea curată Fecioară; că tu ai unit fecioria şi naşterea, născând, prea curată Stăpână, pe Făcătorul şi Domnul a toată făptura.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte cu duhul, fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să strige: Bucură-te, prea fericită Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Cu năvodul dumnezeieştilor cuvinte, vânând peşti cuvântători, i-ai adus pârgă Dumne-zeului nostru şi întru rănile lui Hristos dorind să te îmbraci, următor Patimii Lui te-ai arătat. Pentru aceasta, adunându-ne, după datorie cinstim, mărite apostole, întru tot prăznuită pomenirea ta şi cu un glas strigăm către tine: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cinstesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei

Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Pe Ceea ce este uşă cerească şi sicriu, munte cu totul sfânt, nor luminos, să o lăudăm, scara cea cerească, Raiul cel cuvântător şi mântuirea Evei; vistierie mare a toată lumea; că într-însa s-a lucrat mântuirea lumii şi iertarea greşelilor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dânsa: roagă-te lui Hristos, Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu credinţă se închină prea sfintei Naşterii tale.

Acatistul Sfântului apostol Toma

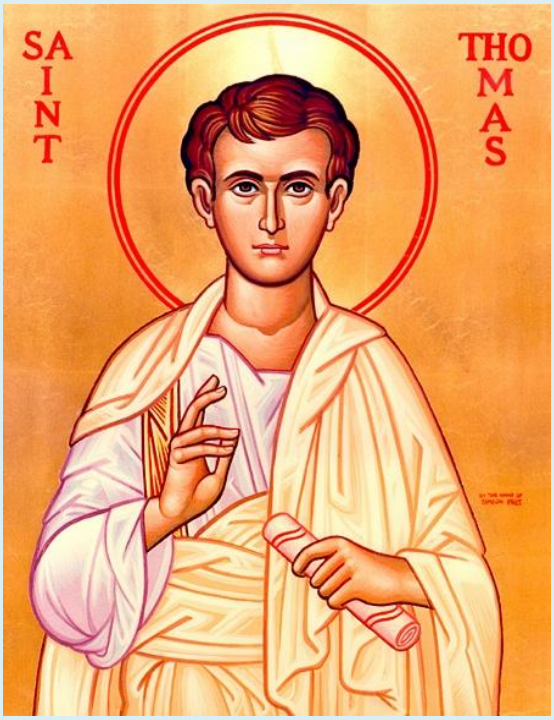

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşlueşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;

Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi **troparele** acestea, glasul al 6-lea:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Apoi:

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfantului apostol Toma - 6 octombrie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=bX7wkJDGxXY

Acatistul Sfântului apostol Toma, ucenicul Încredințării - 6 octombrie:
https://www.youtube.com/watch?v=Qxwe6jfhpVI

&&&

După obişnuitul început se zic:

Condacul 1

Cela ce dintre apostoli ai fost ales a purta crucea cea grea a îndoielilor spre adeverirea fără putinţă de tăgadă sau de îndoială a Învierii lui Hristos, scapă-ne pe noi

cu rugăciunile tale din furtunile lumii şi din valurile îndoielilor vieţii acesteia, ca să-ţi strigăm: ***Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!***

Icosul 1

Galileea neamurilor a oblăduit a ta pruncie, sfinte, învrednicindu-te pe tine Dumnezeu a auzi propovăduirea lui Hristos şi a vedea prea slăvitele Sale minuni şi cunoscându-L pe El, Dumnezeu adevărat, să-L urmezi îndeaproape şi încă şi în ceata celor doisprezece apostoli să te numeri, pentru care zicem ţie:
Bucură-te, Toma, cel ce ai fost numit Geamănul;
Bucură-te, că ai cunoscut pe Iisus Galileanul;
Bucură-te, că prin minuni, puterea Lui ţi s-a vădit:
Bucură-te, că L-ai cunoscut pe El a fi Dumnezeu;
Bucură-te, îţi strigă sufletul meu;
Bucură-te, că pe urmele lui Hristos ai purces;
Bucură-te, că te-ai învrednicit apostol a fi ales;
Bucură-te, că între cei dintâi ai fost chemat;
Bucură-te, că între cei doisprezece te-ai numărat;
Bucură-te, că ai urmat lui Hristos până în sfârşit;
Bucură-te, că prin tine temeiul credinţei s-a vădit;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 2-lea

Prin dumnezeiască Pronie, nu ai fost de faţă cu ceilalţi apostoli, când li s-a arătat lor Mântuitorul după Sfânta Sa Înviere, de aceea nu ai crezut spuselor lor, când mărturiseau zicând: ***"L-am văzut pe Domnul"***, şi-L slăveau cu cântări zicând: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Necrezând mărturiei celor unsprezece apostoli ***"că a Înviat Domnul omorând moartea"***, ai dorit să vezi locul rănilor Lui şi să pui degetul în coasta Lui, spre desăvârşita încredinţare a ta şi a tuturor neamurilor până la sfârşitul veacurilor; de care prea înţeleaptă îndoială minunându-ne, strigăm ţie:
Bucură-te, că a rânduit Domnul să nu fii de faţă la arătarea Sa;
Bucură-te, cel ce n-ai crezut că Hristos a înviat, dând viaţa;
Bucură-te, că apostolii bună vestire ţi-au adus;
Bucură-te, că dorind a-L vedea, n-ai crezut ce ţi-au spus;
Bucură-te, că dorirea ta fierbinte te-a făcut îndoielnic;
Bucură-te, că în hotărâre nu te-ai arătat şovăielnic;
Bucură-te, că îndată ţi-ai arătat dorirea să-L vezi pe Hristos;
Bucură-te, că ai zis: "De nu voi pipăi rănile Lui nu voi crede";

Bucură-te, că degetul pe rănile Lui ai voit să ţi-L pui;
Bucură-te, că prin această taină adâncă descoperi oricui;
Bucură-te, că ne înveţi a ne lipi de rănile lui Hristos;
Bucură-te, că ne arăţi a primi suferinţa ca pe un dar luminos;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 3-lea

Cunoscând Domnul curăţia cugetului tău, ca spre adeverirea Învierii şi nu spre ispitire ţi-a fost îndoiala, te-a învrednicit slăvitei arătării Sale, ca noi, cunoscând minunea, cu tine de-a pururi să cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Arătându-Se Domnul pentru a doua oară apostolilor pe când erai şi tu cu dânşii, ţi-a adeverit dumnezeiască puterea Sa, căci cunoscându-ţi îndoiala, te-a chemat să-ţi pui degetul în coasta Sa, după dorire, dojenindu-te şi înlesnindu-ţi a fi credincios arătării Sale şi nu necredincios; pentru care noi cu cutremur strigăm ţie:
Bucură-te, că Domnul a doua oară apostolilor s-a arătat;
Bucură-te, că prin această arătare şi pe tine te-a bucurat;
Bucură-te, că Iisus ţi s-a adresat ţie anume;
Bucură-te, că te-ai cutremurat când te-ai auzit chemat pe nume;
Bucură-te, că ai recunoscut îndată pe Domnul Hristos;
Bucură-te, că te-a certat cu blândeţe să nu fii necredincios;
Bucură-te, şi ne întăreşte şi pe noi în credinţă;
Bucură-te, că ai adeverit Învierea cu prisosinţă;
Bucură-te, şi nu ne lăsa în îndoială;
Bucură-te, şi din căderile noastre ne scoală;
Bucură-te, al lumii îndreptător;
Bucură-te, osârdnic povăţuitor;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 4-lea

Punând degetul tău pe rănile Domnului şi cunoscându-L pe El a fi cu adevărat Dumnezeu cel înviat din morţi, ai strigat cu tărie: ***"Domnul meu şi Dumnezeul meu!"***, încredinţându-ne şi pe noi de Sfânta Sa Înviere şi învăţându-ne a cânta Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Prin îndoiala ta cea din cuget curat izvorâtă şi din fierbinte dorinţă de a adeveri taina cea nepricepută de minte a Învierii lui Hristos, dat-ai mai cu tărie tuturor să

ştie că a înviat Domnul nu cu nălucire, ci cu acelaşi trup cu care pătimise pentru a noastră mântuire. Pentru aceasta, noi laude îţi aducem ţie:
Bucură-te, cel ce ai fost ales să porţi a îndoielii cruce;
Bucură-te, că îndoiala ta adeverirea Învierii aduce;
Bucură-te, că dumnezeiasca Taină prin tine s-a lucrat;
Bucură-te, că smerit crucea ai purtat;
Bucură-te, că lumii spre întărire şi nu spre sminteală ai fost pus;
Bucură-te, că s-a vădit cât de mult te-a iubit Iisus;
Bucură-te, că a ta îndoială nu L-a mâhnit;
Bucură-te, că dorirea ta arzătoare ţi-a plinit;
Bucură-te, că ne-ai fost dat nouă tare întărire;
Bucură-te, că te avem spre povăţuire;
Bucură-te şi în îndoieli luminează a noastră minte;
Bucură-te, strigăm ţie, apostole sfinte;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 5-lea

După Sfânta Înălţare a Domnului şi după primirea harului cel dumnezeiesc prin pogorârea Sfântului Duh, aruncând apostolii sorţi ca să ştie unde avea fiecare să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu, tu, sfinte, ai primit India, spre propovăduire, slăvind pe Dumnezeu cu cântări: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Propovăduitor neamurilor păgâne din depărtatul Răsărit ai fost trimis, pornind pe drumul celor trei magi să duci vestirea Învierii lui Hristos şi Evanghelia Sa mântuitoare, pentru care laude ca acestea aducem ţie:
Bucură-te, că neamurile Răsăritului le-ai adunat la turma lui Hristos;
Bucură-te, că ai propovăduit credinţa la neamuri păgâne;
Bucură-te, că piatra pusă de tine pururi rămâne;
Bucură-te, că L-au cunoscut ca pe un Soare mult luminos;
Bucură-te, că ai înălţat puternica Biserică în Răsărit;
Bucură-te, că ai purces pe drumul pe care magii au venit;
Bucură-te, că ai lăţit al Evangheliei cuvânt;
Bucură-te, apostole şi propovăduitor prea sfânt;
Bucură-te şi ne învredniceşte şi pe noi mărturisirii Lui;
Bucură-te şi ne întăreşte pe piatra mărturisirii Domnului;
Bucură-te şi dă-ne mărturisirii neînfricoşate;
Bucură-te şi din ispita îndoielilor ne scoate;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 6-lea

Spre adeverirea propovăduirii Cuvântului lui Dumnezeu şi spre încredinţarea neamurilor datu-ţi-s-a ţie, sfinte, şi darul de a săvârşi minuni, ca toţi, văzându-le, să slăvească pe Dumnezeu cel ce ţi-a dăruit ţie putere multă şi să strige Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Aflându-te tu, sfinte, în Cezareea, prin pronia lui Dumnezeu ai fost chemat drept meşter zidar, să mergi în India pentru înălţarea unui palat împărătesc şi, în drum, oprindu-vă într-o cetate în care se prăznuia nunta împărătească şi fiind poruncă ca să meargă şi toţi străinii ce s-ar afla în cetate, aflându-te acolo, ai fost lovit peste obraz fără de vină de o slugă, pe care ai blestemat-o să-i fie ruptă mâna de câini, lucru ce s-a şi întâmplat. Care minune văzând-o mulţi au venit la credinţă şi chiar pe fiul împăratului l-ai învăţat a păzi curăţia cămării de nuntă; pentru aceasta îţi strigăm:

Bucură-te, că ale tale cărări de Dumnezeu au fost rânduite;
Bucură-te, că ai aflat prilej să faci minuni prea slăvite;
Bucură-te, că pe cel ce te-a hulit fără vină l-ai osândit;
Bucură-te, că după cuvântul tău pedeapsă a primit;
Bucură-te, că prin aceasta puterea lui Dumnezeu au cunoscut;
Bucură-te, că multora osânda lui spre pildă s-a făcut;
Bucură-te, că mulţi au venit la credinţa adevărată;
Bucură-te şi ne învaţă şi pe noi a nu huli niciodată;
Bucură-te, că însuşi fiul împărătesc s-a întors la credinţă;
Bucură-te, că l-ai îndemnat la păzirea curăţiei în cuviinţă;
Bucură-te, că şi noi, prin tine, bune îndemnuri primim;
Bucură-te şi ne învredniceşte următori sfaturilor tale să fim;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 7-lea

Aflând împăratul cetăţii de sfătuirea dată fiului său şi văzându-l pe el că a părăsit slujirea idolească a voit să te piardă, dar fiind în drum spre India, sfinte, Dumnezeu te ocrotea pentru slujba ce-ţi încredinţase; de aceea, necontenit laude şi cântări îi aducem Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Voind Gundafor, împăratul Indiei, să-şi facă un palat prea slăvit, prin pronia lui Dumnezeu ai fost adus înaintea lui drept meşter iscusit, venit din laturile Palestinei. Primindu-te cu mare bucurie împăratul şi încredinţându-ţi aur din destul, spre săvârşirea palatului, tu, sfinte, l-ai împărţit la săraci, ca să-i agoniseşti lui palat fără

de asemănare în locaşurile cereşti. Pentru care înţeleaptă îndrăzneală, lăudându-te, îţi strigăm:
Bucură-te, că prea îndrăzneţ te-ai arătat;
Bucură-te, că ai făurit un plan minunat;
Bucură-te, că tot aurul la săraci l-ai dat;
Bucură-te, că pe Domnul însuşi L-ai împrumutat;
Bucură-te, că palat prea slăvit împăratul a dorit;
Bucură-te, că locaş neasemănat în ceruri i-ai gătit;
Bucură-te, că prin tine şi noi năzuim la cămările cereşti;
Bucură-te, că acolo, împreună cu Hristos te sălăşluieşti;
Bucură-te şi ne du şi pe noi în casa Tatălui de Sus;
Bucură-te şi ne uneşte cu Domnul Iisus;
Bucură-te, ajutătorul celor săraci şi în nevoi;
Bucură-te, sfinte, şi roagă-te şi pentru noi;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 8-lea

Aflând împăratul cele făptuite de tine, a poruncit să te arunce în temniţă, dar tu, sfinte, în necazuri te bucurai, proslăvind pe Dumnezeu şi strigându-i Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Minunata orânduire a arătat Dumnezeu spre încredinţarea împăratului, că neînşelător era cuvântul tău despre zidirea palatului celui ceresc, căci în chip neaşteptat s-a săvârşit din viaţă fratele împăratului şi a fost purtat de înger şi a văzut slava celor agonisite în ceruri de tine, sfinte. Apoi a slobozit Dumnezeu să se întoarcă el întru simţire spre adeverirea celor văzute, de care încredinţându-se împăratul, te-a liberat din temniţă şi a venit la dreapta credinţă, iar noi, văzând minunea, grăim:
Bucură-te, că te-ai învrednicit de minuni prea slăvite;
Bucură-te, că prin minuni cuvântul şi faptele ţi-au fost adeverite;
Bucură-te, că răbdarea în suferinţă ţi s-a răsplătit;
Bucură-te, că însuşi împăratul la credinţă a venit;
Bucură-te, şi ne întăreşte şi pe noi în necaz;
Bucură-te, şi al nostru cuget ţine-l mereu treaz;
Bucură-te, că din temniţă te-ai izbăvit;
Bucură-te, că celor din prigoane le eşti zid nebiruit;
Bucură-te, că ne arăţi nouă puterea credinţei;
Bucură-te, că ne vădeşti preţul suferinţei;
Bucură-te că izbăveşti din închisoare pe cei nedreptăţiţi;
Bucură-te, strigă ţie ai tăi slujitori;
Bucură-te Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 9-lea

Luminând tu cu propovăduirea Evangheliei părţile Indiei, a venit clipa cinstitei mutări a Maicii lui Dumnezeu şi toţi apostolii din toate părţile lumii au fost răpiţi şi aduşi în Ghetsimani înaintea patului Preacuratei, ca să aducă ei slăvite cântări de îngropăciune şi lui Dumnezeu să-i cânte: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Şi de această dată a voit Dumnezeu ca tu, sfinte, să ajungi a doua zi după îngropăciune şi, sfătuindu-se apostolii, spre mângâierea ta au deschis mormântul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ca să te închini prea curat trupului ei, dar deschizându-l n-au aflat decât giulgiurile, adeverindu-se astfel că Maica lui Dumnezeu, în chipul Fiului Său, cu trupul la Cer a fost luată. Această mare taină cunoscând-o, strigăm către tine:

Bucură-te, că ai fost ales spre adeverirea unor taine prea slăvite;
Bucură-te, că de Dumnezeu îndoiala şi zăbava au fost rânduite;
Bucură-te, că şi proslăvirea Maicii Domnului ai adeverit;
Bucură-te, că pe nori din India în Ghetsimani ai venit;
Bucură-te, că ai ajuns a doua zi după îngropăciune;
Bucură-te, că vi s-a descoperit ce să faceţi prin rugăciune;
Bucură-te, că aţi hotărât ca mormântul să fie deschis;
Bucură-te, că doar giulgiul l-aţi aflat pe pământ întins;
Bucură-te, că aţi înţeles că la cer cu trupul a fost luată;
Bucură-te, că aşa dragostea Fiului pentru Maica Sa se arată;
Bucură-te, cel ce îndoielnic şi zăbavnic te-ai dovedit;
Bucură-te, că îndoiala şi zăbava ta de rătăciri ne-a izbăvit;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 10-lea

După aceasta iarăşi în părţile Indiei întorcându-te, Sfinte Toma, propovăduiai pe Hristos, întorcând pe mulţi la credinţă şi învăţându-i pe ei să-I cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Prin multe alte minuni, Sfinte Toma, ai întărit propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu, când un slujitor netrebnic, ucigându-şi copilul, te-a învinuit pe tine de fapta lui ticăloasă, iar tu, neavând nici o mărturie în faţa judecătorilor pentru nevinovăţia ta, ai cerut să te ducă înaintea pruncului celui ucis şi i-ai poruncit lui ca însuşi să mărturisească pentru sineşi cine l-a ucis, iar cel mort a cuvântat, arătând pe cel vinovat. De care lucru cutremurându-ne, ţie strigăm unele ca acestea:

Bucură-te, că prin tine multe alte minuni s-au făcut;

Bucură-te, că în primejdii darul Domnului ţi-a fost scut;
Bucură-te, că minciuna slujitorului idolesc s-a vădit;
Bucură-te, că cel mort singur a grăit;
Bucură-te, că mărturie de nevinovăţia ta a dat;
Bucură-te, că pe nelegiuitul său tată ucigaş l-a arătat
Bucură-te, că Hristos, Soarele dreptăţii, te-a luminat;
Bucură-te, că Domnul tău din primejdii şi din temniţă iarăşi te-a scăpat;
Bucură-te, şi ne fii nouă apărător în ispite;
Bucură-te, şi ne scapă de cursele diavolului cele meşteşugite;
Bucură-te, aducem ţie cei ce cinstim a ta pomenire;
Bucură-te, mijlocitor la cer pentru a noastră mântuire;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 11-lea

Prin trei femei prea cucernice: Sindiclia, Migdonia si împărăteasa Tertiana, pe care le-ai adus de la păgânească închinare de idoli la creştinească credinţă şi închinare a Unuia singur adevărat Dumnezeu, ţi-a pregătit Domnul şi cărarea muceniciei, ca cetei sfinţilor alăturându-te, de-a pururi să cânţi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Învăţându-le pe ele să-şi păzească curăţia ferindu-se de amestecul cu păgânii, ai întărâtat mânia urâtorului de curăţie, care prin soţii acelor cucernice femei s-a pornit cu înverşunare împotriva-ţi, îndemnând pe împărat să te piardă pentru că le despărţiseşi pe ele de la spurcata închinare idolească şi de la păgâneştile năravuri necurate şi pe mulţi i-ai adus la slujirea lui Hristos. Dar tu, sfinte, te-ai arătat gata a le răbda toate pentru dragostea lui Hristos, pe care-L propovăduiai, de aceea şi noi cu credinţă îţi strigăm ţie:
Bucură-te, că întâi pe Sindiclia la credinţă o ai câştigat;
Bucură-te, că ea plină de dar s-a arătat;
Bucură-te, că prin ea şi pe Migdonia, rudenia ei, o ai atras;
Bucură-te, că şi aceasta, s-a arătat bun şi cinstit vas;
Bucură-te, că pe însăşi prea înţeleapta împărătească Tertiana, Domnul o a chemat;
Bucură-te, că mânia împăratului împotriva ta s-a întărâtat;
Bucură-te, că cele trei femei cucernice cununi ţi-au împletit;
Bucură-te, că şi cununa muceniciei ţi-au pregătit;
Bucură-te, şi ne povăţuieşte şi pe noi pe calea mântuirii;
Bucură-te, că ne încredinţăm ajutorului tău şi povăţuirii;
Bucură-te, păzitorul întregii curăţii;
Bucură-te, agonisitorul cereştii avuţii;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 12-lea

Înştiinţându-se împăratul că un străin a întors-o pe femeia sa de la împreună petrecerea cu el, plin de mânie, te-a prins şi te-a aruncat în temniţă, sfinte. La judecată aducându-te, tu cu îndrăznire ai mărturisit că Unuia singur Dumnezeu, Făcătorul cerului şi al pământului te închini şi slujeşti şi, neputând să te plece nici închinării idoleşti şi nedobândind de la tine nici a întoarce pe împărătească la petrecerea ei de mai înainte, te-a dat la munci grele, dar pe toate le-ai biruit cu puterea lui Hristos, căruia necontenit îi slujeai, cântând-I: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Neputând cu munci să te piardă nelegiuitul împărat şi temându-se de norod, te-a scos cu vicleşug din cetate, împreună cu tine mergând, apoi te-a dat pe mâna ostaşilor care cu cinci suliţe te-au străpuns şi aşa ai dobândit cununa muceniciei, încât după moarte nu numai cinstitele tale moaşte, dar şi ţărâna mormântului în care au fost îngropate s-a arătat făcătoare de minuni şi chiar un frate al împăratului, îndrăcindu-se, a fost tămăduit cu ţărâna de la mormântul tău, de care minune s-a cutremurat până şi împăratul care cu urgie te-a pierdut şi aşa l-ai întors şi pe el la credinţă, iar noi cu cutremur strigăm ţie:

Bucură-te, că te-ai învrednicit de slăvite minuni şi cununi;
Bucură-te, că în viaţă şi după moarte te-ai arătat făcător de minuni;
Bucură-te, că cea mai luminoasă cunună, cununa muceniciei îţi străluceşte;
Bucură-te, că prin mucenicia ta, ceata sfinţilor sporeşte;
Bucură-te, că mulţi îndrăciţi ai tămăduit;
Bucură-te, că ţărâna mormântului tău a vindecat pe fratele împăratului ce s-a îndrăcit;
Bucură-te, că împăratul care te-a ucis la ajutorul tău a alergat;
Bucură-te, că în vedenie i te-ai arătat şi l-ai mustrat;
Bucură-te, că de ajutor nu l-ai lipsit;
Bucură-te, că prin minunata tămăduire, pentru Hristos l-ai dobândit;
Bucură-te, că şi azi tămăduieşti multe boli şi neputinţe;
Bucură-te, şi scapă-ne pe noi de ale sufletului şi ale trupului suferinţe;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul al 13-lea (de 3 ori)

O, prea sfinte apostole al lui Hristos, cel ce îndoielnic şi zăbavnic te-ai arătat spre adeverirea desăvârşită a dumnezeieştii Taine a Învierii Domnului şi a proslăvirii prea curatei Sale Maici, cela ce în viaţa ta şi după moarte făcător de minuni te-ai arătat şi cu mucenicească cunună te-ai încununat, apără turma lui Hristos de toată rătăcirea şi îndoiala; pe noi, cei zăbăvnici cu inima, ne întăreşte pe piatra măr-

turisirii Sale; cu rugăciunile tale dă tămăduire rănilor sufletelor şi trupurilor noastre şi ne mijloceşte mântuirea la sfârşitul vieţii noastre. Amin.

Apoi se zice:

Icosul 1

Galileea neamurilor a oblăduit a ta pruncie, sfinte, învrednicindu-te pe tine Dumnezeu a auzi propovăduirea lui Hristos şi a vedea prea slăvitele Sale minuni şi cunoscându-L pe El, Dumnezeu adevărat, să-L urmezi îndeaproape şi încă şi în ceata celor doisprezece apostoli să te numeri, pentru care zicem ţie:
Bucură-te, Toma, cel ce ai fost numit Geamănul;
Bucură-te, că ai cunoscut pe Iisus Galileanul;
Bucură-te, că prin minuni, puterea Lui ţi s-a vădit:
Bucură-te, că L-ai cunoscut pe El a fi Dumnezeu;
Bucură-te, îţi strigă sufletul meu;
Bucură-te, că pe urmele lui Hristos ai purces;
Bucură-te, că te-ai învrednicit apostol a fi ales;
Bucură-te, că între cei dintâi ai fost chemat;
Bucură-te, că între cei doisprezece te-ai numărat;
Bucură-te, că ai urmat lui Hristos până în sfârşit;
Bucură-te, că prin tine temeiul credinţei s-a vădit;
Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!

Condacul 1

Cela ce dintre apostoli ai fost ales a purta crucea cea grea a îndoielilor spre adeverirea fără putinţă de tăgadă sau de îndoială a Învierii lui Hristos, scapă-ne pe noi cu rugăciunile tale din furtunile lumii şi din valurile îndoielilor vieţii acesteia, ca să-ţi strigăm: ***Bucură-te, Sfinte Toma, apostol al Mântuitorului Hristos!***

Paraclisul Sfântului apostol Toma

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte *(de 3 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi **troparele** de umilinţă, glasul 6:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Apoi:

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

După obişnuitul început se zic:

Doamne miluieşte *(de 12 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**
1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.

5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Troparul Sfântului apostol Toma: Ai fost ucenic al lui Hristos şi unul din dumnezeieştii apostoli, fiind slab în credinţă, te-ai îndoit de Învierea lui Hristos. Dar pipăind rănile ai crezut în pătimirile lui prea curate: Roagă-te Lui acum pentru noi, mult lăudatule Toma să ne dea pace şi mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), *asemenea*

Nu vom tăcea, de Dumnezeu Născătoare, a spune pururea puterea ta noi, nevrednicii, că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi scăpat pe noi de atâtea primejdii, sau cine ne-ar fi păzit pe noi până acum slobozi ? Noi de la tine, Stăpână, nu ne vom depărta, că tu mântuieşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Psalmul 50
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.

9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul Sfântului apostol Toma

Cântarea I

Irmos: Apa trecându-o ca pe uscat şi de răutatea egiptenilor izbăvit, israeliteanul striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fericit eşti Sfinte apostole Toma, căci ai strălucit minunat în cununa ucenicilor lui Hristos şi paşii Cuvântului urmându-i, te-ai făcut moştenitor Împărăţiei celei veşnice, pe care roagă-te să o dobândească şi cei ce te cinstesc pe tine.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Crucea îndoielii purtând, nu ai cârtit pentru neputinţa ta, ci ai arătat-o izvor de întărire în credinţă tuturor celor ce au urmat chemării lui Hristos, iar acum inima mea cea clătinată de viforul ispitelor o întăreşte pe piatra credinţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Treimea cea de viaţă făcătoare propovăduind, cu razele cuvintelor tale ai luminat inimile cele ţinute în întunericul înşelăciunii idoleşti şi te-ai mutat întru lumina Soarelui dreptăţii, cu razele milostivirii căruia mângâie şi sufletele noastre întristate de mulţimea ispitelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Comoară a Vieţii, inima mea cea săracă o înfrumuseţează cu darurile gândurilor luminate ca să măresc milostivirea ta totdeauna cu credinţă.

Cântarea a III-a

Irmos: Tu eşti tăria celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi; şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o carte prea cinstită întru care s-au scris cele mai ascunse taine dumnezeieşti te-ai arătat, căci Învierea Domnului lumii ai propovăduit şi mutarea la cer a prea curatei Maici a lui Dumnezeu, împreună cu care şi roagă-te să fim noi scoşi din furtuna îndoielilor.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Voit-ai a te încredinţa de prea slăvită Înviere a lui Hristos, pipăind rănile Celui ce pe cruce răstignindu-Se a rănit pe vrăjmaşul care ţinea pe Adam cel rănit de întristare în temniţa iadului şi cu glas covârşit de bucurie ai mărturisit: ,,Domnul meu şi Dumnezeul meu! “

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Voit-ai prin cercare să te convingi de Învierea Celui ce fusese pus în mormânt şi mustrarea cea cu blândeţe a Mântuitorului ai primit, tămăduindu-te de neputinţa cea sufletească, de care ajută-ne şi pe noi să ne izbăvim în ceasul relelor încercări.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu ne lipsi de ocrotirea ta de Maică, pe noi, cei ce cu dragoste alergăm la mijlocirea ta şi cerem să dobândim iertare de păcate şi îndreptare vieţii.

Apoi aceste **stihiri:**

Apostole sfinte, cartea întru care mâna Cuvântului a pecetluit mărturisirea Învierii Sale, scrie şi în cartea inimii mele cuvânt de întărire în credinţă, ca luându-mi crucea rânduită de Hristos, cu răbdare să călătoresc pe cărarea mântuirii.

Maica Vieţii, săltările patimilor mele le potoleşte cu puterea rugăciunii tale şi pe cărările smeritei cugetări îndreptează inima mea, cea ţinută în lanţurile gândurilor celor rele.

Sedealna: Acum stând cu ceata apostolilor înaintea Tronului dumnezeiesc, fă pomenire şi de cei ce te cinstesc pe tine, Sfinte Toma, ca să ne izbăvim noi de povara îndoielilor şi să urmăm cu pace cărările voii dumnezeieşti de mântuire a sufletelor noastre.

Cântarea a IV-a

Irmos: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc al întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum socotindu-l a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De darul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu te-ai învrednicit, iar acum cu vălul rugăciunii tale acoperă neputinţele sufletului nostru, solindu-ne pocăinţă mai înainte de ieşirea de pe poarta acestei vieţi pământeşti.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind eu cu totul lipsit de fapte bune şi pururea cârtind împotriva poverii crucii date spre mântuire, te rog pe tine, sfinte, ca să-mi ceri de la Hristos iertare şi întărire pe piatra credinţei în purtarea de grijă a Domnului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fost-ai trimis în părţile Indiei, ca pe cei întunecaţi de necredinţă să-i aduci la lumina cunoaşterii lui Hristos, însă roagă-te şi pentru noi, cei întunecaţi de patimi, ca să ne facem lucrători iscusiţi ai poruncilor dumnezeieşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din valurile cugetelor lumeşti mă trage la limanul Luminii, pe mine, cel ce alerg la izvorul darurilor tale, Preacurată.

Cântarea a V-a

Irmos: Negura sufletului meu, Mântuitorule, risipeşte-o cu lumina poruncilor Tale şi mă luminează ca un singur Împărat al păcii.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chemarea Cuvântului auzind în urechile inimii tale, ai lepădat toată deşertăciunea lumească şi ai urmat Celui ce a venit să adune oile cele rătăcite în staulul mântuirii, care ne şi dăruieşte nouă mare milă prin rugăciunile tale.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sabia cea ascuţită a îndoielii a rănit sufletul tău, căci nu ai fost de faţă la prima arătare a Mântuitorului către toţi ucenicii după Învierea Sa, însă prin pătimirea ta ai slobozit din lanţurile pătimirii pe cei ce aveau să se întărească în credinţă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu suliţe ai fost străpuns pentru mărturisirea Celui ce a fost împuns în prea curată coasta Sa ca să izvorască iertare neamului omenesc, căruia roagă-Te cu îndrăzneală ca să se mântuiască sufletele noastre .

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Curăţeşte mintea mea de gândurile cele deşarte şi sădeşte în mine frica de Dumnezeu, ca o pavăză puternică împotriva a toată cugetarea pătimaşă.

Cântarea a VI-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune mâhnirile mele; că sufletul meu s-a umplut de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad. Dar ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu înţelepciune ai zidit în cer împăratului palat, însă prin rugăciunile tale zideşte-mi şi mie în cer cămară, ca să scap de temniţa iadului gătită mie pentru petrecerea fără de rânduială în această viaţă, fiind eu pururea ţinut în legăturile păcatelor.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Spre însoţirea cea întru curăţie ai sfătuit pe fiii împărăteşti, ca un iubitor de feciorie, însă mintea mea cea spurcată de multe gândurile necuviincioase o curăţeşte şi cu legătura fecioriei celei duhovniceşti o pecetluieşte, ca în toată vremea să cuget la poruncile Domnului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Blestemul tău ca un fulger a ajuns pe slujitorul cel idolesc, dar prin rugăciunea ta cea binecuvântată izbăveşte-mă pe mine de neputinţa ce ca un blestem m-a cuprins.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu înceta a te ruga pentru noi, robii tăi, ca să ne izbăvim de cursele răutăţii şi să ne facem grăitori de taine dumnezeieşti.

Apoi aceste **stihiri:**

Cărările inimii mele le netezeşte cu rugăciunea ta, ca lepădând toată deşertăciunea patimilor, să te măresc pe tine, apostole iubite al lui Hristos.

Preacurată, care prin cuvânt, negrăit ai născut pe Cuvântul în zilele cele mai de apoi, roagă-te Lui, ca una ce ai îndrăznire de Maică.

Condacul, glas 2:

Podobie: Cu sângiurile tale...

De darul înţelepciunii plin fiind apostolul lui Hristos şi adevărată slugă întru pocăinţă, a grăit: Tu eşti Dumnezeul meu şi Domnul!

Prochimenul, glas 4: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuviosului Său.

Stih: Fericit bărbatul cel ce se teme de Domnul...

Evanghelia după Matei

Matei 11, 27-30

Zis-a Domnul ucenicilor Săi:
27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere.
28. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.
29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre.
30. Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegea mea.***

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glas 2

Pentru rugăciunile apostolului Tău, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Stihira, glas 6 (forma glasului 2):

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegile noastre.***

Uciderea copilului ai vădit prin învierea lui şi ai ruşinat pe cel vinovat care aruncase asupra ta fapta-i nelegiuită; privind spre sufletul meu cel ucis de săgeata ispitelor celui potrivnic, roagă-te Stăpânului Hristos să-l învieze şi să-l ridice prin pocăinţă, ca să-I glăsuiască Lui cu mulţumire cântare de laudă.

[Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă şi cu îndurări, înalţă fruntea creştinilor ortodocşi şi trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor, cereştilor netrupeşti Puteri; pentru rugăciunile cinstitului, măritului prooroc, Înaintemergătorului şi Botezătorului Ioan; ale Sfinţilor, măriţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli; ale tuturor sfinţilor sfinţiţilor ierarhi; ale sfinţilor, măriţilor şi bunilor biruitori mucenici; ale prea cuvioşilor şi de Dumnezeu purtătorilor părinţilor noştri, ale Sfinţilor (N), a căror pomenire o săvârşim, ale Sfântului apostol Toma, ale Sfinţilor şi drepţilor dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana şi pentru ale tuturor sfinţilor; rugămu-ne, Mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoşii, care ne rugăm Ţie, şi ne miluieşte pe noi.

Doamne, miluieşte (de 12 ori).]

Cântarea a VII-a

Irmos: Chipului celui de aur neînchinându-se tinerii lui Avraam, s-au lămurit ca aurul în topitoare; că în cuptorul cel de foc, ca într-o cămară luminată, dănţuiau, cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe cele trei femei în numele Sfintei Treimi le-ai adus la adevărata credinţă şi prin ele cununa muceniciei ai dobândit, ca să se slăvească Cel ce a primit toată osteneala ta întru propovăduire.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În multe prigoniri ai răbdat, pe Hristos având-L cetate neclintită de nădejde, şi nu ai fost ruşinat întru dorirea ta, pe toţi întărindu-i pe piatra credinţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Oprit-ai pe femei de la obiceiurile cele păgâneşti, luminându-le cu dreapta credinţă, însă prin rugăciunile tale opreşte şi mintea mea de la toată cugetarea cea deşartă a patimilor, ca să urmez cărările înţelepciunii Cuvântului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din pântecele tău S-a cules Floarea vieţii, care bine înmiresmează sufletele tuturor cu bunele miresme ale curăţiei, izbăvindu-le din stricăciunea patimilor.

Cântarea a VIII-a

Irmos: În văpaie de foc stau Ţie înainte heruvimii şi serafimii, Doamne, şi toată zidirea cântare frumoasă cântă Ţie: Lăudaţi-L, binecuvântaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii!

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Durerea suliţelor ai răbdat pentru Cel ce a fost împuns în coastă ca să izvorască lumii iertare şi mare milă, căruia Te şi roagă să mă păzească pe mine de săgeţile păcatelor.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin mărturisirea ta cea după arătarea Domnului ai pus temelie tare de credinţă Bisericii, care acum te laudă cu cântări dumnezeieşti ca pe marele propovăduitor al Învierii Stăpânului vieţii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

O, minune prea slăvită, iadul nu a putut ţine în legături pe Cel ce a rupt legăturile morţii şi este Viaţa cea fără de sfârşit, care nu a suferit să fi umbrit de necredinţă, ci prin tine a întărit tot neamul omenesc în credinţa Învierii Sale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu înceta a te ruga pentru noi, cei încurcaţi în multe păcate, ca să ieşim la limanul pocăinţei, izbăvindu-ne din toate cursele vrăjmaşilor nevăzuţi.

Cântarea a IX-a

Irmos: Eva adică, prin păcatul neascultării, blestem înăuntru a adus, iar tu Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin odrasla purtării în pântece, lumii binecuvântare ai înflorit; pentru aceasta toţi te slăvim.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

„ O, Toma vino şi prin pipăire crede că Eu Însumi sunt care am înviat din morţi, cu acelaşi Trup cu care paharul morţii şi al durerilor am gustat, ca să te mântuiesc pe tine, oaia cea rătăcită şi să te încredinţez de adevărul Învierii mele.” O, Hristoase, Dumnezeule, vino şi în mijlocul nostru şi ne întăreşte în credinţa cea întru Tine, pe noi cei pururea loviţi de valurile ispitelor.

Stih: ***Sfinte apostole Toma, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fericit eşti Toma că pentru tine a venit a doua oară Domnul Iisus, ca să vindece neputinţa ta şi prin tine să întărească pe temelia credinţei pe toţi cei ce aşteptau izbăvire, fiind ferecaţi în temniţa neştiinţei adevăratului Dumnezeu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Iubite apostole al lui Hristos, fă îndelungă rugăciune şi pentru mine, cel rănit de multe îndoieli şi patimi care mă depărtează de Hristos, ca să fiu şi eu, oaia cea rătăcită, numărat în ceata celor mântuiţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca una ce ai născut lumii pe Izvorul a toată mângâierea, nu lăsa în adâncul întristării sufletele noastre cele biruite de multe necazuri.

Apoi: *Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.*

Apoi aceste **stihiri**, glas 8, podobie: Ceea ce eşti mai cinstită...

Bucură-te, vistieria credinţei ce străluceşte în Biserica lui Hristos, întărirea inimilor pe piatra Învierii Celui vestit de îngerul ce şedea pe piatră, cununa cea prea strălucită a propovăduitorilor Cuvântului, nu înceta a aduce jertfe de rugăciuni pentru cei ce te cinstesc pe tine cu evlavie.

Pe muntele slavei stând şi îndulcindu-te neîncetat de vederea Luminii, nu ne uita nici pe noi, cei ce pe pământ ne chinuim întru întunericul patimilor, ci ne soleşte iertare, pocăinţă şi mare milă.

Paharul muceniciei ai băut, urmând întru totul patimilor Stăpânului tău, şi sălăşluindu-te în Raiul desfătărilor te rogi să ajungem şi noi la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, depărtându-ne de lucrurile întunericului.

Rănile Stăpânului văzând, te-ai umilit cu inima şi coasta cea izvorâtoare de viaţă te-a întărit întru credinţa învierii Vieţii celei fără de moarte, către care roagă-te să moştenească viaţa cea veşnică cei ce te laudă pe tine cu credinţă şi evlavie.

O, smerenia cea mare a lui Hristos, că Cel ce a răbdat lovituri de palme de la păcătoşi a venit să sufere şi pipăire de la mâna ucenicului care a fost cu el la cina cea tainică şi încă primeşte ridicarea mâinilor tale la rugăciune pentru întărirea noastră în credinţă.

Pe Hristos Dumnezeu şi Om L-ai propovăduit şi prin aceasta lumea ai încredinţat de puterea Sa dumnezeiască şi te rogi neîncetat ca inimile cele plecate sub suflarea viforului îndoielii să se întărească în credinţă.

Cetele puterilor netrupeşti, cu Botezătorul, cu apostolii lui Hristos, cu Sfântul apostol Toma şi cu Născătoarea de Dumnezeu Maria, faceţi rugăciune ca să ne mântuim.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă

dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Şi după ecfonis cântam **Troparul**, glas 4:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Pe Cel de pieptul căruia s-a rezemat ucenicul cel iubit L-ai văzut înaintea ochilor tăi, cerându-ţi ca să pipăi coasta Sa şi să te încredinţezi de adevărul Învierii, pe care propovăduindu-l cu glas mare întăreşti Biserica pe temelia dreptei credinţe.

Apoi cântăm această **stihiră** glas 2:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Vreme în care ne închinăm icoanei sfântului:

Fericit eşti, căci crucea îndoielii ai purtat, dar prin aceasta ai ridicat şi inimile bântuite de necredinţă şi din izvorul minunilor tale adăpi pe toţi cei însetaţi de Izvorul vieţii.

Stăpână, primeşte rugăciunile robilor tăi şi ne izbăveşte pe noi de toată nevoia şi necazul.

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub sfânt acoperământul tău.

Sursa:
https://sfantulnectarie-babylenuta.blogspot.com/search/label/PARACLISUL%20SF%C3%82NTULUI%20APOSTOL%20TOMA%20%286%20octombrie%29

Imnografie

Troparul Sfântului apostol Toma: Apostole Sfinte Toma, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Condacul Sfântului apostol Toma: De harul înţelepciunii plin fiind apostolul lui Hristos şi adevărată slugă întru pocăinţă, a grăit: Tu eşti Dumnezeul meu şi Domnul.

Ca pe un mărgăritar luându-te Hristos, Iubitorul de oameni din marea tulburării lumeşti, prin tine a îmbogăţit pe cei lipsiţi şi cuprinşi de sărăcia nevoilor, Toma apostole. Pentru aceasta pe tine te fericim şi mărim cu laude pomenirea ta cea întru tot prăznuită, cinstindu-te cu bună credinţă. *(Dintre Stihirile sfântului apostol ce se cântă la Vecernie)*

Râu de ape tainice te-ai arătat, Toma care adăpi faţa pământului şi adunarea Bisericii, cu curgerile cunoştinţei de Dumnezeu şi cu repejunea Duhului ai gonit înşelăciunea mulţimii zeilor. *(Din Canonul sfântului ce se citeşte la Utrenie)*

Car de lumină purtător te-ai arătat, purtând Cuvântul în sufletul tău, cel bine ascultător şi de Dumnezeu purtător, care a îndreptat spre mântuire, pe cei ce te laudă pe tine, mărite apostole. *(Din Canonul sfântului ce se citeşte la Utrenie)*

A ta fericită pomenire săvârşind, te rugăm să ne izbăvim de tot întreitul val al păcatului cu mijlocirea îndrăznirii tale, pe care o ai ca un apostol al lui Hristos, de Dumnezeu văzătorule prea cinstite. *(Din Canonul sfântului ce se citeşte la Utrenie)*

Astăzi, săvârşind pomenirea ta, Toma apostole, luminează-ne şi ne sfinţeşte prin credinţă, mântuindu-ne de ispite, de primejdii şi de toate patimile, cu rugăciunile tale. *(Din Canonul sfântului ce se citeşte la Utrenie)*

Troparul Sfântului apostol Toma (6 octombrie) - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/video-troparul-sfantului-apostol-toma

***

Canoane de rugăciune către Sfântul apostol Toma - Sfântul Iosif Imnograful -Traducere: Diac. Ilarion M. Argatu Ediție îngrijită de: Diac. Ilarion M. Argatu:
https://edituradoxologia.ro/canoane-de-rugaciune-catre-sfantul-apostol-toma

Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Toma

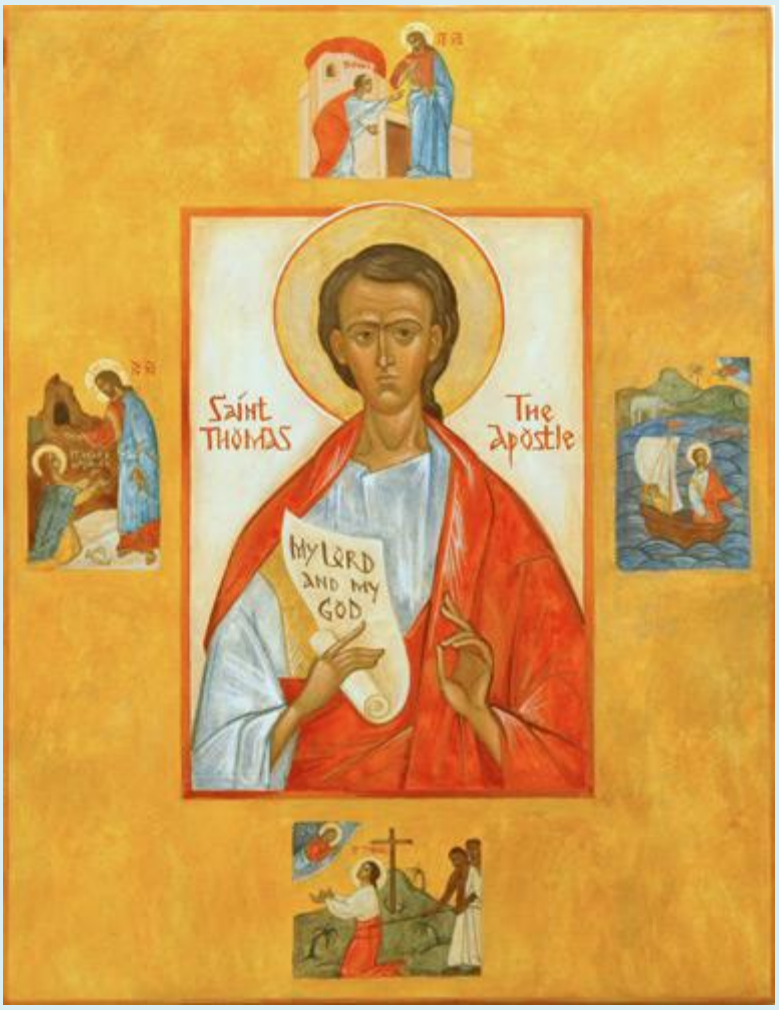

Cuvant Ortodox - Viaţa şi pătimirea Sfântului apostol Toma - 6 octombrie:
https://www.youtube.com/watch?v=m1EoDwkeEXQ

***

Sfântul apostol Toma, care se numeşte Geamăn, era din Paneada, cetatea Galileii. Iar când Domnul nostru Iisus Hristos era pe pământ cu oamenii şi umbla prin cetăţi şi sate învăţând popoarele şi tămăduind toate suferinţele, atunci Toma, auzind propovăduirea Lui şi văzându-I minunile, s-a apropiat de El cu osârdie şi umbla după El, nesăturându-se de cuvintele cele dulci şi de vederea preasfintei Sale feţe. Şi astfel s-a învrednicit a fi rânduit în ceata celor doisprezece Apostoli, cu care a urmat Domnului până la mântuitoarele Lui patimi.

Iar după înviere, Sfântul Toma, prin necredinţa sa, a sporit mai mult credinţa în Biserica lui Hristos. Căci atunci când ceilalţi ucenici ziceau: "Am văzut pe

Domnul", el nu voia să creadă, până ce singur nu a putut să-L vadă şi să-I pipăie rănile. Şi după opt zile, fiind ucenicii adunaţi şi Toma fiind împreună cu dânşii, arătându-se Domnul, i-a zis: "***Adu-ţi degetul tău şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune pe coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios***". Toma, văzând şi pipăind coasta cea de viaţă dătătoare a lui Hristos, a zis: "***Cu adevărat eşti Domnul meu şi Dumnezeul meu***". În acest chip s-a propovăduit învierea Domnului cu mai multă tărie, căci Mântuitorul nu cu nălucire, nici cu alt trup, ci cu acelaşi trup cu care a pătimit pentru mântuirea noastră, a înviat cu adevărat şi S-a arătat ucenicilor.

După înălţarea Domnului Iisus Hristos şi după primirea Sfântului Duh, sfinţii Apostoli, aruncând sorţi unde să propovăduiască fiecare cuvântul lui Dumnezeu, ***Sfântului Toma i-a căzut soarta să meargă în India,*** ca acolo, luminând pe păgânii din părţile cele întunecate, să înveţe diferitele popoare: parţi, mideni, perşi, hircani, bactrii şi brahmani, până la cele mai de pe urmă părţi ale Indiei. **Şi mâhnindu-se el că era trimis la nişte popoare sălbatice ca acestea, Domnul I s-a arătat în vedenie, întărindu-l ca să îndrăznească şi să nu se teamă, poruncindu-i şi făgăduindu-i că va fi cu dânsul.**

Iar calea în acele părţi i s-a arătat în chipul acesta: ***Gundafor, împăratul Indiei, vrând să-şi facă frumoase palate împărăteşti, a trimis pe un negustor de al său, Avan, în părţile Palestinei ca să caute un meşter mare şi iscusit care ştie să zidească cu înţelepciune şi să poată face palate, în aşa chip precum sunt palatele cezarilor de la Roma.***

Domnul a poruncit lui Toma (în vedenie) ca să meargă cu Avan în piaţa Indiei. Iar Avan, căutând în Cezareea un zidar înţelept, Toma s-a întâlnit cu dânsul şi i-a spus că el este iscusit pentru acest lucru. Apoi, mergând cu Avan, au intrat în corabie şi au călătorit cu vânt prielnic spre India.

Sosind la o cetate au auzit glas de trâmbiţe, de muzici şi de orgă, pentru că împăratul acelei cetăţi îşi mărita o fată. Împăratul a trimis vestitori în toată cetatea ca să adune la nuntă şi pe bogaţi şi pe săraci şi pe străini, iar de n-ar voi cineva să vină, acel om să fie dat judecăţii împărăteşti. Auzind despre aceasta, Avan şi Toma s-au temut ca să nu mânie pe împărat, fiind străini şi au mers la nuntă în curtea împărătească. Şezând acolo toţi şi veselindu-se, Apostolul a ales locul cel mai din urmă şi nu mânca nimic, nici nu se veselea, ci numai lua seama la ceilalţi, iar ceilalţi toţi priveau la dânsul ca la un străin şi ca la unul de alt neam. Dar cei care stăteau lângă dânsul ziceau: "Pentru ce ai venit aici şi nu mănânci, nici nu bei?"

A răspuns apostolul: "Nu am venit aici nici pentru mâncare, nici pentru băutură, ci am venit ca să împlinesc voia împăratului, căci vestitorii săi au strigat: "De nu va veni cineva la nuntă, va fi vinovat şi dat judecăţii împărăteşti!"

***

Acolo se afla o femeie evreică ce cânta bine din chitară şi pentru fiecare din cei care şedeau la masă cânta câte ceva. Acea femeie l-a văzut pe Toma că nu se veselea, ci adeseori căuta spre cer şi l-a cunoscut că este evreu şi cântând înaintea lui, îi grăia în limba evreiască astfel: "Unul este Dumnezeul iudeilor, care a făcut cerul şi pământul". Iar Apostolul Toma, ascultând cu plăcere a rugat-o ca să mai cânte odată aceste cuvinte.

Însă omul care turna vin la masă, văzând pe apostolul Toma trist, l-a lovit cu palma, zicându-i: "La nuntă eşti chemat, nu ca să te întristezi, ci să te bucuri împreună cu cei care beau".

Iar apostolul i-a răspuns celui care l-a lovit: "Să-ţi răsplătească ţie Dumnezeu chiar în acest veac, iar mâna aceea care m-a lovit s-o vezi mâncată de câini spre pilduirea multora".

După puţină vreme omul care l-a lovit pe apostolul Toma a ieşit la o fântână, voind să aducă oaspeţilor apă ca să o amestece cu vin şi venind la fântână un leu l-a ucis pe omul acela, apoi sugând sângele din el, s-a dus. Iar câinii, alergând, l-au sfâşiat în bucăţi şi un câine negru, apucând mâna cea dreaptă, a adus-o în mijlocul ospăţului şi a lăsat-o acolo, înaintea tuturor.

Văzând acest lucru, toţi s-au tulburat şi au întrebat a cui este mâna aceea. Iar femeia care cânta la chitară a strigat, zicând: "Mare taină s-a arătat astăzi între noi: sau Dumnezeu sau un trimis al lui Dumnezeu a vrut să şadă astăzi cu noi. Pentru că eu am văzut pe omul care turna vin lovindu-l cu palma pe omul cel străin şi am înţeles că omul acesta a grăit evreieşte, astfel: "Să-ţi văd mâna ta cea dreaptă mâncată de câini, spre pilduirea multora". Şi aceasta s-a împlinit, precum vedeţi cu toţii". Atunci pe toţi mesenii i-a cuprins frica.

Iar împăratul, după sfârşitul ospăţului, chemând pe Sfântul apostol Toma la dânsul, i-a zis: "Să intri în casă şi să binecuvântezi pe fiica mea care s-a căsătorit".

Apostolul Toma, intrând în casă, i-a învăţat pe tinerii căsătoriţi păzirea curatei feciorii şi rugându-se pentru dânşii, i-a binecuvântat şi s-a dus.

După ce ei au adormit, l-au văzut pe Iisus Hristos în chipul Sfântului Apostol Toma, venind la dânşii şi căutând spre ei cu dragoste.

Iar mirele, socotind că este Toma, a zis către dânsul: "Oare n-ai ieşit tu mai înainte decât toţi? Cum de te afli aici?"

Iar Domnul a zis: "Eu nu sunt Toma, ci sunt frate cu el şi toţi cei ce se leapădă de lume şi îmi urmează Mie, aşijderea ca şi dânsul, vor fi nu numai fraţi ai Mei, în veacul ce va să fie, ci şi moştenitori ai împărăţiei Mele. Deci, să nu uitaţi, fiii Mei, ceea ce v-a sfătuit fratele Meu. De veţi păzi, după sfatul lui, fecioria voastră fără de prihană, vă veţi învrednici de cununile nepieritoare în cămara Mea cerească!"

Acestea zicându-le Domnul, s-a dus. Iar ei, deşteptându-se, îşi spuneau unul altuia vedenia şi sculându-se, s-au rugat lui Dumnezeu toată noaptea aceea. Iar cuvintele cele zise lor, ca nişte mărgăritare de mult preţ, le păzeau în inimile lor.

A doua zi a intrat împăratul în camera unde erau tinerii şi i-a aflat pe ei şezând deosebit şi tulburându-se cu inima, i-a întrebat de pricina despărţirii lor.

Iar ei, răspunzând, au zis: *"Noi ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne învrednicească până la sfârşitul vieţii noastre să păzim fecioria curată, precum o avem acum, ca aşa să meritäm a ne încununa cu curatele cununi în împărăţia cea cerească, după făgăduinţa Domnului, Care ni S-a arătat nouă!"*

Atunci împăratul, înţelegând că străinul acela care fusese seară în casa lui i-a sfătuit să păzească fecioria, s-a mâniat foarte tare şi a trimis îndată pe slujitorii săi ca să-l prindă pe apostolul Toma. Dar nu l-au aflat, pentru că Avan şi apostolul Toma plecaseră cu corabia spre India.

***

Ajungând la Gundafor, împăratul Indiei, s-au dus înaintea lui şi Avan a zis: "Iată, împărate, ţi-am adus din Palestina un zidar foarte înţelept, ca să facă palate frumoase pentru împărăţia ta".

Iar împăratul, văzând pe Toma, s-a bucurat şi arătând locul unde voia să construiască palatele şi măsurând unde avea să fie temelia, i-a dat aur mult pentru zidire, iar el a plecat în călătorie. ***Toma, luând aurul, l-a împărţit la cei săraci şi***

scăpătaţi, iar el, ostenindu-se în propovăduirea Evangheliei, a întors pe mulţi oameni la credinţa în Hristos şi i-a botezat.

***

În acea vreme tânărul acela, care după sfatul Sfântului apostol Toma a făgăduit să-şi păzească fecioria, auzind că Apostolul propovăduieşte pe Hristos în India, luându-şi soţia cu dânsul s-a dus la Apostolul Toma şi fiind luminat de dânsul, a primit Sfântul botez. Fecioara aceea se numea Pelaghia pe urmă ea şi-a vărsat şi sângele pentru Hristos. Tânărul se numea Dionisie şi s-a învrednicit de dreapta episcopiei. Apoi s-a întors la moşia sa cu binecuvântarea apostolului Toma şi a făcut cunoscut în tot locul mărirea lui Dumnezeu, aducând la credinţa în Hristos pe cei necredincioşi şi zidind biserici prin cetăţi.

***

După doi ani, împăratul a trimis la apostolul Toma pe cineva ca să-l întrebe când vor fi terminate palatele care se zidesc. Iar apostolul l-a înştiinţat pe împărat că numai acoperişurile palatelor au mai rămas de făcut. Şi s-a bucurat împăratul, căci socotea că Toma îi zideşte palatele pe pământ şi a trimis iarăşi mult aur, poruncindu-i că acoperişul să fie frumos zidit. *Iar el, luând aurul şi ridicându-şi ochii şi mâinile spre cer, a zis: "Mulţumesc Ţie, Doamne, iubitorule de oameni, că în diferite chipuri rânduieşti mântuirea oamenilor". Şi, iarăşi, împărţind aurul la cei nevoiaşi, se silea cu propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu.*

După o vreme oarecare împăratul a aflat că nici nu s-a început a se zidi palatul pe care l-a poruncit, iar tot aurul lui a fost împărţit la săraci şi zidarul nici nu se îngrijeşte pentru zidire, ci umblă prin cetăţi şi prin sate şi propovăduieşte un Dumnezeu nou, făcând multe minuni. Mâniindu-se împăratul foarte tare, a trimis slujitorii ca să-l prindă pe Apostol şi fiind prins şi adus înaintea împăratului, acesta îl întrebă: "Oare ziditu-mi-ai palatele?"

Apostolul a răspuns: "Le-am zidit foarte bine şi sunt foarte frumoase".

Şi a zis împăratul: "Să mergem să vedem aceste palate".

A răspuns apostolul: "Nu poţi în această viaţă să vezi aceste palate, ci numai atunci când te vei duce din această viaţă, atunci le vei putea vedea şi sălăşluind în ele, vei petrece acolo în veci cu bucurie".

Iar împăratul, socotind că este batjocorit, s-a mâniat foarte tare şi a poruncit ca Apostolul să fie aruncat în temniţă, împreună cu Avan, negustorul care l-a adus şi

să fie pedepsit cu moarte cumplită, încât chiar şi pielea de pe dânşii să fie jupuită şi să fie arşi în foc.

Şi fiind în temniţă, Avan îl ocăra pe apostol, zicând: *"Tu şi pe mine şi pe împărat ne-ai păcălit, spunând că eşti zidar înţelept, iar acum ai pierdut şi aurul împăratului şi viaţa mea. Căci, iată, pentru tine pătimesc şi voi muri în chinuri grozave, căci împăratul este cumplit şi ne va ucide pe amândoi".*

Iar apostolul, mângâindu-l, îi zicea: "Nu te teme, că nu vom muri acum, ci vom fi vii şi liberi şi vom fi cinstiţi de împărat, pentru palatele pe care i le-am zidit, întru împărăţia cea de sus".

***

În acea noapte fratele împăratului a căzut bolnav şi a zis acestuia: "Pentru mâhnirea ce a venit asupra ta şi eu sunt supărat şi din această pricină m-am îmbolnăvit şi iată, acum voi muri". Şi fratele împăratului zicând acestea, a murit îndată. Împăratul, uitând de mâhnirea cea dintâi, a fost cuprins de jale pentru moartea fratelui şi acum plângea nemângâiat.

Îngerul lui Dumnezeu, luând sufletul celui care murise, l-a înălţat în lăcaşurile cereşti şi înconjurând acolo acele lăcaşuri, îi arăta multele palate minunate, frumoase şi luminoase şi erau unele mai frumoase şi mai luminoase decât altele, ale căror frumuseţi nu este cu putinţă a le spune. Şi îngerul a întrebat pe suflet, zicând: "În care din aceste toate palate ai voi să vieţuieşti?"

Iar sufletul, privind spre cel mai frumos palat, a zis: "De mi s-ar da voie să petrec măcar într-un colţ al acestui palat, nimic nu mi-ar mai trebui".

Iar îngerul a zis: "Nu vei putea să petreci în aceste palate pentru că sunt ale fratelui tău şi aceste palate au fost zidite de străinul Toma cu aurul care i s-a dat lui".

Apoi sufletul a zis: "Mă rog Ţie, Doamne, dă-mi voie să mă duc la fratele meu şi voi răscumpăra de la dânsul aceste palate, pentru că el nu ştie cât sunt de frumoase şi după ce le voi răscumpăra, iarăşi mă voi întoarce aici".

Atunci îngerul a întors sufletul în trup şi îndată mortul a înviat şi deşteptându-se ca din somn, i-a întrebat pe cei care erau de faţă unde este fratele lui şi îi rugă să-i spună împăratului să vină la dânsul.

Auzind împăratul că a înviat fratele lui, s-a bucurat foarte mult şi a alergat la dânsul. Apoi, văzându-l viu, s-a înspăimântat, dar în acelaşi timp s-a şi bucurat. Iar cel înviat a început a grăi către dânsul: "Ştiu bine, împărate, că mă iubeşti ca pe fratele tău şi ai plâns pentru mine şi de ţi-ar fi fost cu putinţă să mă răscumperi de la moarte, ai fi dat chiar jumătate din împărăţia ta".

Iar împăratul i-a zis: "Adevărat, aşa este şi nu poate fi altfel".

Apoi fratele său i-a zis: "Dacă mă iubeşti atât de mult, doresc de la tine un dar şi te rog să nu mi-l respingi".

Iar împăratul a zis: "Tot ceea ce am îţi dăruiesc ţie, iubitul meu frate".

Şi împăratul şi-a întărit cu jurământ cuvântul său. Atunci fratele cel înviat a zis: "Dă-mi palatele tale pe care le-ai zidit în ceruri şi toată bogăţia mea de pe pământ să o iei tu în locul acestor palate".

Iar împăratul, auzind aceasta, s-a îndoit şi fiind uimit cu totul, tăcea. După aceasta l-a întrebat: "De unde am eu palate în ceruri?"

Şi i-a zis fratele: "Cu adevărat sunt nişte palate cum tu nici nu ştii şi nici n-ai văzut niciodată şi nicăieri aşa ceva sub ceruri şi aceste palate au fost zidite de Toma pentru tine, pe care tu îl ţii în temniţă; eu le-am văzut şi m-am minunat de frumuseţea lor nespusă şi aş dori să vieţuiesc acolo măcar într-un colţ, dar nu mi s-a dat voie. Pentru că îngerul care m-a luat pe mine mi-a spus că eu nu pot să petrec în aceste palate pentru că sunt ale tale, zidite de străinul Toma. Apoi m-am rugat îngerului să-mi dea voie să vin la tine pentru a răscumpăra acele palate şi dacă mă iubeşti, dă-mi-le mie şi tu să ai în schimb toate averile mele".

Atunci împăratul s-a bucurat de două lucruri: pentru viaţa fratelui şi pentru palatele care i s-au zidit în ceruri. Apoi i-a zis fratelui său: "Iubite frate, m-am jurat ţie să nu-ţi opresc sub stăpânirea mea nimic din cele ce sunt pe pământ, iar palatele din cer nu ţi le-am făgăduit şi dacă vei voi, avem pe lângă noi acelaşi zidar şi acela poate să-ţi facă şi ţie astfel de palate".

***

Zicând acestea, împăratul a trimis îndată la temniţă ca să-l scoată pe Sfântul Toma şi pe Avan, negustorul care l-a adus pe acesta şi alergând în întâmpinarea apostolului, a căzut la picioarele lui, cerându-şi iertare. Iar Apostolul, mulţumind lui Dumnezeu, a început să-i înveţe pe amândoi fraţii credinţa în Domnul nostru

Iisus Hristos. Şi ei, umilindu-se, au ascultat cu dragoste cuvintele lui. Apoi i-a botezat şi i-a învăţat toată credinţa creştinească. După aceasta, amândoi fraţii şi-au zidit prin multe milostenii lăcaşuri veşnice în ceruri. Iar apostolul Toma, petrecând o vreme cu dânşii şi întărindu-i în credinţă, s-a dus în cetăţile dimprejur şi prin sate, propovăduind mântuirea sufletelor.

***

Apostolul Toma lumina sufletele, propovăduind Evanghelia, când a sosit vremea cinstitei mutări a Maicii lui Dumnezeu şi toţi apostolii din diferite ţări au fost răpiţi de nori şi aduşi în Ghetsimani, înaintea patului Preabinecuvîntatei Fecioare. Atunci a plecat din India şi Sfântul apostol Toma, dar n-a putut ajunge în ziua îngropării Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, căci Dumnezeu aşa a rânduit lucrurile pentru adeverirea cea mai vrednică de credinţă, cum că Maica lui Dumnezeu a fost luată cu trupul la ceruri: adică precum pentru învierea lui Hristos, prin necredinţa lui Toma ne-am încredinţat mai bine, tot aşa şi pentru luarea cu trupul la ceruri a Preacuratei Fecioare Maria, Născătoarea de Dumnezeu, ne-am încredinţat mai bine prin întârzierea lui Toma.

Deci, apostolul, sosind a treia zi după îngropare, s-a întristat foarte mult că nu s-a aflat şi el în ziua îngropării să petreacă la mormânt, împreună cu ceilalţi Apostoli, sfântul trup al Maicii Domnului său. De aceea, cu sfatul de obşte al Sfinţilor apostoli, au deschis mormântul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pentru ca Sfântul apostol Toma, văzându-i trupul, să se închine şi să se mângâie.

Deschizând mormântul, n-au mai aflat trupul Sfintei Fecioare, ci numai giulgiul singur şi în acest fel s-a făcut încredinţare că Maica lui Dumnezeu, ca şi Fiul său, a înviat a treia zi şi a fost luată cu trupul la ceruri.

***

După aceasta, Sfântul Toma s-a dus iarăşi în părţile Indiei şi a propovăduit acolo pe Iisus Hristos şi cu semne şi cu minuni pe mulţi oameni îi aducea la credinţă.

***

Ajungând la Meliapor, a luminat pe mulţi şi i-a întărit în credinţă, prin această minune. Era acolo un lemn foarte mare pe care nu puteau să-l mişte din loc nu numai o mulţime de oameni, dar nici elefanţii, iar apostolul Toma a tras acel lemn cu brâul său cam 10 stadii şi l-a adus pentru zidirea bisericii Domnului.

Văzând acest lucru, credincioşii s-au întărit în credinţă, iar din cei necredincioşi mulţi au crezut.

***

A mai făcut şi altă minune mare, mai mare decât cea dintâi: un jertfitor evreu l-a ucis pe singurul său fiu şi a dat vina asupra Sfântului Toma, zicând: "Toma l-a ucis pe fiul meu". Şi s-a făcut gâlceavă mare şi s-a adunat tot poporul şi l-au apucat pe Sfântul Toma ca pe un ucigaş, voind să-l judece şi să-l chinuie, dar nefiind nimeni care să mărturisească că apostolul lui Hristos nu este vinovat de acea ucidere, a rugat pe judecător şi pe popor, zicând: "Lăsaţi-mă şi eu, în numele Dumnezeului meu, îl voi întreba pe cel ucis, să spună singur cine l-a omorât".

Apoi toţi au mers la mormântul fiului acelui evreu, iar Toma, ridicându-şi ochii în sus, s-a rugat lui Dumnezeu şi după aceasta a zis către cel mort: "În numele Domnului meu Iisus Hristos, îţi poruncesc, tinere, să ne spui nouă cine te-a ucis?".

Şi îndată mortul a grăit: "Tatăl meu m-a ucis".

Atunci toţi au strigat: "Mare este Dumnezeu cel propovăduit de Toma!".

Slobozind pe apostol, evreul jertfitor a căzut singur în groapa pe care o săpase Apostolului, iar prin minunea aceasta o mulţime de popor s-a apropiat de Dumnezeu şi au fost botezaţi de Apostolul Toma.

***

După aceasta, apostolul s-a dus în cele mai îndepărtate părţi în hotarele Calamidiei, unde stăpînea împăratul Muzdie şi propovăduind acolo pe Hristos, a adus la credinţă pe o femeie cu numele de Sindichia, care era rudă cu Migdonia, femeia lui Carizie, prietenul împăratului. Sindichia a făcut pe Migdonia să cunoască adevărul şi să creadă întru unul Dumnezeu, Ziditorul tuturor, pe care Apostolul Toma Îl propovăduia.
Iar Migdonia a zis către Sindichia: "*Aş fi vrut să-l văd pe omul acela care propovăduieşte pe adevăratul Dumnezeu şi să aud învăţătura lui*".

Sindichia a zis: "Dacă voieşti, doamnă, să-l vezi pe apostolul lui Dumnezeu, schimbă-ţi hainele şi te îmbracă ca o femeie din popor, ca să nu fii cunoscută şi apoi mergi cu mine".

Migdonia a făcut precum i s-a spus şi a mers după Sindichia şi l-au aflat pe apostolul Toma în mijlocul unei mulţimi de oameni simpli şi săraci, propovăduind pe Hristos. Şi, alăturându-se ele acelor oameni, ascultau învăţăturile apostolului, iar el le spunea multe despre Domnul Iisus Hristos, învăţându-i să creadă în El şi prelungea cuvântul referitor la moarte, la judecată, la gheenă şi la împărăţia cerească.

Auzind toate acestea, Migdonia s-a umilit cu inima şi a crezut în Hristos. Apoi, întorcându-se acasă, neîncetat se gândea la cuvintele apostolului Toma şi vorbea despre Hristos cu ruda ei, Sindichia şi se aprindea cu mai multă dragoste către El.

Şi din acea vreme a început a se depărta de cei necredincioşi, ca de vrăşmaşii lui Dumnezeu şi a fugit de toate vorbele lor, de ospeţe şi de toate desfătările lumeşti. Apoi nu mai voia să se apropie de bărbatul ei ca o soţie, fapt pentru care avea mare necaz bărbatul ei şi o silea să se supună.

Neputând a o supune, l-a rugat pe împăratul Muzdie să trimită pe împărăteasa Tertiana la femeia lui pentru ca aceasta s-o sfătuiască să nu se mai depărteze de el, ca soţie; împărăteasa Tertiana şi Migdonia, femeia lui Carizie, erau surori şi mergând împărăteasa la Migdonia, sora sa, a întrebat-o pentru ce nu se supune bărbatului ei.

Iar ea a răspuns: *"Pentru că este păgân şi vrăjmaşul lui Dumnezeu, iar eu sunt roaba adevăratului Dumnezeu, Iisus Hristos şi nu voiesc să fiu întinată de acel om necredincios şi necurat".*

Tertiana a vrut să ştie şi ea cine este Iisus Hristos, adevăratul Dumnezeu. Atunci Migdonia i-a spus propovăduirea Sfântului apostol Toma şi a învăţat-o pe Tertiana să cunoască adevărata credinţă. Apoi Tertiana, voind să ştie mai cu de-amănuntul învăţăturile lui Hristos, a dorit să-l vadă chiar pe apostolul Toma şi să asculte propovăduirea lui. Sfătuindu-se cu Migdonia, a trimis în taină după apostolul Toma şi chemându-l, l-au rugat să le arate calea cea adevărată.

Iar ***apostolul Toma, propovăduindu-l pe Hristos, le-a luminat cu lumina credinţei şi le-a spălat cu baia botezului, apoi le-a învăţat să păzească poruncile lui Dumnezeu şi să facă fapte bune. Iar ele, punând în inimile lor toate cele grăite de apostol, s-au sfătuit amândouă să slujească Domnului în curăţie şi să nu se apropie de bărbaţii lor, ca de nişte necredincioşi.***

***

Apostolul Toma făcea acolo multe minuni cu puterea lui Dumnezeu şi tămăduia toate neputinţele. Şi mulţi, nu numai din poporul cel simplu, ci şi din curtea împărătească, văzând semnele şi minunile făcute de apostol şi ascultând învăţăturile lui, au crezut în Hristos. ***Chiar unul din fiii împăratului, anume Azan, a crezut şi a fost botezat de apostolul Toma, pentru că însuşi Dumnezeu lucra în apostoleasca propovăduire, înmulţind numărul credincioşilor, spre mărirea numelui Său.***

***

Împărăteasa Tertiana, întorcându-se de la Migdonia, îşi petrecea vremea în rugăciuni şi în posturi şi nu se pleca la dorinţa bărbatului ei. Atunci împăratul, mirându-se de schimbarea femeii sale, a zis către Carizie, prietenul său: "Voind să-ţi dobândesc pe femeia ta şi pe a mea am pierdut-o, aşa că mai rea este a mea decât a ta". Şi amândoi, împăratul şi Carizie, au cercetat cu de-amănuntul care să fie pricina răzvrătirii femeilor lor, că nu vor să fie cu dânşii şi au aflat că un străin nemernic, anume Toma, învăţându-le credinţa în Hristos, le-a întors de la petrecerea împreună cu ei. Încă au mai aflat şi aceasta: cum că Azan, fiul împăratului şi multe din slugile casei lui şi din căpetenii şi din poporul cel simplu, mulţime fără număr, cred în Hristos, prin propovăduirea apostolului Toma. Şi s-a înfuriat împăratul împotriva lui Toma şi prinzându-l, l-a aruncat în temniţă.

După aceasta, ***apostolul a fost dus înaintea judecăţii împăratului şi acesta l-a întrebat: "Cine eşti tu, rob sau liber?", iar Toma a răspuns: "Sunt robul Aceluia asupra căruia tu nu ai stăpânire".***

Iar împăratul a zis: "Văd că eşti rob viclean şi fugind de la stăpânul tău, ai venit pe pământul acesta ca să răzvrăteşti poporul şi să ameţeşti femeile noastre. Deci, spune-mi cine este stăpânul tău?"

Apostolul a răspuns: "Stăpânul meu este Domnul cerului şi al pământului, Dumnezeul şi Făcătorul a toată făptura, Care m-a trimis pe mine să propovăduiesc numele Lui cel sfânt şi să-i întorc pe oameni de la rătăcirea lor".

Iar împăratul i-a zis: "Lasă-ţi cuvintele tale cele viclene, înşelătorule şi ascultă porunca ce-ţi grăiesc eu: Cum ai depărtat tu cu înşelăciune pe femeile noastre ca să nu se unească cu noi, tot aşa să le întorci pe dânsele la noi! Căci de nu vei face aceasta, ca femeile noastre să fie cu noi în dragoste şi în unirea de mai înainte, te vom pedepsi cumplit".

Apostolul a răspuns: ***"Nu se cade ca roabele lui Hristos să se unească cu bogaţii cei fără de lege; nici nu este cu dreptate ca cele credincioase să fie necinstite de păgâni şi necredincioşi".***

Auzind acestea, împăratul a poruncit ca să fie aduse nişte scânduri de fier înroşite în foc şi pe acestea să fie pus cu picioarele apostolul. Şi făcând acestea, deodată a ieşit apă de sub scândurile acelea şi le-a răcit. Apoi, apostolul a fost aruncat într-un cuptor şi a doua zi a ieşit viu şi nevătămat din acel cuptor. După acestea, Carizie l-a sfătuit pe împărat, zicând: "Sileşte-l să se închine şi să jertfească zeului nostru, Soarele, pentru că aşa are să mânie pe Dumnezeul lui, care îl păzeşte întreg". Iar când, după porunca împăratului, îl duseră pe Apostol să se închine la idolul Soare, îndată idolul s-a topit ca ceara în faţa focului şi s-a risipit.

Şi se bucurau credincioşii de această putere a Dumnezeului ceresc şi mulţime de credincioşi au crezut atunci în Domnul.

Iar slujitorii care se închinau la idoli s-au răzvrătit asupra apostolului, pentru pierderea idolului lor şi împăratul, mâniindu-se, se gândea cum să-l piardă pe Toma, dar se temea de boieri, de popor şi de slugile sale, pentru că mulţi credeau în Hristos.

Apoi, luându-l, a ieşit din cetate urmat de ostaşii săi şi toţi socoteau că împăratul vrea să vadă un semn de la dânsul. Mergând cam la o jumătate de stadie, l-a dat pe Toma la cinci ostaşi ca să-l ducă în munte, poruncindu-le să-l străpungă acolo cu suliţele, iar el s-a dus în cetatea Axium.

Azan, fiul împăratului şi Sifor, un bărbat de neam bun, au alergat după apostolul Toma şi ajungându-l, plângeau pentru el. ***Apostolul Toma cerând ostaşilor voie să se roage, s-a rugat lui Dumnezeu şi a hirotonisit preot pe Sifor şi pe Azan diacon şi le-a poruncit să aibă grijă de cei care au crezut în Domnul şi să se sârguiască ca să înmulţească numărul credincioşilor lui Hristos.***

Martiriul Sfântului apostol Toma, Peter Paul Rubens

După aceasta, ostaşii l-au străpuns cu cinci suliţe deodată şi aşa s-a sfârşit Sfântul apostol Toma.

Iar Sifor şi Azan au plâns mult pentru el şi au îngropat sfântul lui trup cu cinste. După îngropare, şezând lângă mormântul apostolului şi tânguindu-se, li s-a arătat sfântul, poruncindu-le să meargă în cetate şi să întărească pe fraţi în credinţă. Ei au mers după porunca Sfântului apostol Toma, învăţătorul lor, ale cărui rugăciuni avându-le în ajutor, au cârmuit bine Biserica lui Hristos. Iar împăratul Muzdie şi Carizie în zadar au silit pe femeile lor să se apropie de dânşii, căci n-au putut să le înduplece. Apoi, înţelegând că nu se vor supune lor cu nici un chip, le-au lăsat să vieţuiască libere, după voia lor, iar ele, scăpând de greutatea jugului însoţirii, vieţuiau în mare înfrânare şi rugăciuni, slujind Domnului ziua şi noaptea şi aduceau mult folos Bisericii prin viaţa lor cea îmbunătăţită.

***

După câţiva ani, s-a întâmplat ca unul din fiii împăratului Muzdie să fie chinuit de diavol şi nu putea nimeni să-l vindece, pentru că era foarte cumplit diavolul ce-l chinuia. Şi s-a mâhnit împăratul pentru fiul său şi a plănuit să descopere mormântul Sfântului apostol Toma, să ia un os din moaştele lui şi să-l lege la grumazul fiului său, ca să se tămăduiasacă de chinurile diavolului, pentru că auzise că Sfântul apostol Toma a izgonit mulţime de diavoli.

Când voia împăratul să facă acest lucru, i s-a arătat în vedenie Sfântul Toma, zicându-i: "Când eram viu nu m-ai crezut. Oare acum, de la mort cauţi ajutor? Dar dacă vei fi credincios, Domnul meu Iisus Hristos îţi va fi milostiv".

Această vedenie l-a îndemnat mai mult pe împărat pentru descoperirea mormântului apostolului. Şi, mergând împăratul, a descoperit mormântul, dar n-a mai aflat moaştele Sfântului, pentru că unii din fraţii credincioşi au luat pe ascuns sfintele moaşte şi le-au dus în Mesopotamia. Atunci împăratul a luat pământ din locul acela şi l-a pus la grumazul fiului său, zicând: "Doamne Iisuse Hristoase, de vei tămădui pe fiul meu prin rugăciunile apostolului Tău, Toma, eu voi crede în Tine".

Şi îndată a ieşit duhul necurat din fiul său şi s-a însănătoşit. Atunci împăratul Muzdie a crezut în Hristos şi a fost botezat de preotul Sifor împreună cu toţi boierii săi. A fost mare bucurie între credincioşi, idolii s-au sfărâmat şi căpeteniile lor s-au risipit, iar bisericile lui Hristos s-au zidit, sporind cuvântul lui Dumnezeu şi credinţa cea sfântă. Apoi, după botez, împăratul a început să se

căiască de greşelile pe care le săvârşise înainte şi stăruia necontenit în rugăciuni, iar prezbiterul Sifor le zicea tuturor: "Rugaţi-vă pentru împăratul Muzdie, ca să câştige milă de la Domnul nostru Iisus Hristos şi să primească iertare pentru păcatele sale".

În locul unde a fost îngropat trupul Sfântului apostol Toma se săvârşeau multe minuni cu rugăciunile lui, întru mărirea lui Hristos, Dumnezeul nostru, căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, se cuvine cinstea şi închinăciunea în veci.

Amin.

Sfântul apostol Toma - drumul spre sfințenie

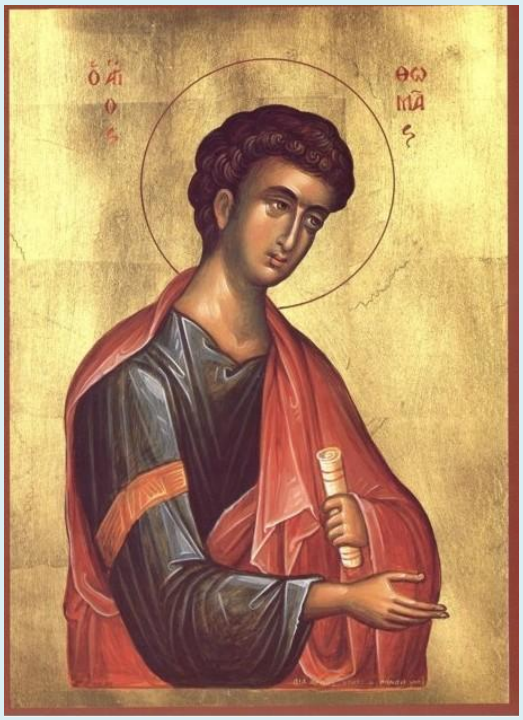

Cunoscut ca fiind cel care a pipăit rănile Domnului, după Înviere, pentru a se întări în credință, și care a aflat mormântul Maicii Domnului gol, căci aceasta se mutase cu tot cu trup la Cer, Sfântul Toma a propovăduit Adevărul în India, făcând mulțime de minuni, și murind pentru numele Domnului.

***

Cel numit și „Geamănul”, Sfântul apostol Toma se născuse în Galileea și auzind despre felul în care Hristos propovăduiește pe pământ, I-a urmat și a ajuns să facă parte din ceata celor 12 apostoli.

După Învierea Domnului, Sfântul Toma a fost cel care a spus că nu va crede dacă nu va pipăi rănile Lui, mărturisind apoi în chip desăvârșit credința, prin cuvintele pline de cutremurare: „Domnul meu și Dumnezeul meu!”.

După Înălțarea Domnului și Pogorârea Sfântului Duh, Sfântului Toma i-au căzut sorți să propovăduiască în India.

În drum spre India, Sfântul apostol Pavel a participat, din porunca împăratului unei cetăți, la nunta fiicei acestuia. Dar neveselindu-se, a fost lovit de omul care turna vin la masă, iar după prorocia Sfântului Toma, omul acela a murit sfâșiat de leu și

mâncat de câini. Iar pe tinerii care se căsătoriseră, Pelaghia și Dionisie, Sfântul i-a învățat să păzească fecioria, pentru a se veseli în Împărăția cea veșnică.

Și plecând mai departe spre India, înainte de a fi judecat de păgâni, Sfântul Toma a ajuns la împăratul Indiei, Gundafor, spunându-i că el este zidarul înțelept pe care îl căuta împăratul pentru a-și înfrumuseța palatele. Dar din aurul primit pentru zidire, Sfântul Toma a împărțit săracilor, botezându-i pe mulți dintre ei. Aflând împăratul Indiei că palatele sale nu au fost construite, l-a chemat pe Sfântul Toma să îi explice aceasta, iar sfântul i-a răspuns că palatele au fost zidite în veșnicie.

Condamnat la moarte, alături de Avan, negustorul care îl adusese la împărat, cei doi au scăpat de pedeapsă, în urma unei minuni. Căci fratele împăratului murise și văzuse palatele din Cer, iar apoi a înviat pentru a-i arăta Adevărul împăratului, încât și împăratul și fratele lui au fost aduși la credință.

Și mutându-se Maica Domnului la Cer, Sfântul apostol Toma a fost răpit de nori și dus la Ghetsimani, dar a ajuns la trei zile după înmormântarea acesteia. Mâhnit că nu a apucat să i se închine, a deschis mormântul și așa a văzut că Maica Domnului fusese luată cu tot cu trup în Împărăție.

Întorcându-se în India, Sfântul Toma a continuat să facă minuni, iar apoi a mers în Calamidia, unde a convertit pe două dintre soțiile împăraților, atrăgând mânia acestora. Din porunca unuia dintre împărați, Sfântul Toma a fost ucis, fiind împuns cu cinci sulițe.

După câțiva ani, unul dintre fiii împăratului era rău chinuit de diavol, așa că împăratul a vrut să dezgroape trupul Sfântului Toma, ca să ia un os din sfintele moaște, spre ajutor, căci auzise că sfântul izgonea diavolii. Atunci Sfântul apostol Toma, arătându-i-se, l-a mustrat că nu l-a crezut pe când era viu, dar l-a întărit să fie credincios acum.

Dar sfintele moaște fiind duse pe ascuns de către credincioși în Mesopotamia, împăratul a luat niște pământ din mormânt și l-a pus peste fiul lui și, vindecându-se acesta, au crezut toți în Dumnezeu.

Iar la mormântul Sfântului Toma au continuat să se săvârșească minunile, spre slava lui Dumnezeu.

Sinaxar - Pomenirea Sfântului măritului apostol Toma, numit Geamănul

În această lună (octombrie), în ziua a şasea, pomenirea Sfântului măritului apostol Toma, numit Geamănul.

Acesta propovăduind cuvântul lui Dumnezeu, la midieni, la parţi, la perşi şi la indieni, a fost închis de Smideu împăratul, căci crezu printr-însul Uazan fiul său şi Terţia femeia lui, Migdonia şi Narca. Drept aceea l-a şi dat pe mâinile a cinci ostaşi, care suindu-l într-un munte, l-au junghiat cu sulițele, şi aşa s-a petrecut în Domnul.

Icon of the Martyrdom of St. Thomas

***

Încă trăind apostolul, a trecut în India, cu un neguţător anume Avan, şi au găzduit la o casă în Andrapole. Tocmai atunci avea nunta mai-marele cetăţii aceleia, care îşi mărita o fiică şi se veseleau toţi câţi se întâmplaseră acolo. Apostolul şezuse la masă mai jos decât alţii, şi ospătându-se toţi ceilalţi, numai el nu mânca, ci fiind în grijă şi pe gânduri, se păzea pe sine şi şedea liniştit. Iar una din slugi, îngâmfându-se, a dat sfântului o palmă peste obraz, zicându-i: "Dacă ai venit la nuntă, nu şedea posomorât, ci te bucură şi te veseleşte împreună cu ceilalţi oaspeţi". Iar apostolul a zis aceluia ce i-a dat palma: ***"Să-ţi ierte Domnul greşeala în veacul viitor, iar în acest de acum, mâna care s-a întins fără de cale asupra mea, să o împartă fiarele sălbatice, pentru a multora învăţătură şi certare".*** Şi îndată după cuvânt, alergând acela ca să aducă apă, să dreagă vinul cu apă, fiind paharnic, a ieşit o fiară ce pândea acolo la fântână, de l-a sfâşiat şi a murit. Atunci un câine găsind în drum mâna ce lovise pe sfântul şi luând-o în gură a intrat cu ea unde era masa, ca şi cum ar fi arătat tuturor pedeapsa ce a luat acela pentru lovirea ce a dat apostolului.

Şi mirându-se toţi câţi erau acolo a cui să fie mâna aceea, o oarecare femeie evreică ce cânta cu fluierul la nuntă, a strigat cu glas mare şi a zis: "Mare taină ni s-a arătat astăzi, nuntaşilor! Sau Dumnezeu, sau apostolul lui Dumnezeu, a vrut să şadă împreună cu noi la masă; pentru că eu cântând cu fluierul şi veselindu-vă, am auzit pe un om de o limbă cu mine, care a zis evreieşte către paharnicul ce l-a lovit: "Mâna ta cea dreaptă ce m-a lovit, să fie ruptă de câini în viaţa aceasta, pentru ca să vadă toţi şi să se înţelepţească". Şi iată că s-a înfăptuit cuvântul lui". Şi au aflat toţi minunea aceasta, şi a ajuns şi la urechile stăpânitorului. Acesta după ce a trecut nunta, chemând pe apostol, îi zise: "De vreme ce ştii prin blestemul tău a pricinui moarte, arată şi puterea rugăciunii tale, la fiica mea pe care o am dat astăzi". Deci primind apostolul acesta bucuros, intră în cămara cea de nuntă, şi întărind pe tineri spre curăţenie, şi convingându-i ca să urască dulceaţa poftei trupeşti, dându-i în seama lui Dumnezeu s-a dus de acolo. Deci peste puţină vreme a văzut mirele pe un oarecare, ce semăna cu apostolul, şi vorbea cu mireasa, şi părându-i-se că este Toma, îi zise: "N-ai ieşit tu mai înainte decât toţi? Dar cum iarăşi ai venit?"

Iar cel ce se arătase zise: ***"Eu nu sunt Toma, ci după har frate îi sunt lui, şi cine va urma după Mine ca dânsul, lepădându-se de lume, va fi la a doua naştere nu numai frate, ci şi dimpreună moştenitor împărăţiei Mele".***

Şi zicând aceasta s-a făcut nevăzut.

Deci, aceia păzind la sine cuvântul ca un mărgăritar, au făcut rugăciune toată noaptea, către cel ce li se arătase, iar dimineaţa s-au dus tatăl şi socrul la casa în care se culcau tinerii, şi aflându-i şezând osebiţi, s-au mâhnit, şi întrebând pricina,

pentru ce şed osebiţi, ei au zis: "Ne rugăm, ca să se ţină această osebire între noi până la sfârşit, ca să rămânem nedespărţiţi la vremea cununiilor în cămara de nuntă cea veşnică, după făgăduinţa celui ce ni s-a arătat în asemănarea străinului. De aceasta tulburându-se tatăl şi socrul, făgăduiră daruri ca să fie găsit înşelătorul acela, să fie adus înainte, şi trimiţând căutau pe cel ce se arătase. Iar cercetătorii după cuvântul psalmistului, s-au stins iscodind multe căci cel ce se arătase tinerilor, nu se afla în chip văzut, iar în chip nevăzut arătându-se noilor săi ucenici, îi întărea. Fiindcă tinerii rugau pe Domnul, ca să îmblânzească mânia tatălui şi socrului lor, şi să-i învrednicească a cunoaşte credinţa cea adevărată, auzindu-i Dumnezeu, a rânduit ca şi acela să se facă creştin. Şi a fost învăţat de către înşişi tinerii cinstirea de Dumnezeu, şi a crezut în Hristos cu tot sufletul. Iar după ce s-a făcut aceasta, auzind aceşti ispitiţi ucenici ai lui Hristos, cum că Toma zăboveşte în India, au mers la el cu sârguinţă şi s-au desăvârşit cu sfântul Botez; aceştia apoi altora s-au făcut propovăduitori ai Sfintei Evanghelii.

***

Iar când a mers apostolul Domnului la Gundafor împăratul Indiei, l-a întrebat acesta ce meşteşug ştie, la lemn sau la pietre a lucra? Apostolul răspunse că la lemn ştie a face pluguri, juguri, cârme şi vâsle; iar la pietre, coloane, temple şi case împărăteşti. Atunci împăratul zise: "Oare, putea-vei să-mi faci nişte palate după voia mea la locul care îmi va plăcea? Apostolul zise că poate; şi se tocmiră şi fără să-şi facă grijă, porunci să se dea apostolului aur, ca să ia cele ce-i trebuie şi să pună temeliile, arătându-i şi locul.

Însă apostolul zise: ***"Acum, împărate, nu este vreme a zidi cineva, ci în luna lui octombrie".*** Aceasta mi se pare să o fi zis apostolul, pentru răsplătirea ce este să se dea în veacul cel viitor, pentru cele ce am făcut în viaţă; şi aşa prea lesne îndupleca firea împăratului, mai ales că lua în mâinile sale şi dreptarul şi desemna cu meşteşug locul de construit, şi-l linişti ca să nu aibă nici o grijă.

Deci mirându-se împăratul de isteţimea apostolului, dându-i şi de cheltuială de ajuns, se întoarse la casa sa. Iar apostolul împărţi tot aurul la săraci, şi ca un apostol făcu împăratului case nefăcute de mână de om, în curtea celor întâi-născuţi. Deci trecând câtva timp, împăratului îi era aminte să ştie despre lucru, şi auzind că lipsea numai acoperişul de bucurie socotind că este adevărată vestea, trimise şi altă măsură de aur la apostol, zicând să-i facă acoperişul foarte frumos şi mai curând.

El iarăşi luând aurul, îşi ridică mâinile şi ochii către cer, şi zise: ***"Mulţumescu-Ţi Iubitorule de oameni, că în multe feluri de chipuri ştii şi rânduieşti mântuirea fiecăruia; şi aflându-se tot în acel gând, îl împarţi tot la cei lipsiţi.***

Deci în cele din urmă, unii din cei ce se aflau cu apostolul, au spus împăratului că nu va ieşi nici un fel de zidire de la acel om, de vreme ce aurul l-a împărţit la săraci, şi încă propovăduieşte pe un Dumnezeu neştiut, face nişte lucruri minunate către cei ce merg la dânsul, şi nu mănâncă nimic.

Împăratul umplându-se de nespusă mânie, a trimis şi a adus pe apostol şi l-a întrebat dacă a zidit palatul? Iar el răspunzând a zis: ***"Ţi-am zidit împărate palat foarte frumos, precum am învăţat eu să lucrez, de la marele meşter Hristos".***

Şi împăratul zise: "Ia să mergem să-l vedem".

Iar apostolul zise: ***"Nu-ţi va trebui acum, ci când te vei muta de aici, atunci cu bucurie vei avea sălăşluirea palatului ce s-a zidit.***

Iar împăratului parându-i că-l ia în râs, striga sălbăticit: "Luaţi pe acest înşelător şi-l băgaţi într-o groapă, care va fi mai întunecoasă, împreună cu neguţătorul, care mi l-a adus". Deci aflându-se la închisoare în legături apostolul, fratele împăratului căzând în multă inimă rea, chemând pe împăratul îi zise: "Pentru mâhnirea ce ţi s-a întâmplat de la acest înşelător, îngreunându-mă la suflet, acum voi să mor"; şi vorbind amândoi aşa, îi pieri firea şi muri.

Atunci luându-i sufletul îngerul, şi purtându-l pe la sălaşele Domnului îi arăta frumuseţea lor şi-l întreba unde-i place să locuiască? Iar sufletul văzând unul mai ales şi osebit pe urma tuturor, îl arată pe acela îngerului, şi se ruga a se sălăşlui în o parte a acelui palat; îngerul însa îi zise: "Nu vei putea să te sălăşluieşti în acesta că este al fratelui tău pe care i l-a făcut Toma străinul". El îi zise: "Rogu-te lasă-mă să mă duc la dânsul, că-l voi cumpăra de la el cu puţin preţ şi mă voi întoarce; că el nu-i ştie frumuseţea.

Atunci îngerul întorcând sufletul în trupul cel mort, şi trezindu-se mortul ca dintr-un somn greu, a trimis să cheme pe fratele său. care venind îi zise: ***"Ştiu fără îndoială că ai fost tu bucuros să dai jumătate din împărăţia ta pentru mine, ca să înviez. Cer dar de la tine un dar mic, şi te rog a mi-l da".*** Împăratul zise: "Ceea ce este în puterea mea, voi da bucuros, iubitului meu frate", adeverindu-i cu jurământ. Atunci fără nici o sfială spuse frate-său cererea, zicând: ***"Dăruieşte-mi palatul pe***

care-l ai în ceruri; câţi bani vei vrea să-ţi dau să mi-l dai?" Împăratul la aceasta rămase ca un mut; apoi întrebă: "Eu să am palate în cer? De unde?" *"Cu adevărat ai, măcar că tu nu ştii; cele ce ţi le-a zidit străinul care este închis în temniţă".*

Atunci punând împăratul în mintea sa cuvintele acestea, urni pe frate-său în acest chip, zicându-i: "De ar fi ceea ce pofteşti din cele ce sunt sub împărăţia mea, ar fi păcat a se călca jurământul; dar fiindcă este din cele ce sunt osebit la ceruri, judecă tu singur! Fiind însă meşterul de faţă, ţi-l ia şi-ţi va face mai frumoase, decât cele ce ai văzut". Acestea zicând, scoase pe apostol şi pe Avan din temniţă; şi căzând împăratul la picioarele lui, i-a cerut iertare pentru greşeala ce a făcut din iuţeala mâniei. Iar apostolul mulţumind lui Dumnezeu de aceasta, şi luminându-i pe amândoi cu cuvântul harului, dându-le şi arvuna împărăţiei celei veşnice, adică dumnezeiescul Botez, se duse în alte cetăţi propovăduind şi binecuvântând pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul Sfânt.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul apostol Toma

Sfântul apostol Toma, numit şi Geamănul, era din Galileea şi a fost unul dintre cei 12 apostoli ai lui Hristos. Nu era cărturar, dar el aducea Domnului un suflet curat, cinstit şi curajos.

Evanghelia vorbeşte despre îndoiala lui Toma de a crede că Domnul Iisus a înviat din morţi, atunci când ceilalţi apostoli au mărturisit că L-au văzut pe El şi că a vorbit cu ei. Îndoiala sa a dus la sporirea cu şi mai multă putere a credinţei în Înviere, căci Hristos-Domnul S-a arătat după opt zile din nou ucenicilor, fiind şi Toma cu ei, iar el a mărturisit: Domnul meu şi Dumnezeul meu! (Ioan 20, 28).

După Înălţarea la cer a Mântuitorului şi după primirea Duhului Sfânt, trăgând Sfinţii apostoli la sorţi, încotro să vestească fiecare Evanghelia, Sfântului Toma i-a căzut sorţul să meargă în India.

Deci, a semănat apostolul cuvântul lui Dumnezeu la mezi, la parţi şi la indieni, şi pe mulţi i-a creştinat, întemeind biserici.

A murit fiind străpuns de ostaşi cu suliţele, la porunca unui rege păgân, primind astfel cununa muceniciei de la Cel pe care L-a slujit întreaga sa viaţă.

Moaştele sale s-au aflat multă vreme la Edesa.

Calendar Ortodox - Sfântul apostol Toma

Sfântul apostol Toma era originar din Galileia. Numele de Toma, în aramaică te'oma, tradus în greacă Didymos, înseamnă geamăn. În aramaică şi în ebraică, Toma este doar un epitet. La unii creştini sirieni el este cunoscut sub numele de Iuda Toma (Iuda geamănul). A făcut parte din cei doisprezece apostoli ai lui Hristos.

Potrivit Tradiţiei, Sfântul Toma a vestit Evanghelia lui Hristos în India, unde a suferit moarte de martir. ***Creştinii sirieni din Malabar susţin cu tărie că se trag din Sfântul apostol Toma şi că a fost martirzat la Calamina (Mylapore), lângă Madras.***

În India a întemeiat biserici, a sfinţit preoţi şi episcopi şi a convertit două surori, Tertiana şi Migdonia, soţii de mari principi indieni. Prinţul Smideu, soţul Tertianei, l-a osândit la moarte. A fost omorât cu lancea de cinci soldaţi. ***Moaştele Sfântului apostol Toma au fost aduse la Edessa, în anul 165.***

Apostolul Toma este cunoscut de mulţi dintre noi ca fiind "necredincios". "Necredinţa" sa ar proveni din faptul că nu da crezare mărturiei apostolilor că Hristos a înviat: ***"Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede" (Ioan 20, 25).***

Însă, apostolul Toma nu se îndoieşte de faptul că Hristos a înviat, ci de faptul că Hristos Se afla după învierea Sa într-un trup care nu mai poate fi văzut.

Sfântul Chiril ***afirmă că atunci când Toma spune: "dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor nu voi crede...", el spune de fapt: "Nu voi crede că El mai poate fi văzut, de nu voi pune degetul meu în urma cuielor".***

Cuvintele Mântuitorului: "***Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune coasta Mea şi nu fii necredincios, ci credincios" (Ioan 24, 27), sunt o invitaţie în a ne descoperi că natura umană nu este desfiinţată prin Înviere.*** Natura umană pe care Hristos a asumat-o nu s-a pierdut în dumnezeire, ci a fost transfigurată. Aşadar, arătarea către Toma a pus în lumină existenţa celor două firi în Hristos. Nu întâmplător, în prima duminică după Paşti, se cântă ***"Nepărăsind sânurile pământeşti, Te-ai arătat pe pământ purtător de trup" (Penticostarul, 1912, pag. 73)***

În Evul Mediu, el a fost considerat patronul arhitecţilor, zidarilor şi al pietrarilor.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul apostol Toma

Biserica Ortodoxă sărbătoreşte astăzi pe Sfântul apostol Toma şi pe Sfânta muceniţă Erotiida.

Sfântul apostol Toma s-a născut în cetatea Paneada (numită şi Cezareea lui Filip), din Galileea. Numele de Toma, în limba aramaică, înseamnă geamăn, ca şi cel de Didymos în greacă, fiindu-i adăugat pe lângă numele său de Iuda, primit la tăierea împrejur.

El L-a cunoscut pe Mântuitorul Hristos, a crezut în El şi L-a urmat. Nu era un cărturar, dar el aducea lui Hristos un suflet cinstit şi curajos, care-L putea iubi până la moarte. Drept aceea, a şi fost el ales de Hristos şi numărat între cei doisprezece ucenici ai săi.

Sfântul evanghelist Ioan aminteşte despre Toma spunând că, după moartea lui Lazăr, apostolii Îl roagă pe Mântuitorul să nu se întoarcă în Iudeea, unde, cu puţin mai înainte, fusese ameninţat să fie ucis cu pietre, dar apostolul Toma arătând ascultare şi dragoste jertfelnică pentru Domnul, zice: ***„Să mergem să murim şi noi împreună cu El!” (Ioan 11, 16).***

De asemenea, în seara Cinei celei de Taină, când Iisus spune „Unde Mă duc Eu voi ştiţi; şi ştiţi şi calea”, apostolul Toma întreabă: ***„Doamne, nu ştim unde Te duci; şi***

cum putem şti calea?”, iar Iisus îi răspunde: ***„Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine!” (Ioan 14, 4-6).***

Aceeaşi Evanghelie vorbeşte, apoi, de îndoiala lui Toma, de a crede că Domnul a înviat din morţi cu trupul, după ce toţi ceilalţi apostoli i-au spus că Domnul a fost văzut de ei toţi înviat şi că a vorbit cu ei. Toma, nefiind de faţă în ceasul acela, le-a zis: ***„Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede” (Ioan 20, 25).*** Dar, din rânduiala lui Dumnezeu, îndoiala aceasta a lui Toma a dus la sporirea cu şi mai multă putere a credinţei în Învierea lui Hristos. Într-adevăr, după opt zile, ucenicii fiind adunaţi în acelaşi loc şi fiind şi Toma cu ei, S-a arătat iarăşi Domnul înviat şi a zis lui Toma: ***„Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea; şi nu fi necredincios, ci credincios” (Ioan 20, 27).***

În acest chip, cu şi mai mult temei, s-a propovăduit Învierea Domnului, că El, adică, nu cu alt trup, ci cu acelaşi trup al Său, cu care a pătimit şi a murit, cu acela a şi înviat, deschizând, astfel, lumii şi nouă tuturor, calea mântuirii şi a învierii.

După Înălţarea la cer a Domnului şi după Pogorârea Duhului Sfânt, Sfinţii apostoli, trăgând la sorţi încotro să propovăduiască fiecare, Sfântului Toma i-a căzut sorţul să meargă în India. Şi, mâhnindu-se el că era trimis la nişte popoare atât de îndepărtate şi sălbatice, i S-a arătat Domnul în vedenie, întărindu-l să îndrăznească şi să nu se teamă, făgăduindu-i că va fi cu el.

În anul 37, la cererea regelui Avgar al V-lea al Edesei, apostolul Toma a trimis acolo pe Sfântul Tadeu, întrucât el, alături de apostolul Bartolomeu, a mers spre a evangheliza cetatea Ninivei, din Persia.

Apoi, a rânduit Dumnezeu că împăratul indian Gundafor (Gondofares al IV-lea Sases), care stăpânea Imperiul indo-part (în Pakistan şi nord-vestul Indiei), vrând să zidească palate după modelul celor din lumea greco-romană, a trimis pe un negustor, Avan cu numele, ca să caute un meşter iscusit la aceasta. Atunci Domnul Iisus i-a poruncit lui Toma în vedenie să meargă cu Avan în India.

În drum spre India, Sfântul Toma a săvârşit o seamă de minuni, aducând multe suflete la Hristos. Ajungând la curtea împăratului Gundafor, acesta i-a dat mult aur ca să-i construiască palate măreţe, dar apostolul a împărţit aurul la cei săraci, propovăduind zi de zi Evanghelia.
După o vreme, împăratul, văzând că nu s-a zidit nimic, l-a întemniţat pe apostol şi pe negustorul Avan, cu gând să-i dea la moarte. Dumnezeu a rânduit însă ca fratele

împăratului să moară, iar sufletul lui să vadă palatul pe care Toma îl zidise în ceruri, prin milostenie. Apoi sufletul i s-a întors în trup şi a înviat. Atunci a aflat Gundafor că Toma i-a zidit cu adevărat un palat, dar nu pe pământ. Astfel au crezut în Hristos, ei şi mulţime de popor, fiind botezaţi în cetatea Taxila.

Sfântul apostol Toma a fost adus apoi, în chip minunat, la Ierusalim, acolo unde se adunaseră toţi apostolii pentru prohodirea Maicii Domnului. Din îngăduinţa lui Dumnezeu, apostolul Toma a sosit cu trei zile mai târziu. El însă a văzut-o pe Născătoarea de Dumnezeu pe când era ridicată la ceruri cu trupul, primind de la ea, spre încredinţare, cinstitul ei brâu. Ajuns la Ierusalim, Toma a cerut să fie deschis mormântul Preacuratei, care acum era gol, dovedind şi celorlalţi apostoli mutarea la cer a Preasfintei Fecioare.

Întors în India, Sfântul Toma a mers şi în ţinuturile dinspre miazăzi, ajungând în anul 52 la Muziris, pe coasta de Malabar, săvârşind minuni şi botezând pe mulţi, rânduind preoţi şi întemeind biserici.

De acolo a plecat spre coasta de răsărit a Indiei, unde a adus pe mulţi la Hristos, săraci şi bogaţi.

Tradiţia creştinilor indieni arată că apostolul a întreprins o călătorie misionară şi în China, de unde s-a întors la Mylapore, în sud-estul Indiei.

În cele din urmă, în anul 70, împăratul Muzdie (Misdeu), mâniat pentru creştinarea soţiei şi a fiului său, a poruncit uciderea Sfântului Toma, în afara cetăţii. Astfel a primit apostolul moarte martirică, fiind străpuns cu suliţele.

Mormântul său de la Mylapore (lângă oraşul Chennai, în sud-estul Indiei) este până astăzi loc de pelerinaj. Cea mai mare parte a moaştelor sale au fost mutate la Edesa Mesopotamiei în anul 232.

Astăzi capul Sfântului Toma se află în Mănăstirea ortodoxă din insula Patmos (Grecia), iar alte părţi din moaştele sale se păstrează în oraşul Ortona din Italia.

În Biserica Ortodoxă pomenirea sa se face la 6 octombrie şi în prima duminică după Paşti.

Proloagele din 6 octombrie

Luna octombrie în 6 zile: pomenirea Sfântului, slăvitului apostol Toma.

Sfântul apostol Toma, numit şi Geamănul, era din cetatea Galileii, cu numele Paneada şi era pescar. A avut fericirea de a trăi pe vremea Mântuitorului Hristos, de a-L cunoaşte, de a crede în EL şi de a-L urma. Nu era un cărturar, dar el a adus lui Hristos un suflet cinstit şi curajos, care L-a iubit până la moarte. Drept aceea, a şi fost el ales de Hristos şi numărat între cei doisprezece ucenici ai Săi.

Evanghelia vorbeşte şi de căderea lui Toma. Este vorba, adică, de îndoiala lui Toma, de a crede că Domnul a înviat din morţi, atunci când toţi ceilalţi apostoli îi mărturisesc lui că Domnul a fost văzut de ei toţi înviat şi viu şi că a vorbit cu ei. Toma nefiind de faţă în ceasul acela, le-a zis: "Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede" (Ioan, 20, 25).

Dar, din rânduiala lui Dumnezeu, îndoiala aceasta a lui Toma, a dus la sporirea cu şi mai multă putere a credinţei în Biserica lui Hristos. Într-adevăr, după opt zile, ucenicii fiind adunaţi în acelaşi loc şi fiind şi Toma cu ei, S-a arătat iarăşi Domnul înviat şi a zis lui Toma: "Adu degetul tău încoace şi vezi mânile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios" (Ioan, 20, 27). Şi

Toma a pipăit şi s-a încredinţat. Şi, biruit de adevărul învierii Domnului, a strigat fericit şi înspăimântat: "Domnul meu şi Dumnezeul meu !" (Ioan, 20, 28). În acest chip, cu şi mai mult temei, s-a propovăduit învierea Domnului, că El, adică, nu cu alt trup, ci cu acelaşi trup al Său, cu care a pătimit şi a murit, cu acela a şi înviat deschizând, astfel, lumii şi nouă tuturor, drumul Învierii.

După înălţarea la cer a Domnului şi după primirea Duhului Sfânt, trăgând Sfinţii apostoli la sorţi încotro să propovăduiască fiecare, Sfântului Toma i-a căzut sorţul să meargă în India. Deci, a semănat apostolul cuvântul lui Dumnezeu, la mideni, la parteni şi la indieni, şi pe mulţi i-a creştinat, întemeind biserici. Şi a fost ucis Sfântul apostol Toma, străpuns de ostaşi cu suliţe, la porunca unui rege păgân, primind astfel şi cununa muceniciei, iar moaştele lui s-au aflat multe vreme la Edesa.

Tradiţia mai ştie că Sfântul Toma ducea întotdeauna cu sine în India o Evanghelie a Sfântului Matei.

Despre umblările ce a umblat şi minunile ce a făcut Sfântul Toma, fiind în viaţă

Gundafor, împăratul Indiei, vrând să-şi facă lui palate împărăteşti cu mult meşteşug, a trimis pe un neguţător al său, Avan, în părţile Palestinei, să caute un meşter mare şi iscusit, care ar şti să facă palate de acest fel, precum sunt palatele cezarilor Romei.

Deci, a poruncit Domnul lui Toma să meargă cu acel Avan, în părţile Indiei. Şi, căutând Avan zidar iscusit, în Cezareea, s-a întâlnit Toma cu dânsul şi a mărturisit despre sine că este iscusit în acel lucru. Deci, luându-l pe el Avan, au intrat împreună în corabie şi, începând a călători, pluteau pe ape, cu bun vânt.

Şi, sosind ei la o cetate, auziră glas de trâmbiţe şi de muzică şi de organe. Împăratul cetăţii aceleia, îşi mărita o fiică a sa. Şi a trimis vestitori prin toată cetatea, ca să se adune la nuntă bogaţii şi săracii, robii şi străinii. Iar de n-ar voi cineva să vie, acesta vinovat să fie la judecata împăratului. De aceasta auzind, Avan şi Toma s-au temut să nu-l mânie pe împărat, străini fiind, şi au mers în curtea împărătească la nuntă. Şi stând toţi şi veselindu-se, apostolul a şezut la locul cel mai de jos şi nu mânca nimic, nici nu se veselea, ci lua aminte la sine şi toţi priveau la dânsul ca la un străin şi de alt neam. Iar cei ce şedeau cu dânsul îi ziceau: "Pentru ce ai venit aici, nemâncând şi nici bând?" Răspuns-a apostolul: "Nu pentru mâncare, nici pentru băutură am venit aici, ci ca să împlinesc voia

împăratului. Că propovăduitorii au strigat: "De nu va veni cineva la nuntă, vinovat va fi de judecata împăratului."

Deci, era acolo o femeie evreică, ce cânta bine din fluier şi fiecăruia din cei ce şedeau, îi cânta câte o laudă. Aceea, văzând pe Toma neveselindu-se, ci adeseori căutând spre cer, l-a cunoscut că este străin şi, zicând din fluier dinaintea lui, îi cânta în limba evreiască aceste cuvinte: "Unul este Dumnezeul lui Israel, Cel ce a făcut cerul şi pământul." Iar apostolul, cu dulceaţă ascultând aceasta, o ruga să zică din nou de mai multe ori cuvintele acestea. Iar cel ce turna vinul, văzând pe apostol nebând, l-a lovit cu palma, zicându-i: "La nuntă eşti chemat, nu te întrista, ci te bucură dimpreună cu cei ce beau." Iar apostolul a zis aceluia ce i-a dat palma: "Să-ţi ierte Domnul greşeala în veacul viitor, iar în acesta de acum, mâna care s-a întins fără de cale asupra mea, să o împartă fiarele sălbatice, pentru a multora învăţătură şi certare". Şi îndată după cuvânt, alergând acela ca să aducă apa, să dreagă vinul cu apă, fiind paharnic, a ieşit o fiară ce pândea acolo la fântână, de l-a sfâşiat şi a murit. Atunci un câine găsind în drum mâna ce lovise pe sfântul şi luând-o în gură a intrat cu ea unde era masa, ca şi cum ar fi arătat tuturor pedeapsa ce a luat acela pentru lovirea ce a dat apostolului.

Şi mirându-se toţi câţi erau acolo a cui să fie mâna aceea, acea femeie evreică ce cânta cu fluierul la nuntă, a strigat cu glas mare şi a zis: "Mare taină ni s-a arătat astăzi, nuntaşilor! Sau Dumnezeu sau apostolul lui Dumnezeu, a vrut să şadă împreună cu noi la masă; pentru că eu cântând cu fluierul şi veselindu-vă, am auzit pe un om de o limbă cu mine, care a zis evreieşte către paharnicul ce l-a lovit: "Mâna ta cea dreaptă ce m-a lovit, să fie ruptă de câini în viaţa aceasta, pentru ca să vadă toţi şi să se înţelepţească". Şi iată că s-a înfăptuit cuvântul lui". Şi au aflat toţi minunea aceasta şi s-a făcut frică peste toţi şi a ajuns şi la urechile stăpânitorului. Acesta după ce a trecut nunta, chemând pe apostol, îi zise: "De vreme ce ştii prin blestemul tău a pricinui moarte, arată şi puterea rugăciunii tale, la fiica mea pe care o am dat astăzi".

Iar apostolul, intrând în cămară, i-a învăţat pe tineri curăţia şi paza curatei feciorii şi, rugându-se pentru dânşii, i-a blagoslovit pe ei şi s-a dus. Iar, ei, după ce au adormit puţin, văzură pe Iisus, în chipul Sfântului apostol Toma, venind la dânşii şi cuprinzându-i pe ei cu dragoste. Iar mirele, socotind că este Toma, a zis către Dânsul: "Oare nu ai ieşit mai întâi decât toţi, cum de Te afli iarăşi aici?"

Iar Dânsul i-a zis: "Eu nu sunt Toma, ci frate al lui sunt şi toţi cei ce se leapădă de lume şi-Mi urmează Mie, asemeni ca şi dânsul, nu numai fraţi, ai Mei vor fi în veacul ce va să fie, ci şi moştenitori ai împărăţiei Mele vor fi. Deci, să nu uitaţi, fiii

Mei, ceea ce fratele Meu v-a sfătuit pe voi. Şi de veţi păzi fără de prihană fecioria voastră, după sfatul lui, vă veţi învrednici de cununile cele nestricăcioase în cămara Mea cea cerească!" Acestea zicându-le, Domnul S-a dus.

Iar ei, deşteptându-se, îşi spuneau unul altuia vedenia sa şi, sculându-se, toată noaptea aceea cu deadinsul s-au rugat lui Dumnezeu. Iar cuvintele cele zise lor, le păzeau în inimile lor ca pe nişte mărgăritare de mult preţ.

Şi s-a întâmplat a doua zi că împăratul a intrat în camera unde erau tinerii şi i-a aflat pe ei şezând deosebi. Şi, tulburându-se cu inima, întreba de pricina despărţirii lor.

Iar ei, răspunzând, ziseră: "Noi ne rugăm lui Dumnezeu să ne dea nouă ca să păzim o însoţire ca aceasta, întru feciorie curată, precum o avem acum, până la sfârşitul nostru, ca să ne învrednicim a ne încununa cu nestricăcioasele cununi în cămara cea cerească, după făgăduinţa Domnului, Celui ce S-a arătat nouă".

Atunci împăratul, cunoscând că străinul acela ce a fost aseară în cămară i-a sfătuit pe ei spre paza fecioriei, s-a mâniat foarte şi a trimis îndată pe slujitorii săi ca să prindă pe apostol, dar nu l-au aflat, că acum Avan şi Toma pluteau cu corabia spre India.

Iar ajungând la Gandafor, împăratul Indiei, au intrat înaintea lui, şi Avan a zis: "Iată, mărite împărate, ţi-am adus de la Palestina zidar prea înţelept, ca să facă palate plăcute împărăţiei tale".

Iar împăratul, văzând pe Toma, s-a bucurat şi a zis lui: "Oare putea-voi să faci nişte palate după voia mea, la locul care îmi va plăcea?"

Deci, apostolul a zis că poate. Şi aşa se tocmiră şi, necercetând nimic, porunci de i-au dat apostolului aur, ca să ia cele ce-i trebuiesc şi să pună temeliile, arătându-i şi locul. Însă apostolul a zis: "Nu este vremea a zidi cineva acum lucruri iscusite, ci în luna lui octombrie".

Drept aceea, prea lesne înduplecând firea împăratului, Apostolul luă în mâinile sale îndreptarul şi, zugrăvind cu meşteşug urzeală, îl linişti pe împărat, ca să nu aibă nici o grijă. Deci, mirându-se împăratul de isteţimea apostolului îi dădu şi de cheltuială îndeajuns şi se întoarse la casa lui. Iar apostolul, împărţind tot aurul săracilor zidea împăratului, ca un apostol, case nefăcute de mână de om, în curtea celor născuţi din morţi prin încreştinare.

Deci, trecând câtăva vreme, împăratul dori să ştie cum stă lucrul, şi auzind că lipsea numai acoperişul, se bucură şi, socotind adevărată toată povestirea, trimise apostolului şi alt aur, zicând să-i facă acoperişul zidirii cât mai frumos şi mai curând, ca să laude, zicea el, sârguinţa şi ştiinţa meşterului, când îl voi vedea cu ochii mei. Deci, el iarăşi luând aurul şi-a ridicat ochii şi mâinile către cer şi a zis: "Multumescu-ţi, Iubitorului de oameni, că în multe feluri şi chipuri ştii şi rânduieşti mântuirea fiecăruia". Şi, aflându-se tot în acest gând, împărţi tot aurul la cei lipsiţi.

Deci, când a fost sfârşitul, trecând câtăva vreme, unii din cei ce se aflau cu apostolul au mers la împărat şi i-au spus că n-a rămas nici o zidire de la acel om, de vreme ce aurul l-a împărţit la săraci, şi încă propovăduieşte pe un Dumnezeu neştiut şi face nişte lucruri minunate, către cei ce merg la dânsul, şi nu mănâncă nimic.

Deci, împăratul umplându-se de nespusă mânie, a trimis şi au adus pe apostol şi-l întreba de s-a zidit palatul. Iar el, răspunzând, i-a zis: "Ţi-am zidit, împărate, palat foarte frumos, precum am învăţat eu să lucrez, de la adevărat marele meşter Hristos".

Şi împăratul a zis: "Ia să mergem numaidecât să-l vedem".

Iar apostolul a zis: "Socotesc că nu-ţi va trebui acum, ci când te vei muta de aici, atunci vei afla cu cale să te sălăşluieşti în palatul ce s-a zidit !"

Iar împăratul, părându-i-se că-l i-a în râs, a strigat asupra lui cu mânie, zicând: "Luaţi pe acest înşelător şi-l băgaţi într-o groapă, care să fie cea mai întunecoasă, împreună cu neguţătorul care mi l-a adus."

Deci, pe când apostolul se afla la închisoare şi în legături, fratele împăratului, arătând că-i pare rău şi lui de cele întâmplate fratelui său, căzu într-o noapte în multă inimă rea, cât îl grăbea spre moarte şi, chemând pe împăratul i-a zis: "Pentru mâhnirea ce o ai cu acest înşelător, îngreunându-mă la suflet stau să mor". Şi, vorbind amândoi aşa, şi-a pierdut firea şi a murit.

Atunci îngerul, luându-i sufletul şi purtându-l pe la sălaşele Domnului, i-a arătat frumuseţea lor şi-l întreba unde-i place să sălăşluiască, iar sufletul, cunoscând că la urma tuturor, era un sălaş mai ales şi mai osebit, îl arătă pe acela îngerului şi se ruga a se sălăşlui acolo, într-o parte a acelui locaş; iar îngerul i-a zis: "Nu vei putea să te sălăşluieşti întru acesta, că este al fratelui tău, pe care i l-a făcut Toma, străinul".

"Iar el i-a zis: "Rugu-te, lasă-mă să mă duc la dânsul, că-l voi cumpăra cu puţin preţ, şi mă voi întoarce, că el nu-i ştie frumuseţea".

Atunci îngerul a întors sufletul în trupul cel mort şi mortul s-a trezit ca dintr-un somn greu şi a zis să cheme pe fratele său, căruia venind, i-a spus: "Ştiu, fără de nici o îndoială, că ai fost bucuros să dai jumătate din împărăţia ta, pentru mine, ca să înviez. Drept aceea, poftesc de la tine un dar mic şi nu zăbovi a mi-l da".

Iar împăratul i-a zis: "Ceea ce este în puterea mea, voi da bucuros iubitului meu frate", adeverindu-i cu jurământ. Atunci, fără nici o sfială, a spus fratelui său cererea sa, zicând: "Dăruieşte-mi palatul tău, pe care-l ai în ceruri şi toată bogăţia mea, să o iei ţie, pentru acest palat".

Iar împăratul, auzind aceasta, sta îndoit şi, ca un om fără de glas, tăcea. După aceea, a zis: "Eu să am palat în cer? De unde?" "Cu adevărat, îl ai, i-a zis fratele, măcar că tu nu ştii, acela ce ţi l-a zidit străinul, care este închis în temniţă. De care, şi eu însumi, mâhnindu-mă, pentru mâhnirea ta, am fost răpit şi i-am văzut frumuseţile lui".

Deci, împăratul punând în mintea sa cuvintele acestea, a zis: "De ar fi ceea ce pofteşti tu din cele ce sunt sub împărăţia mea, ar fi păcat a se călca jurământul. Dar de vreme ce îmi ceri lucruri ce sunt osebite în ceruri, judecă tu singur. Deci, fiindcă este meşterul de faţă, ia-l şi-mi va face mai frumoase decât cele ce ai văzut".

Acestea zicând, a scos pe apostol din temniţă, împreună cu Avan. Şi, căzând împăratul la picioarele lui, cerea iertăciune pentru greşeala şi răul ce i-a făcut din răpirea mâniei. Iar apostolul, mulţumind lui Dumnezeu pentru aceasta şi luminându-i pe amândoi prin cuvântul darului, dându-le şi arvuna Împărăţiei celei veşnice, adică dumnezeiescul Botez, s-a dus propovăduind şi în alte cetăţi slăvind şi binecuvântând pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul Sfânt. Amin.

Întru această zi, cuvânt din viaţa Sfântului Andrei şi a lui Epifanie.

Odată, fericiţii, şezând şi vorbind, iată şi diavolul a venit acolo şi îl ispitea pe Epifanie, pe care numai Andrei îl ştia. Şi se mâniase asupra lui blestematul şi a zis Andrei către el cu mânie: "Du-te de aici, necurate vrăjmaşule!" Zis-a demonul lui Andrei: "Aşa netrebnic şi leneş ca tine, nu este nici unul în tot Constantinopolul. Iar de voieşti ca să-ţi spun ţie mai drept, să ştii că vor veni vremi, când meşteşugirea mea va pieri, căci, în acea vreme, oamenii vor fi mai răi decât mine, încât şi copiii cei mici vor fi cu vicleşugul mai mari decât cei bătrâni. Atunci eu voi

începe a mă odihni şi nu voi mai învăţa nimic pe fiii oamenilor, pentru că ei singuri, de la sine, vor începe a face toată voia mea".

Şi a zis Andrei către dânsul: "Cum ştii tu, de vreme ce demonul nu poate şti nimic mai dinainte?"

Şi a zis demonul: "Tatăl nostru, satana, a cunoscut că, în iad şezând, vrăjeşte de toate şi de acolo ne spune nouă toate, că neamul nostru nu ştie nimic".

Zis-a Andrei: "De care păcate se veseleşte neamul vostru mai mult?"

A zis demonul: "De slujirea idolilor şi de făţărnicie, de răutatea faţă de aproapele, când cineva începe a urî pe altul, şi de păcatul sodomiei, de beţie, de iubirea de argint, de acestea ne veselim mai mult".

Iar Andrei a zis: "Dar când cineva se leapădă de lucrurile voastre, pe care le-a făcut mai înainte, cum îl suferiţi?"

Şi demonul a zis: "Ştii mai bine decât mine, cât este de cumplit, dar nădăjduim a-l întoarce pe el la noi şi-l răbdăm, luând mângâiere dintr-aceea că mulţi, lepădându-se de noi şi venind la Dumnezeu, apoi, iarăşi, s-au întors la noi şi s-au făcut de ai noştri".

Iar când demonul şi-a dat răspunsul de lucrurile sale, atunci Sfântul a suflat asupra lui şi îndată s-a stins.

Întru această zi, învăţătură a Sfântului Antioh, despre lăcomie.

Tuturor le este de trebuinţă să ne nevoiască a-şi înfrâna pântecele, dar mai vârtos, cei ce voiesc să slujească lui Dumnezeu este bine să mănânce cu tocmită măsură, că, de nu se vor înfrâna de mâncare, asemenea sunt corăbiilor prea încărcate. Că trupul de hrană are nevoie, şi nu de răsfăţ, de săturare, iar nu de lăcomie. Pentru că înfrânarea este la fel spre întărire şi sufletului şi trupului, iar neînfrânarea şi pe unul şi pe altul le vatămă, stricând nu numai sănătatea, ci născând şi boli de sminteală.

Căci, celui ce se nevoieşte, puţină hrană îi trebuie, şi cel ce-şi înfrâneză pântecele îşi depărtează gândul de la păcate. Iar celui ce se lăcomeşte, îi cresc poftele cele rele. Şi, precum lemnele cele multe fac focul mare, aşa şi mulţimea bucatelor nasc gânduri rele. Mâncarea bună numai cât veseleşte gâtul, iar mai pe urmă hrăneşte viermii cei neadormiţi. Şi precum pământul cel pustiit naşte spini, aşa şi mintea

celui mâncăcios creşte gândurile rele. Omul lacom face deseori pomenirea sfinţilor, ca să placă pântecului, iar cel ce se înfrâneză se aseamănă prin viaţa sa, cu Sfinţii.

Mâncăciosul cu nimic nu se laudă mai mult fără numai cu mâncarea. Iar Duhul din omul nesăţios se scârbeşte şi se duce de la dânsul. Că, precum fumul goneşte albinele, aşa şi mult-mâncăciosul goneşte darul Duhului Sfânt. Deci, mai bine este a lepăda bucatele alese şi cu mâncarea cea obişnuită a ne plini trupeasca trebuinţă, ca să nu ne asemănăm cu norodul cel ce a slujit pântecelui în pustie: că a şezut zice, norodul să mănânce şi să bea şi s-a sculat să joace, atunci a uitat poruncile lui Dumnezeu şi la idoleasca îndrăcire s-a abătut.

Deci, bine scrie Pavel despre moştenitorii lor: "Pântecele este dumnezeul lor, iar mărirea lor este întru ruşinea lor, ca unii care au în gând cele pământeşti" (Fil. 3, 19). Şi iarăşi: "Bucatele sunt pentru pântece şi pântecele pentru bucate şi Dumnezeu va nimici şi pe unul şi pe celălalt" (I.Cor. 6, 13). Şi iarăşi: "Dacă pentru bucate se sminteşte fratele tău, iată că nu umbli după porunca dragostei." Şi mai zice: "Unii ca aceştia nu slujesc lui Dumnezeu, ci pântecelui lor, şi prin bune cuvântări amăgesc inimile celor fără de răutate." Şi iarăşi: "Înţelepciunea trupească, nebunie este la Dumnezeu. Iar înţelepciunea duhovnicească este viaţă şi pace. Bine este cu dar a întări inima iar nu cu mâncări." "Şi iarăşi: "Nu este împărăţia lui Dumnezeu mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie întru Duhul Sfânt, iar nu lăcomie şi beţie".

Precum şi Iacob, osândind pe robii pântecului, zice: "Veselitu-v-aţi pe pământ şi v-aţi desfătat şi v-aţi hrănit inimile voastre, ca pe o oaie în ziua de junghiere".

Iar necredincioşilor evrei, Domnul le-a zis: "Adevăr grăiesc vouă, Mă căutaţi pe Mine, nu pentru că aţi văzut semne, ci pentru că aţi mâncat pâine şi v-aţi săturat". Şi le-a mai zis: "Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea care rămâne în viaţa veşnică, pe care Fiul Omului o va da vouă."

Căruia Se cuvine slava, cinstea şi închinăciunea în vecii vecilor Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului, măritului şi întru tot lăudatului apostol Toma

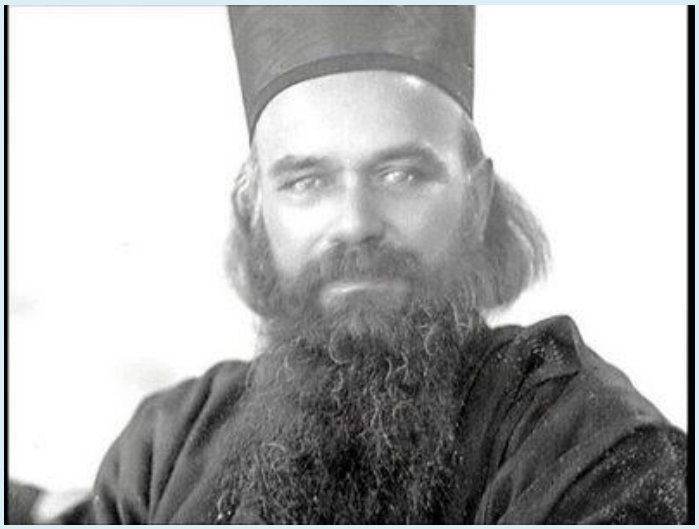

Sfântul Toma a fost unul dintre cei doisprezece apostoli ai lui Hristos. Prin neîncrederea lui în învirerea Domnului s-a adus o nouă dovadă a realităţii acestui eveniment sfânt şi înfricoşat. Din pricina îndoirii lui Toma, Domnul înviat S-a arătat pentru a doua oară înaintea ucenicilor Lui, numai şi numai în scopul de a îl convinge şi pe Toma de Slăvita Lui înviere. Domnul a zis atunci către Toma: ***Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios. Iar Toma plin de cutremur a făcut aşa şi a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu! (Ioan 20: 27-28).***

După Pogorârea Duhului Sfânt şi după ce apostolii au aruncat sorţi spre a vedea locurile în care fiecare urma să iasă la propovăduire, lui Toma i-a căzut să meargă şi să vestească Evanghelia Domnului în India. El a fost puţin întristat că trebuia să plece atât de departe, dar Domnul i S-a arătat lui şi 1-a întărit.

În India Toma a adus pe mulţi la Hristos, atât nobili cât şi popor de jos şi a întemeiat acolo Biserica lui Hristos, sfinţind episcopi şi preoţi, între alţii, el a convertit şi două femei surori după trup, Terţiana şi Migdonia, amândouă soţii de mari principi indieni. Din pricina credinţei lor, amândouă au fost persecutate de soţii lor, cu care, după primirea Sfântului Botez, nu mai voiau să mai trăiască, în cele din urmă soţii lor le-au dat învoirea să trăiască cum le va plăcea. Astfel eliberate de povara însoţirii, ele au dus vieţi plăcute lui Dumnezeu până la moartea lor.

Dionisie şi Pelaghia au fost logodnici, dar auzind predicarea apostolului Toma, nu au mai voit să se căsătorească, ci s-au închinat fiecare din ei vieţii ascetice creştine. Pelaghia a sfârşit muceniţă pentru Hristos, iar Dionisie a fost hirotonit întru Episcop de către apostolul Toma.

Prinţul Mazdai, soţul Terţianei, al cărui fiu, Azan, de asemenea fusese botezat de către Sfântul Toma, 1-a osândit pe apostol la moarte. Mazdai a trimis cinci soldaţi care să-1 ucidă pe Sfântul apostol Toma. Ei 1-au săgetat cu lănciile lor şi aşa şi-a dat Sfântul apostol sfântul lui suflet în mâinile lui Hristos.

Mai înaintea morţii lui, el şi ceilalţi Sfinţi apostoli au fost purtaţi minunat pe norii cerului la Ierusalim pentru înmormântarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Dar Toma a sosit prea târziu, de abia după trei zile şi pentru aceasta a plâns nemângâiat. La ruga lui ceilalţi apostoli au deschis mormântul Fecioarei, ca şi el să se poată închina cinstitului ei trup. Dar trupul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu nu se mai afla în racla în care fusese aşezat: Domnul o luase pe Maica Lui la Locaşurile Sale cereşti. Astfel, întârzierea Sfântului Toma a descoperit lumii întregi minunata prea slăvire şi înălţare a Maicii lui Dumnezeu cu trupul la ceruri, tot aşa cum îndoirea lui a întărit în întreaga lume adevărul învierii Domnului Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Toma

Cu-a lui îndoire Sfântul Toma apostol
Credinţa creştină o a întărit:
însuşi Domnul pe el l-a convins.

Toma coasta Domnului pipăit-a şi s-a bucurat,
Cu bucurie mare L-a slăvit pe Hristos.

Via lui Toma fost-a a Indiei ţară,
Ce el a cultivat-o cu viţa Crucii lui Hristos:
Acolo el înţelepciunea şi minunile Domnului Hristos
propovăduit-a
Către slăviţi şi umili.

O, înţelepţilor ai Indiei fii,
Şarpe-otrăvit a voastră înţelepciune este!
Iată înţelepciunea cea adevărat din cer S-a pogorât
Ea pentru a voastră mântuire Trup pe pământ a luat!

Toma grăit-a şi lucrat-a minuni,
Pe care minuni şi înţelepciune văzându-le,
mulţime de popor lui i-a urmat,
Căci Toma lucra întru Numele Domnului.

Toma schingiuiri cumplite a luat
Dar porţile iadului idolatriei indiene
Zguduitu-le-a din temelii.

El răni cinci pentru Domnul
Întru al său trup, pentru adevăr, a luat.

Cinci amare răni, al simţurilor număr,
Care pildă de tainică
înţelepciune nouă ne sunt:
Căci cela ce-a lui simţuri nu îşi stăpâneşte,
Dulceaţa cerească nu poate gusta.

Cugetare

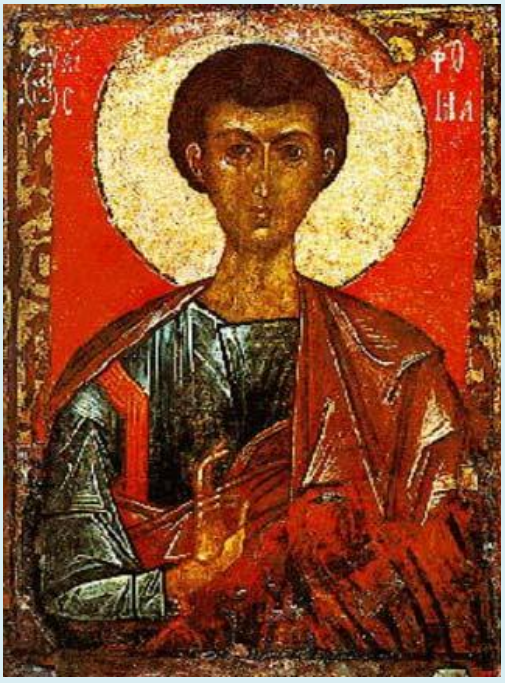

Avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veşnică, în ceruri (II Corinteni 5: 1), zice cela ce vede toate cu adevărat, apostolul lui Hristos, Pavel.

Toate eforturile pe care le facem noi pe pământ pentru Dumnezeu au acest scop: să binemeritäm, fiecare după puterile lui, această zidire dumnezeiească, această casă nefăcută de mână.

Regele Indiei Gundafor a hotărât să-şi zidească un palat minunat, cum n-a mai văzut pământul. Pentru aceasta 1-a trimis pe curteanul lui, Avvan, să-i găsească un meşter priceput pentru lucrare.

Avvan 1-a întâlnit pe Sfântul apostol Toma, prin dumnezeiasca Pronie. Sfântul Toma i-a zis lui Avvan că este meşter priceput şi că nimeni altul nu îi va putea zidi regelui ceea ce doreşte inima lui. De aceea regele i-a dat lui Toma aur din destul pentru zidirea doritului palat.

Ieşind de la rege, Sfântul Toma a împărţit îndată tot aurul la necăjiţi şi la muritorii de foame. Locul ales pentru zidire se afla la o oarecare depărtare de reşedinţa regelui şi după doi ani de la înţelegere acesta a trimis oameni care să vadă în ce stadiu se află lucrările.

Toma le-a zis: ***„Toate sunt gata, doar acoperişul mai lipseşte,"*** cerând regelui să-i mai trimită şi alţi bani.

Regele a făcut întocmai, nezgârcindu-se. Aurul nou primit Toma 1-a împărţit la mult popor nenorocit, flămând, desculţ şi fără adăpost. El a mers mai departe, predicând peste tot Evanghelia.

Regele, aflând că Toma nici măcar nu a săpat temelia palatului mult dorit cu imensele bogăţii trimise, 1-a înşfăcat şi 1-a aruncat în temniţă, în acea noapte fratele regelui a murit, ceea ce 1-a aruncat pe acesta într-o tristeţe neagră. Îngerul Domnului însă a luat sufletul mortului şi 1-a dus să îi arate frumuseţile Raiului, întru care i-a arătat şi un palat fără seamăn, aşa cum la mintea omului nu s-a suit. Sufletul mortului a voit să meargă şi să se sălăşluiască pe vecie acolo, dar îngerul i-a zis că nu se poate, că acea minunăţie este rezervată fratelui lui, căci pentru el fusese zidită de către Sfântul apostol Toma, care pe pământ zăcea pentru aceasta în închisoare. Atunci îngerul a întors sufletul mortului înapoi în trup.

Înviind, fratele regelui a zis către rege îndată: „Jură-mi că îmi vei dărui ceea ce îţi voi cere."

Iar regele a jurat.

Atunci fratele lui i-a zis: „Dă-mi mie palatul ce ţi 1-a zidit Toma în ceruri şi ia pentru el şi toate bogăţiile mele ce le am pe pământ."

Regele a rămas în uimire auzind că el are palat în ceruri.

După ce fratele lui i-a descris cu amănuntul tot ce a văzut, regele a crezut şi a alergat la închisoare, scoţându-1 afară pe Sfântul apostol Toma.

Auzind predicarea apostolului despre suflet, mântuire şi viaţa de veci şi regele şi fratele lui cel înviat au luat Sfântul Botez din mâinile lui.

Regele Gundafor după aceea a făcut singur şi mai mari fapte de milostenie, mai zidindu-şi un palat încă şi mai minunat în ceruri.

Viaţa şi pătimirile Sfântului apostol Toma a cărui pomenire Sfânta Biserică o sărbătoreşte pe 6 octombrie

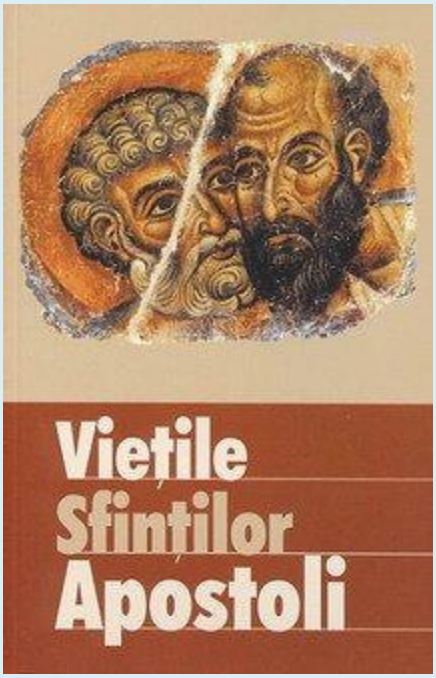

„ Toma cel minunat a deschis izvorul dogmelor, Stăpâne, celor de Dumnezeu înţelepţiţi; că de coasta Ta atingându-se, îndoite lucrări şi îndoite firi împreună a cunoscut şi a strigat: Tu eşti Dumnezeul meu şi Stăpânul, Tu şi Domnul măririi, Cel ce pentru mine trup Te-ai făcut. “ *(Stihiră la Doamne strigat-am, 6 octombrie)*

***

Sfântul apostol Toma, supranumit Didymus (adică „geamănul“), s-a născut în cetatea galileeană Paneada, ca fiu al unor părinţi săraci. În tinereţe el păzea legea lui Moise cu sfinţenie şi cerceta sârguincios Sfintele Scripturi ale evreilor. Niciodată interesat de jocurile altor copii, el ducea o viaţă îndumnezeită, pururea muncind ori îmbogăţindu-şi sufletul. De meserie era pescar şi viaţa lui a însemnat o strădanie necurmată pentru a avea cele trebuincioase traiului, obişnuit fiind cu sărăcia şi cu greutăţile.

Când Domnul nostru Iisus Hristos, în timpul rămânerii Sale pe pământ, printre oameni, trecea prin cetăţi şi sate, învăţând oamenii şi vindecând tot felul de boli, Toma a auzit cuvintele Sale. Şi, văzând minunile Sale, a crezut în El din toată inima. Desfătându-se cu dulcile cuvinte ale lui Iisus Hristos şi cu vederea sfântului Său chip, Toma L-a urmat şi a fost socotit de Domnul vrednic de a se număra printre cei doisprezece apostoli, urmând împreună cu ei pe Hristos până în clipa

pătimirilor Lui mântuitoare. Când Sfântul Lazăr a adormit (cel ce a stat mort în mormânt timp de patru zile), Toma a fost cel care, ca slugă vrednică şi credincioasă a Stăpânului său, a spus printre ucenici: ***„Să mergem şi noi şi să murim cu El“ (Ioan 11, 16).***

După învierea Domnului, Sfântul Toma, prin neîncrederea lui, atunci când ceilalţi apostoli i-au zis că Mântuitorul S-a ridicat, a întărit credinţa în Biserica lui Hristos. Căci atunci când ceilalţi ucenici ai lui Hristos au zis: „Am văzut pe Domnul“, el nu i-a crezut până ce nu a văzut el însuşi pe Hristos şi a atins rănile Sale.

La opt zile după înviere, când toţi ucenicii, inclusiv Toma, s-au adunat, Domnul li S-a arătat şi a zis lui Toma: ***„Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune pe coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios“ (Ioan 20, 27).*** Şi când el a văzut pe Hristos şi a atins coasta Sa dătătoare de viaţă, Toma a strigat: ***„Domnul meu şi Dumnezeul meu!“ (Ioan 20, 28).***

Această întâmplare i-a încredinţat pe toţi, pe deplin, de adevărul învierii Domnului; căci Hristos s-a arătat ucenicilor Săi nu ca o nălucă, nu într-un alt trup, ci în acelaşi corp în care a pătimit pentru mântuirea noastră.

După înălţarea lui Iisus Hristos, apostolii au tras la sorţi pentru a vedea încotro o va apuca fiecare dintre ei pentru a vesti Cuvântul lui Dumnezeu. Lui Toma i-a revenit sarcina să meargă în India, la brahmani şi la alte diverse neştiute popoare din acele părţi, pentru a lumina ţinuturile întunecate de păgânism şi pentru a învăţa adevărata credinţă pe parţi, mezi, perşi, hircanieni şi bactrieni.

Toma era înspăimântat la gândul de a merge la neamuri atât de sălbatice. însă Domnul i S-a arătat într-o vedenie, întărindu-l şi poruncindu-i să prindă curaj şi să nu se mai teamă, făgăduindu-i ca însuşi să-l însoţească. În scurt timp, El i-a arătat o cale de a intra în acele ţinuturi.

***

Gundafor, regele Indiei, dorind să ridice pentru el cel mai frumos dintre palate, l-a trimis în Palestina pe neguţătorul Abban, să găsească un arhitect priceput, cu experienţă în construcţii de palate asemenea celor ale împăraţilor romani.

Când Abban căuta un astfel de arhitect în Palestina, Domnul, care cunoaşte ce este în inimile oamenilor, i S-a arătat în piaţă şi i-a zis: ***„Nu vrei să cumperi un rob de-al Meu, care este constructor de meserie?“***

Abban a răspuns: „Da“.

Mântuitorul i l-a arătat pe Toma şi ei s-au înţeles la un preţ de trei livre de argint. Apoi Domnul a semnat un act de vânzare, scriind: ***„Eu, Iisus, fiul lui Iosif tâmplarul, vând pe robul Meu, Toma, lui Abban“.***

Când Abban s-a apropiat de Toma şi i-a arătat actul de vânzare, l-a întrebat dacă este rob cu adevărat.

Toma a răspuns: „Da. El este Domnul meu şi din mare mila Sa a plătit o sumă uriaşă ca răscumpărare pentru mine“. Şi Toma l-a urmat şi l-a servit.

În acea seară, Domnul i S-a arătat lui Toma într-o vedenie. Şi, arătându-i argintul pe care-l primise, a zis: ***„Cunoaşte-ţi preţul cumpărării tale. Fie ca harul Meu să fie cu tine pururea“.***

La timpul potrivit, Abban şi-a cumpărat loc pe o corabie şi, împreună cu Toma, a pornit în călătorie, sub un vânt prielnic.

Când au acostat în cetatea Andrapolis, ei au auzit sunet de trâmbiţe şi de alte instrumente muzicale. Regele acelei cetăţi îşi mărita fiica şi a trimis crainici să anunţe prin cetate ca toţi, săraci şi bogaţi, robi şi călători, să se adune; şi dacă cineva nu va veni, va îndura pedeapsa regelui.

Auzind aceasta, Abban şi Toma, temându-se că, fiind călători, vor supăra pe rege nesupunându-i-se, au mers la nunta ce se ţinea la palatul regal. După ce s-au aşezat cu toţii şi au început să petreacă, apostolul s-a dus în cel mai ferit loc şi nu mânca nimic: el nu lua parte la petrecere, ci se cufundase în gânduri. Toţi îl priveau ca pe un bărbat ciudat şi străin.

Cei ce se aflau în preajma lui l-au întrebat: „De ce ai venit aici, dacă nu mănânci şi nu bei nimic?“

Apostolul a răspuns: „Nu am venit aici să beau şi să mănânc, ci pentru a mă supune poruncii regelui, căci crainicii au anunţat că, dacă cineva nu va veni la nuntă, va îndura judecata regelui“.

Era acolo, printre cei ce petreceau, o evreică ce cânta frumos din alăută, închinând câte o melodie de bun venit tuturor celor ce stăteau tolăniţi la banchet. Văzându-l pe Toma, care şedea retras şi îşi tot ridica ochii la ceruri, ea l-a recunoscut ca fiind

iudeu. Şi, cântând în faţa lui în evreieşte, zicea: „Unul este Dumnezeul iudeilor, Care a făcut cerul şi pământul“.

Apostolul, ascultând cu plăcere cântarea ei, a rugat-o să-i repete de mai multe ori cuvintele. Dar cel ce turna vinul, văzând că apostolul nu lua parte la petrecere, l-a lovit peste faţă, zicând: „Ai fost chemat la nuntă! Nu sta trist, ci veseleşte-te şi alătură-te celor ce beau!“

Atunci apostolul a zis în evreieşte celui ce-l lovise: „Să te răsplătească Domnul pentru acest rău în această viaţă! Fie ca să văd mâna care m-a lovit sfârtecată de un câine în vederea a mulţi!“

Nu a trecut mult timp şi bărbatul care-l lovise pe apostol a coborât la izvor pentru a aduce apa cu care oaspeţii să-şi amestece vinul. Pe neaşteptate, asupra lui s-a năpustit un leu, l-a doborât, l-a ucis şi, bându-i sângele, s-a dus în drumul lui. Apoi câinii s-au repezit spre acel loc şi i-au făcut corpul bucăţele. Un câine negru, luând mâna sa dreaptă, a târât-o în sala banchetului şi a lăsat-o în văzul tuturor. Toţi cei prezenţi, văzând aceasta, au fost înspăimântaţi şi se întrebau a cui este mâna.

Şi cântăreaţa din alăută a strigat: „Printre noi s-a întâmplat un lucru plin de taină şi înfricoşător: ori Dumnezeu ori un sol al lui Dumnezeu se află printre noi, la banchet. Căci am văzut cum turnătorul de vin a lovit un bărbat şi am auzit pe acel bărbat zicând: «Fie să văd mâna ta dreaptă târâtă de un câine în vederea multora!» Şi, după cum vedeţi, s-a întâmplat chiar aşa“. Auzind acestea, cu toţii au fost cuprinşi de teamă.

Când s-a încheiat banchetul, regele, care auzise cele întâmplate, a chemat pe Sfântul apostol Toma la sine şi a zis: „Intră în palat şi binecuvântează pe fiica mea care a fost dată în căsătorie“.

Apostolul, intrând în foişor, a început să înveţe proaspăta pereche despre întreaga înţelepciune şi păstrarea neprihănitei feciorii; apoi rugându-se pentru ei, i-a binecuvântat şi a plecat. Perechea nou-căsătorită a văzut într-un vis pe Iisus, care le-a apărut luând chipul apostolului Toma şi i-a îmbrăţişat cu dragoste.

Soţul, crezând că acela era Toma, I-a zis: „Tu ai plecat de la noi. Cum se face dar că ai venit aici din nou?“

Domnul a răspuns: „Eu nu sunt Toma, ci Fratele lui. Toţi cei ce au renunţat la lume şi Mă urmează pe Mine, aşa cum face el, nu numai că se vor numi fraţi ai

Mei în viaţa de după moarte, ci şi vor moşteni împărăţia Mea. De aceea nu uitaţi, o, copiii Mei, ce v-a sfătuit fratele Meu; şi dacă, urmând sfatul său, vă veţi păstra fecioria nestricată, veţi fi socotiţi vrednici de a fi încoronaţi cu nepieritoare cununi în cămara Mea de nuntă".

Şi, zicând acestea, Domnul a dispărut. Iar ei, trezindu-se din somn, şi-au povestit unul altuia ce văzuseră în vis. Şi ridicându-se, s-au rugat stăruitor toată noaptea. Şi cuvintele care le-au fost spuse, ei le-au păstrat în inimi ca pe cele mai nepreţuite comori.

Dimineaţa, regele şi socrul lui au intrat în dormitorul unde tânăra pereche îşi petrecuse noaptea şi i-au găsit şezând departe unul de celălalt. Miraţi foarte, au întrebat care este pricina pentru care nu erau împreună.

Şi ei au răspuns: „Noi ne rugăm la Dumnezeu să ne dea putere să păstrăm până la moarte, în căsătoria noastră, fecioria curată pe care o avem acum, pentru ca mai apoi să fim încoronaţi cu nepieritoare cununi în cămara cerească de nuntă, aşa cum Domnul Care ni S-a arătat ne-a făgăduit".

Regele a înţeles că străinul care fusese la palat în noaptea ce trecuse îi îndemnase să-şi păstreze fecioria. El s-a mâniat peste măsură şi a trimis tot atunci pe slugile sale să prindă pe apostol, însă nu l-au putut găsi, căci el se îmbarcase deja spre India, împreună cu Abban.

Când au ajuns în India, ei s-au prezentat la regele Gundafor şi Abban a zis: „Iată, o, mărite, ţi-am adus un constructor priceput din Palestina, pentru ca să-ţi construiască palate aşa cum va binevoi Măria ta".

Regele a fost mulţumit foarte şi l-a condus pe Toma la locul unde trebuia să ridice palatul care câştigase inima împăratului. Era un loc de o frumuseţe rară, plin de izvoare încântătoare şi de copaci diferiţi. Regele i-a cerut lui Toma să alcătuiască un plan pe care el să-l încuviinţeze. Şi mai dorea acel rege ca palatul să fie gata până la întoarcerea sa, căci trebuia să plece într-o călătorie pentru trei ani de zile.

Apostolul, cu un toc din trestie, a făcut o schiţă nemaipomenită. Potrivit planului său, aripa de răsărit a palatului avea multe ferestre prin care intrau înăuntru valuri de lumină; faţada de la apus avea multe uşi, pentru a uşura pătrunderea brizelor uşoare; cuptoarele erau puse în partea de miazănoapte, din pricina căldurii pe care o răspândeau; iar în partea sudică trebuiau aşezate fântâni arteziene, pentru a răcori întreaga clădire în vreme de mare căldură. Atât de amănunţit era acest plan, încât

regele a lăudat pe apostol, zicând: „Cu adevărat mare meşter eşti, vrednic să slujeşti un rege!“ Şi Gundafor i-a dat o sumă mare în aur, pentru construcţie, şi a cerut apostolului să pună fără întârziere temelia.

Dar Toma i-a răspuns: „Aceasta nu este o lună potrivită pentru a începe construcţia unui palat. Să aşteptăm până în octombrie“. (Spunând aceasta, dădea pesemne de înţeles vremea când avea să-şi primească viitoarea plată.) Şi lui Toma i s-au dat cantităţi uriaşe de aur, argint, carne, vin, ulei şi alte provizii necesare proiectului. Apoi regele a plecat în altă ţară. Iar apostolul a mers la locul unde trebuia să construiască şi a început să împartă tot ce primise celor nevoiaşi, celor săraci şi în lipsuri. Şi lucrând el însuşi la răspândirea Evangheliei, a adus pe mulţi la credinţa întru Hristos şi i-a botezat.

În acest timp, tânărul, care, la sfatul lui Toma, făgăduise împreună cu soţia lui să-şi păstreze fecioria, auzind că apostolul propovăduia pe Hristos în India, a călătorit într-acolo împreună cu soţia pentru a-l găsi. Instruiţi de sfântul apostol în credinţa creştină, ei au primit sfântul botez de la el. Fecioara a primit numele de botez Pelaghia şi, mai târziu, şi-a vărsat sângele pentru Hristos. Tânărul a fost numit Dionisie şi mai apoi a fost socotit vrednic de cinul de episcop. Întorcându-se în pământul lor natal, cu binecuvântarea apostolului, ei au răspândit peste tot slava numelui lui Dumnezeu, aducând la Hristos pe necredincioşi şi întemeind Biserici prin cetăţi.

După ce au trecut doi ani, regele a trimis soli la apostol să vadă cum înainta construcţia. Apostolul a răspuns trimişilor că nu rămăsese de făcut decât acoperişul. Regele a fost încântat, căci presupunea că Toma îi construise cu adevărat un palat pământesc şi i-a mai trimis aur, cerându-i să acopere palatul cu un acoperiş măreţ, cât mai repede cu putinţă.

Primind şi acest aur, Toma şi-a ridicat ochii la cer zicând: ***„îţi mulţumesc, Doamne Care iubeşti oamenii, că dai mântuire oamenilor în felurite chipuri!“*** Şi iarăşi a împărţit aurul trimis de rege celor ce i-au cerut ajutorul, în timp ce el a continuat să răspândească sârguincios Cuvântul lui Dumnezeu.

A mai trecut ceva timp şi regele a aflat că Toma nici nu începuse să împlinească porunca lui, că dăduse tot aurul săracilor, că presupusul constructor nici nu se gândea să construiască, ci, mergând prin sate şi cetăţi, propovăduia un nou Dumnezeu şi făcea minuni. Atunci repede s-a umplut de mânie şi a trimis pe slugile sale să prindă pe apostol.

Când aceştia au adus pe Sfântul Toma în faţa regelui, el l-a întrebat: „Ai clădit, deci, palatul?“

Toma a răspuns: „L-am construit. Şi acest palat este mai mult decât strălucitor şi frumos“.

Regele a continuat: „Să mergem şi să-l vedem“.

Dar apostolul a răspuns: „în timpul vieţii nu poţi vedea acest palat, dar când vei părăsi această viaţă îl vei vedea. Şi, locuind în el cu bucurie, vei rămâne în el pentru vecie“.

Regele, crezând că apostolul îşi bătea joc de el, s-a simţit foarte jignit şi a poruncit să fie aruncat în temniţă împreună cu Abban, care-l adusese. Ei trebuiau să se chinuiască acolo în aşteptarea osândei, căci regele voia să-i jupoaie de vii şi să-i ardă pe rug.
Cât timp se aflau în temniţă, Abban l-a mustrat pe apostol zicând: „Ne-ai minţit atât pe rege, cât şi pe mine, dându-te drept un arhitect priceput! Şi iată, ai risipit aurul regelui pe nimic şi mi-ai nimicit viaţa. Din pricina ta mă chinuiesc şi voi muri de o moarte groaznică, deoarece regele este neînduplecat şi ne va omorî pe amândoi“.

Dar apostolul, mângâindu-l, i-a zis: „Nu-ţi fie teamă, încă nu a venit timpul să murim. Vom trăi, şi încă în libertate; şi împăratul cu cinstire ne va căuta pentru palatul pe care i l-am construit în ceruri“.

Chiar în aceeaşi noapte, fratele regelui, Gad, s-a îmbolnăvit şi a trimis regelui vorbă, zicând: „Din pricina durerii tale m-am întristat şi eu; şi de această suferinţă m-am îmbolnăvit; şi acum sunt aproape de moarte“. În scurt timp, fratele regelui a murit. Uitându-şi fosta supărare, regele a fost cuprins de o durere nouă şi plângea amar moartea fratelui său.

Dar îngerul Domnului, luând sufletul mortului, l-a ridicat la ceruri; şi plimbându-l printre locuinţele de acolo, i-a arătat nenumărate palate minunate şi strălucitoare, printre care unul era de o frumuseţe şi o splendoare ce nu puteau fi descrise în cuvinte. Atunci îngerul a întrebat sufletul: „în care dintre aceste palate ţi-ar plăcea să locuieşti?“ Şi sufletul, privind la acel palat minunat, a zis: „Dacă mi s-ar îngădui să stau măcar într-un colţ al acestui palat, nu mi-ar trebui nimic altceva“. Şi îngerul i-a zis: „Nu poţi locui în acest palat, căci el aparţine fratelui tău, cu al cărui aur străinul Toma, pe care-l cunoşti, l-a construit“. Atunci a zis sufletul: „Te rog,

doamne, lasă-mă să mă întorc la fratele meu şi voi cumpăra de la el acest palat. Căci el nu-i cunoaşte încă frumuseţea. Şi luându-l, mă voi întoarce din nou aici“.

Atunci îngerul a întors sufletul trupului şi mortul şi-a recăpătat viaţa. Ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un somn, el a întrebat pe cei de lângă el unde este fratele său şi i-a rugat să aducă pe rege lângă el cât se poate de repede.

Regele, auzind că fratele său s-a reîntors la viaţă, s-a bucurat peste măsură şi s-a grăbit la el. Când l-a văzut viu, s-a bucurat şi mai mult.

Atunci omul care se ridicase din morţi a zis: „Sunt încredinţat, o, rege, că mă iubeşti ca pe fratele tău. Ştiu că ai plâns amar la moartea mea şi că dacă m-ai putea scăpa de la moarte ţi-ai da jumătate din împărăţie“.

Regele a răspuns: „Da, aşa este“.
„Dacă mă iubeşti atât, a zis fratele regelui, îţi cer un singur dar. Nu mi-l refuza“.
Regele a răspuns: „Frate iubit, îţi voi da tot ce am în împărăţia mea“. Şi şi-a întărit cuvintele cu un jurământ.

Atunci fratele înviat a zis:„Dă-mi mie palatul pe care îl ai în ceruri şi, în schimb, ia toate avuţiile mele de aici, de pe pământ“.

Auzind aceste cuvinte, regele s-a tulburat şi a tăcut, de parcă şi-ar fi pierdut darul vorbirii. Apoi a zis: „De unde am eu un palat în ceruri?“

„Adevărat îţi grăiesc, a răspuns fratele său, în ceruri este un astfel de palat, de care tu nu ştii şi care este mai presus de orice s-a văzut vreodată sub soare. Ţi l-a clădit Toma, cel pe care îl ţii închis. Eu l-am văzut şi m-am minunat de frumuseţea lui nespusă şi am cerut să pot locui măcar într-un colţ al său. Dar nu mi s-a îngăduit, căci îngerul care mă conducea mi-a zis: «Nu poţi locui în acest palat, căci el este al fratelui tău şi a fost construit de Toma cel pe care-l cunoşti». I-am cerut îngerului să mă lase să mă întorc aici ca să pot lua de la tine acest palat. Aşa că, dacă mă iubeşti, dă-mi-l mie şi ia în schimb toate avuţiile mele!“

Atunci regele s-a bucurat de revenirea la viaţă a fratelui său şi pentru palatul construit pentru el în ceruri. Şi a zis celui înviat: „Fratele meu iubit, am făgăduit să nu-ţi refuz nimic din cele ce se află sub stăpânirea mea pământească. Dar nu ţi-am făgăduit acel loc din cer. Însă dacă vrei, avem un arhitect ce ar putea să-ţi ridice şi ţie un palat asemănător“.

Zicând acestea, regele a trimis de îndată slugile la temniţă să aducă pe Sfântul Toma şi pe neguţătorul Abban, care-l adusese în India. Când ei s-au înfăţişat înaintea regelui, acesta s-a grăbit să le iasă în întâmpinare şi a căzut la picioarele apostolului, cerându-i iertare pentru câte păcătuise împotriva lui, căci o făcuse din neştiinţă.

Şi apostolul, mulţumind lui Dumnezeu, a început să-i înveţe pe amândoi fraţii credinţa în Domnul Iisus Hristos. Şi ei, mişcaţi din suflet, au primit cu dragoste cuvintele lui. Curând, apostolul i-a botezat şi i-a învăţat să trăiască creştineşte. Şi prin darurile de milostenie împărţite de ei înşişi, fraţii şi-au construit locuinţe veşnice în ceruri.

Rămânând împreună cu ei pentru un timp şi întărindu-i în credinţa sfântă, apostolul a mers apoi prin alte aşezări din împrejurimi, lucrând pentru mântuirea sufletelor omeneşti.

***

Într-una din cetăţile cele mai însemnate, a intrat foarte umil, cu părul nespălat, palid la faţă, cu întregul trup vlăguit. Apostolul părea aproape fără trup în veşmintele sale vechi şi roase. Dar cuvintele sale erau un sprijin pentru toţi şi faptele sale erau minunate. El a băgat de seamă că localnicii erau cufundaţi în întunericul păgânătăţii. Şi a înţeles că, obişnuiţi fiind aceştia de atâta amar de vreme cu mincinoasa lor credinţă, nu va fi deloc uşor să-i scoată din aceasta. Silnicia nu ar fi slujit la nimic; ci blândeţea şi cuvintele dulci ar fi fost potrivite. De aceea nu le-a arătat neîncuviinţare şi nici nu s-a lăsat în voia cuvintelor pripite, ci şi-a înfrumuseţat vorbirea cu smerenie, împodobindu-se chibzuit cu celelalte virtuţi, pentru a putea lumina pe oameni. Când locuitorii au văzut lucrările sale minunate şi au băgat de seamă înţelepciunea şi caldele lui simţăminte, ei au început să asculte cu luare-aminte cuvântările sale şi l-au întrebat de unde vine, care este credinţa lui şi de ce a ales să stea printre ei.

Apostolul a răspuns cu blândeţe că era ucenicul lui Iisus Hristos care, fiind un Dumnezeu ce iubeşte oamenii, S-a făcut El însuşi Om pentru a da celor ce cred în El viaţă veşnică, mântuirea sufletului şi alte minunate binecuvântări. Sfântul le-a povestit apoi despre răstignirea şi învierea Domnului, despre înălţarea Sa în văzul ucenicilor Săi, adăugând: ***„Eu sunt unul dintre cei doisprezece care slujim Cuvântul Lui şi care am fost martori la toate minunile de El înfăptuite. Am venit la voi din iubire pentru voi, pentru a vă propovădui despre nesfârşita milă şi neţărmurita îndurare a lui Dumnezeu“.***

Sfântul apostol Toma a spus şi multe alte lucruri şi a făcut multe minuni; şi Domnul lucra prin el pentru ca sămânţa credinţei să încolţească în inimile păgânilor.

***

Pe când apostolul Toma lumina pământurile Indiei vestind Evanghelia, s-a întâmplat cinstita adormire a Maicii lui Dumnezeu. Şi toţi apostolii, de prin ţinuturile prin care erau, au fost luaţi de norii cerului şi au fost aduşi în Ghetsimani, la racla prea binecuvântatei Fecioare.

Sfântul apostol Toma a fost şi el luat din India, dar nu a reuşit să ajungă la timp pentru ziua înmormântării trupului prea nevinovatei Născătoare de Dumnezeu. Şi aceasta cu voia lui Dumnezeu s-a întâmplat anume aşa, pentru ca să se încredinţeze credincioşii că Maica lui Dumnezeu a fost înălţată la ceruri cu tot cu trup. Căci aşa cum s-au încredinţat şi mai mult de învierea lui Hristos prin necredinţa lui Toma, tot aşa de la Toma, prin întârzierea lui, au aflat despre înălţarea cu tot cu trup la ceruri a prea nevinovatei Fecioare Maria şi Theotokos.

Apostolul Toma a ajuns doar în a treia zi după înmormântare, fiind prins deodată într-un nor şi dus deasupra mormântului Fecioarei. De acolo, el a văzut mutarea trupului ei în ceruri şi i-a strigat: ***„încotro mergi, o, Preasfântă?“*** ***Scoţându-şi brâul, Fecioara Maria i l-a dat lui Toma, zicând: „Primeşte-l, prietenul meu“.*** Şi a dispărut.

Apoi Toma a coborât şi a găsit pe ceilalţi apostoli veghind la mormântul Maicii lui Dumnezeu. El s-a aşezat lângă ei, întristat că nu fusese de faţă în clipa adormirii Sfintei Fecioare, laolaltă cu ceilalţi apostoli, şi a zis: ***„Cu toţii suntem ucenici ai Stăpânului. Cu toţii vestim aceleaşi lucruri, cu toţii suntem slugile Unului Domn Iisus Hristos. De ce atunci voi aţi fost socotiţi vrednici de a vedea adormirea Maicii Sale şi eu nu? Oare nu sunt şi eu apostol? S-ar putea oare ca Dumnezeu să nu fie mulţumit de propovăduirea mea? Vă rog, tovarăşii mei ucenici: deschideţi mormântul ca să văd şi eu rămăşiţele ei, să le îmbrăţişez şi să-mi iau rămas bun!“***

Atunci apostolii au făcut cele cerute de Toma şi au deschis mormântul. Dar au descoperit că rămăşiţele ei nu mai erau acolo, căci ea fusese dusă în Rai cu tot cu trup. Trupul ei era nestricăcios şi nemuritor, înainte de a doua venire a lui Hristos; atunci, la învierea de obşte, cei drepţi vor primi trupuri nepieritoare.

Şi Fecioara li s-a arătat după adormirea ei, precum a făcut-o şi Fiul ei. După înălţarea Domnului nostru, ori de câte ori apostolii luau masa împreună aveau

obiceiul să lase un loc liber la masă pentru Stăpânul lor. Ei tăiau o bucată de pâine şi o aşezau în capul mesei, aceasta fiind pentru Hristos. Când terminau de mâncat, se ridicau şi spuneau: „Slăvit fie numele Sfintei Treimi! O, Doamne Iisuse Hristoase, ajută-ne!“ Şi fiecare lua o bucăţică din acea pâine a lui Hristos. S-a întâmplat ca, după adormirea Maicii Domnului, ei să stea din nou la masă împreună. Şi când şi-au încheiat rugăciunile, Fecioara a apărut în faţa lor şi a zis: ***„Bucuraţi-vă, căci eu voi fi cu voi în fiecare zi a vieţii voastre!“*** Şi văzând-o, ei au strigat: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi!“ Aşa s-au încredinţat cu toţii că Maica lui Dumnezeu, ca şi Fiul ei, a înviat a treia zi şi a fost ridicată la ceruri cu tot cu trup. De atunci ei aşezau şi pentru ea o bucată de pâine.

***

După aceasta, Toma a mers din nou pe pământurile Indiei, vestind acolo pe Hristos şi aducând la credinţă pe mulţi cu semnele şi cu minunile sale. Pe când stătea în Milapur, el a luminat aici pe mulţi propovăduind Evanghelia şi întărindu-i în sfânta credinţă prin minunea pe care o istorisim în cele ce urmează:

Se afla într-un loc un buştean de o mărime neobişnuită, pe care nici oamenii, nici elefanţii nu-l puteau mişca din loc. Apostolul Toma a legat acel buştean de brâul său şi l-a târât o distanţă mai mare de o milă, pentru a-l folosi la ridicarea unei Biserici a Domnului. Văzând aceasta, creştinii s-au întărit şi mai mult în credinţă şi mulţi necredincioşi au trecut la creştinism.

Apostolul a mai făcut în acele locuri o minune şi mai mare. Iat-o. Un preot păgân şi-a omorât fiul, învinuindu-l de această ucidere pe Sfântul apostol, zicând: „Toma mi-a omorât fiul!“ Atunci, printre oameni s-a răspândit un freamăt şi s-a adunat o mulţime care l-a prins pe Sfântul Toma, cerând judecătorilor să-l osândească la cazne. Neputând afla pe nimeni care să depună mărturie că nu el, Toma, fusese ucigaşul, apostolul lui Hristos a rugat pe judecător şi pe oameni: ***„Daţi-mi drumul şi, în numele Dumnezeului meu, voi întreba pe bărbatul omorât cine l-a ucis“.*** Atunci cu toţii l-au însoţit la trupul neînsufleţit al fiului preotului.

Ridicându-şi ochii spre cer, Toma s-a rugat mai întâi lui Dumnezeu şi apoi a zis trupului: ***„în numele Domnului meu Iisus Hristos, îţi poruncesc, tinere, să ne spui cine te-a ucis“.*** Şi mortul a răspuns îndată: „Propriul meu tată m-a ucis“. Atunci au strigat cu toţii: „Mare este Dumnezeul vestit de Toma!“ Apostolul a fost lăsat slobod, iar preotul a căzut astfel în groapa pe care o săpase pentru Toma.

După această minune, o mulţime de oameni au crezut în Unul Dumnezeu Iisus Hristos şi au primit botezul din mâinile sfântului.

***

După un timp, apostolul a călătorit mai departe, către ţinutul Kalamida, unde domnea regele Mazdai. Vestind pe Hristos acolo, sfântul a convertit la credinţă o femeie pe nume Sindichia, o nepoată a frumoasei şi liniştitei Migdonia, soţia lui Carizie, un apropiat al regelui. Sindichia a sfătuit pe Migdonia să înveţe adevărul şi să creadă în Unul Dumnezeu, în Atoatefăcătorul pe Care îl propovăduia Toma.

Atunci Migdonia a zis Sindichiei: „Aş vrea să-l văd pe acest bărbat care propovăduieşte pe Dumnezeul adevărat şi să ascult de la el învăţăturile Lui“.

Sindichia a răspuns: „Dacă vrei să vezi pe apostolul Domnului, îmbracă-te în zdrenţe, ca şi cum ai fi o femeie simplă, pentru a nu fi recunoscută, şi vom merge împreună“.

Migdonia i-a urmat sfatul şi a mers cu Sindichia. Ele l-au găsit pe apostol propovăduind pe Hristos în mijlocul unei mari mulţimi de oameni simpli, săraci. Amestecându-se printre aceştia, ele au ascultat învăţăturile lui Toma, care vorbea mult despre Hristos Dumnezeu şi-i învăţa să creadă în El. Apostolul vorbea şi de moarte, de judecata de apoi, de gheenă şi de Împărăţia Cerului.

Ascultând acestea, inima Migdoniei s-a înmuiat şi ea a crezut în Hristos. Când s-a întors la casa ei, se gândea tot timpul la cele spuse de apostol. Şi vorbind cu Sindichia despre Hristos, a ajuns să-L iubească cu adevărat. De atunci, ea a început să-i privească pe necredincioşi ca pe vrăjmaşii lui Dumnezeu şi să ocolească apropierea de ei la masă şi împreună vorbirile cu ei. Tot de atunci a nesocotit toate plăcerile lumeşti, hotărând să pună capăt căsniciei cu soţul ei Carizie. Acesta s-a întristat adânc şi, neputând el însuşi să schimbe gândurile soţiei sale, l-a rugat pe regele Mazdai să o trimită pe regină (care se numea Terţiana şi era rudă cu Migdonia), nădăjduind că aceasta va izbuti să o lămurească pe Migdonia să-şi împlinească îndatoririle de soţie.

Când regina a mers la Migdonia şi a întrebat-o de ce nu voia să se supună soţului ei, Migdonia a răspuns: „Pentru că el este păgân şi vrăjmaş al lui Dumnezeu, iar eu sunt roaba Unului Dumnezeu adevărat, Iisus Hristos. Nu vreau să fiu pângărită de un bărbat necurat şi necredincios“.

Terţiana a dorit să afle cine este acest Iisus Hristos pe Care Migdonia îl numea Dumnezeu adevărat. Atunci Migdonia i-a povestit cele propovăduite de apostolul Toma şi a învăţat-o despre dreapta credinţă. Voind să afle mai multe despre Hristos

şi credinţa întru El, Terţiana a cerut să vadă ea însăşi pe apostol şi să-i asculte învăţăturile. Sfătuindu-se cu Migdonia, ea a trimis în secret după apostol.

Şi când el s-a înfăţişat, amândouă l-au rugat să le îndrume pe calea cea dreaptă. Şi vestindu-le lor pe Hristos, Toma le-a luminat cu lumina credinţei, le-a botezat şi le-a cerut să păstreze poruncile lui Dumnezeu şi să cultive toate virtuţile. Terţiana şi Migdonia, păstrând în inimă cu sfinţenie tot ce auziseră, au hotărât amândouă să servească pe Domnul în curăţie şi să nu mai împartă patul cu soţii lor, căci aceştia erau necredincioşi.

Apostolul a continuat să facă nenumărate minuni şi să vindece tot felul de boli prin puterea lui Dumnezeu. Şi mulţi, nu numai dintre cei săraci, ci şi dintre cei de la curtea regelui, văzând semnele lucrate de apostol şi auzind învăţăturile lui au venit la credinţa întru Hristos.

Unul dintre fiii regelui, pe nume Wazan, a crezut şi a fost botezat de apostol. Căci însuşi Domnul lucra prin apostolii Lui.

După ce s-a întors de la Migdonia, regina Terţiana îşi trecea timpul în rugăciune şi post şi ocolea îndatoririle de soţie. Regele, mirându-se de o astfel de schimbare, i-a spus prietenului său, Carizie: „Dorind să-ţi întorc ţie soţia, mi-am pierdut-o pe a mea. Terţiana se poartă şi mai ciudat cu mine decât Migdonia cu tine!“

Atunci, regele şi Carizie au început o cercetare amănunţită pentru a afla motivul pentru care soţiile lor s-au schimbat. Şi au aflat că un străin pe nume Toma, învăţându-le credinţa creştină, le-a convins să pună capăt legăturii trupeşti. Au mai aflat şi că fiul regelui, Wazan, precum şi mulţi curteni şi oameni de vază, ca şi nenumăraţi cetăţeni simpli au crezut în Hristos în urma cuvântărilor lui Toma. înfuriaţi peste măsură de cele aflate, l-au prins pe Toma şi l-au aruncat în temniţă.

După o vreme, apostolul a fost adus în faţa regelui pentru judecată. Regele l-a întrebat: „Cine eşti tu? Un rob sau un om liber?“

Toma a răspuns: „Sunt rob al Celui asupra Căruia nu ai nici o putere“.

Şi regele a zis: „Văd că eşti un rob rău care a fugit de la stăpânul său şi a venit în acest ţinut pentru a strica oamenii şi a ne zăpăci soţiile. Spune-mi, cine este stăpânul tău?“

„Stăpânul meu, a răspuns apostolul, este Domnul cerului şi al pământului, Dumnezeul şi Făcătorul a toate cele văzute şi nevăzute. El m-a trimis să vestesc sfânt numele Său şi să îndepărtez oamenii de la greşeli“.

Atunci regele a zis: „încetează cu aceste vorbe viclene, o, înşelătorule, şi ascultă porunca mea. Nu-i destul că ai amăgit întregul regat cu prorocirile Tale, aşa încât acuma toţi cred în Iisus? Sau că ai întors de la noi, cu vrăjitoria ta, pe soţiile noastre, încât nu mai vor să ne cunoască? Întoarce-le iar la noi! Căci dacă nu le faci pe soţiile noastre să ne cunoască, în dragoste, aşa ca mai înainte, voi porunci să fii omorât cu cruzime“.

Apostolul a răspuns: „Nu se cade ca roabele lui Dumnezeu să cunoască bărbaţi nelegiuiţi şi nici ca cei credincioşi să fie pângăriţi de cei necredincioşi“.

Auzind acestea, regele a poruncit să fie aduse tăvi din fier înroşite în foc şi să se aşeze picioarele goale ale apostolului pe ele. Şi aşa s-a făcut, dar de sub tăvi a izvorât apă şi le-a răcorit. Văzând aceasta, l-au aruncat pe Sfântul Toma într-un cuptor încins, dar a doua zi el a ieşit de acolo viu şi nevătămat.

Apoi Toma a fost întemniţat. La miezul nopţii, creştinii au intrat în temniţa apostolului, care li s-a deschis lor prin rugăciunile lui. Sfântul i-a sfătuit să rămână tari în credinţă şi să nu fie înfricoşaţi de moarte, pentru că doar aşa vor avea viaţă veşnică. Şi el i-a sfătuit şi a învăţat pe cei nebotezaţi. Şi părăsind temniţa, Toma a mers într-o casă unde toţi se pregătiseră pentru botez şi pentru Sfânta Liturghie. Acolo el a botezat pe mulţi în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.

După Sfânta Liturghie, când au primit cu toţii Sfânta împărtăşanie, el le-a zis: ***„Acest Trup prea sfânt, Care S-a jertfit, şi acest nepreţuit Sânge, Care S-a vărsat pe cruce, pentru a ne izbăvi de păcatele noastre, pentru a ne da mântuire şi iertarea păcatelor, pentru a ne vindeca sufletul, sunt o chezăşie a împărăţiei cereşti şi a binecuvântării veşnice“.*** Atunci s-a auzit un glas din înalturi, Care a zis: „Cu adevărat vă spun: nu vă temeţi, ci credeţi!“

Mai târziu, apostolul s-a întors în temniţă, încuind-o ca mai înainte. El a fost urmat de Terţiana, Migdonia şi o femeie pe nume Marcia, care doreau să pătimească împreună cu apostolul.

Dar acesta le-a zis: „Fiicele mele şi lucrătoare întru Domnul nostru Iisus Hristos, ascultaţi ultimul meu cuvânt: mâine voi merge la Stăpânul meu pentru a primi răsplata pentru multa mea trudă. Pentru aceasta mă bucur şi sunt fericit.

Voi să rămâneţi tari în credinţă, să nu vă îndoiţi niciodată şi să nu vă descurajaţi când mă veţi vedea murind. Căci această moarte nu este una adevărată, ci mai degrabă o slobozire şi o răscumpărare din trup, pe care o primesc cu bucurie pentru a mă putea desfăta cu viaţa veşnică şi cu bunătăţile ei, care vor fi date şi vouă dacă vă veţi păstra credinţa până la urmă".

Apoi s-a rugat şi, prin rugăciunile lui, a închis uşa temniţei. Dar femeile plângeau, căci ştiau că Mazdai îl va trimite la moarte.

Carizie l-a sfătuit pe rege, zicând: „Fă-l să cinstească şi să aducă jertfe zeului soarelui, ca să-L supere astfel pe Dumnezeul lui, Care l-a păstrat nevătămat în timpul caznelor".

Dar când apostolul a fost adus în faţa idolului soarelui, icoana acestuia s-a topit pe dată, de parcă ar fi fost de ceară. Credincioşii dănţuiau de bucurie, văzând puterea Dumnezeului ceresc, şi o mulţime de necredincioşi au venit la Hristos Dumnezeu. Dar preoţii păgâni cârteau împotriva lui Toma, pentru că le stricase idolul.

Între timp, temnicerii i-au adus regelui la cunoştinţă că prizonierul putea deschide uşa temniţei sale pentru a ieşi, oricând dorea, şi că soţia şi fiul regelui fuseseră acolo să-l viziteze. Atunci regele s-a dus de îndată la temniţă; dar găsind uşa încuiată, s-a mirat.

Intrând la Sfântul Toma, l-a întrebat dacă era robul cuiva sau om liber.

Apostolul a răspuns: „Sunt rob al Domnului meu Iisus Hristos, Care este Dumne-zeul adevărat şi stă în ceruri. El m-a trimis aici ca să mântuiesc pe mulţi dintre voi".

Iar Mazdai a zis: „M-am săturat de născocirile tale. Aşa că te voi trimite la moarte, căci o meriţi, pentru a-mi slobozi poporul de vrăjitoriile şi ticăloşiile tale". Foarte înfuriat, regele se gândea cum să-l omoare pe apostol. Dar se temea de oameni şi de slugile sale, precum şi de mulţi dregători care credeau în Iisus.

Luându-l pe Toma, regele a ieşit din cetate cu soldaţii săi. Şi toţi au crezut că el merge să vadă vreo minune înfăptuită de apostol. Dar, după ce s-au depărtat cam la o milă, regele l-a dat pe sfânt pe mâinile a cinci soldaţi, poruncindu-le să urce împreună cu apostolul pe munte şi acolo să-l străpungă cu suliţele lor.

Iar regele s-a îndreptat către cetatea Axium. Wazan, fiul regelui, un bărbat pe nume Sifor şi alţi oameni s-au grăbit după apostol; şi găsindu-l, l-au plâns.

Atunci Toma, cerând voie soldaţilor să se roage, s-a adresat Domnului, zicând: ***„O, Doamne Dumnezeul meu, Tu eşti nădejdea şi răscumpărarea credincioşilor. Ia-mă la Tine astăzi, pentru ca sufletul meu să nu fie împiedicat în urcarea lui la ceruri. Iată, am făcut lucrul pe care mi-ai cerut să-l fac şi am împlinit poruncile Tale. M-ai vândut ca pe robul Tău; dă-mi astăzi slobozenia!“***

Apoi apostolul a binecuvântat credincioşii şi a hirotonit pe Sifor preot şi pe Wazan diacon, poruncindu-le să vegheze asupra înmulţirii creştinilor şi a măririi Bisericii lui Hristos. După care, întorcându-se către soldaţi, a zis: ***„împliniţi acum porunca regelui“.*** Atunci soldaţii l-au străpuns cu suliţele lor şi astfel Sfântul Toma şi-a încheiat viaţa pământească lângă cetatea Milapur.

Credincioşii au plâns amar şi au înfăşurat sfintele sale rămăşiţe în pânza scumpă pe care Terţiana o cumpărase pentru a o folosi ca giulgiu; şi l-au înmormântat în pământul pentru familiile regale. Sifor, Wazan şi Terţiana l-au bocit îndelung şi au înmormântat cu cinstire sfântul său trup. După ce au sfârşit înmormântarea, s-au aşezat lângă mormântul apostolului şi au plâns. Şi iată: sfântul li s-a arătat lor, cerându-le să se întoarcă în cetate şi să întărească pe fraţi în credinţă. Şi a mai zis apostolul: ***„Terţiana şi Migdonia, nu uitaţi ce v-am spus. Păstraţi-vă credinţa în Dumnezeu, şi Stăpânul Hristos vă va ajuta“.*** Ascultând această poruncă a învăţătorului lor, Sfântul apostol Toma, şi ajutaţi de rugăciunile acestuia, atât Sifor cât şi Wazan au condus bine Biserica lui Hristos.

Mult timp au supus la cazne regele Mazdai şi Carizie pe soţiile lor, Terţiana şi Migdonia; dar tot nu au putut să le facă să se supună voinţei lor. Dându-şi seama că soţiile lor nu li se vor supune nici moarte, cei doi bărbaţi au hotărât că nu aveau decât să le îngăduie să trăiască slobode, potrivit dorinţei lor. Astfel, slobozite de povara legăturii trupeşti, femeile au putut trăi în curăţie şi rugăciune, slujind pe Domnul zi şi noapte. Prin viaţa lor îmbunătăţită, ele au adus mari foloase Bisericii.

Câţiva ani mai târziu, unul dintre fiii regelui Mazdai a ajuns îndrăcit şi nu putea fi vindecat de nimeni, căci era stăpânit de cel mai crunt dintre diavoli. Regele era foarte abătut din pricina bolii fiului său şi s-a hotărât să deschidă mormântul Sfântului Toma pentru a lua un os din trupul apostolului, deoarece auzise că acesta, pe timpul vieţii sale, izgonise din oameni o mulţime de diavoli. Regele voia să atingă cu osul sfântului ceafa fiului său şi să-l sloboadă pe acesta de diavol.

Când se gândea să facă acest lucru, Sfântul Toma i-a apărut în vis şi i-a zis: ***„Nu ai crezut în mine când eram viu; crezi că vei primi ajutorul meu acum, că sunt mort? Nu rămâne în necredinţă! Domnul meu Iisus Hristos va fi milostiv cu tine. Ia pământ de pe mormântul meu şi pune-l pe fiul tău; şi el va fi vindecat. Căci eu nu sunt dintre cei care ţin minte răul“.***

Acest vis a sporit dorinţa regelui de a deschide mormântul apostolului. Mergând la locul unde era îngropat sfântul, Mazdai a deschis mormântul. Dar nu a găsit acolo oasele sfântului, căci un creştin, luând în secret moaştele, le dusese în Mesopotamia unde le păstra într-un loc de cinste. Luând pământ din acel loc, regele l-a pus pe ceafa fiului său, zicând: „O, Doamne Iisuse Hristoase, prin rugăciunile apostolului Tău Toma, vindecă pe fiul meu şi voi crede în Tine!“ Şi băiatul şi-a recăpătat sănătatea. Astfel, regele Mazdai a crezut în Hristos şi, împreună cu toţi dregătorii săi, a primit să fie botezat de preotul Sifor.

Atunci mult s-au bucurat credincioşii! Idolii au fost sparţi în bucăţi şi templele rase de pe faţa pământului, iar în locul lor au fost ridicate Biserici ale lui Hristos. Cuvântul lui Dumnezeu s-a răspândit şi credinţa sfântă a fost întărită. Regele, primind botezul, s-a căit pentru păcatele sale şi a cerut tuturor să-l ajute şi să se roage pentru el.

Şi preotul Sifor a zis credincioşilor: „Rugaţi-vă pentru regele Mazdai, ca să primească milă de la Domnul nostru Iisus Hristos şi iertare pentru păcatele sale!“

Şi toţi aparţinătorii Bisericii s-au rugat pentru rege. Atunci, cu lacrimi şi multă smerenie, regele Mazdai a rugat-o pe fosta sa soţie, Terţiana, şi chiar pe Migdonia să se roage la Stăpânul Hristos ca El să-i ierte nelegiuirile din trecut şi relele pe care le pricinuise prea măritului şi slăvitului Său apostol.

Şi în locul unde a fost îngropat apostolul s-au săvârşit multe minuni prin rugăciunile lui spre slava Dumnezeului nostru Iisus Hristos, Căruia, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, i se cuvine cinstire şi închinare în veci. Amin.

Troparul, glasul al II-lea: Apostole sfinte Toma, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşale sufletelor noastre.

Condac, glasul al IV-lea: De darul înţelepciunii plin fiind apostolul lui Hristos şi adevărata slugă, întru pocăinţă a strigat: Tu eşti Dumnezeul meu şi Domnul.

Extras din cartea: Vieţile Sfinţilor apostoli tipărită cu binecuvântarea prea sfinţitului Părinte Galaction, episcopul Alexandriei şi Teleormanului, Bucureşti Editura Sophia, 288 p.; 20 cm.

Sfântul Roman Melodul - Imnele pocăinţei - Imnul lui Toma necredinciosul

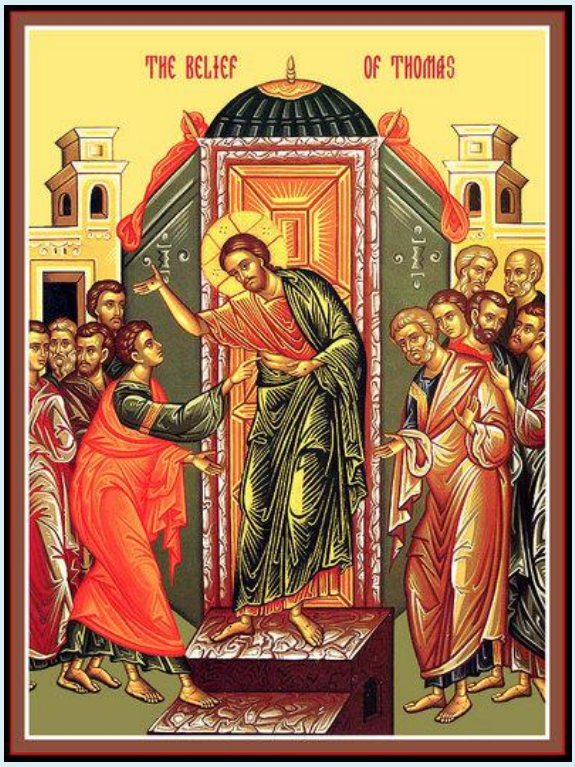

Proimion I
Toma, cu dreapta sa cea iubitoare de încredinţare,
A cercetat coasta cea de viaţă dătătoare, Hristoase Dumnezeule;
Căci uşile fiind încuiate când ai intrat,
Împreună cu ceilalţi apostoli a strigat:
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru”.

Proimion II
Îndoiala lui Toma credinţă neîndoită a rânduit,
Mântuitorule, prin voia Ta,
ca nimeni vreodată Învierea să pună la-ndoială:
Căci nu Fiinţa Însăşi S-a arătat aceluia,
ci urmele cuielor din palmă şi-mpunsătura lăncii:
Pentru aceea a şi mărturisit:
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul Meu”

Proimion III
Necrezând Învierii Tale din morţi

Şi cercetând coasta Ta cea dumnezeiească
Cu credinţă a strigat Toma Geamănul:
„Stăpâne, iartă-mă pe mine, cel ce cu îndrăzneală
am atins coasta Ta
Şi primeşte-mă, Iubitorule de oameni,
Pe mine, cel ce nu mă îndoiesc nicicum,
Ci strig cu credinţă: „Tu eşti Domnul şi Dumnezeul
meu!”

1. Cine a păzit nearsă palma mucenicului,
De coasta cea arzătoare a Domnului apropiindu-
se?
Cine i-a dat ei această tărie, de osul cel de foc
putându-se atinge?
Cu-adevărat, coasta cea pipăită.
Căci dacă nu ea l-ar fi întărit, cum ar fi pipăit
dreapta cea de lut
cutremurătoarele patimi cele de sub cer şi cele
de sub pământ?
Acest har i s-a dat lui Toma:
Ca să se atingă de coastă, iar lui Hristos să-I strige:
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.”

2. Cu-adevărat, rugul cel purtător de foc ardea
şi nu se mistuia.
Şi cred celor scrise de Moise pentru mâna lui
Toma.
Căci stricăcioasă fiind şi plină de spini, nu s-a ars
Când s-a atins de coasta ca de o flacăr-aprinsă
Şi, precum oarecând focul s-a pogorât în rugul
de spini,
Acum a alergat către foc mâna în chip de rug.
Şi Însuşi Dumnezeu S-a fost arătat pe-amândouă
păzind.
Astfel cred şi astfel Îl slăvesc pe acest
Dumnezeu şi om, zicând:
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.”

3. Căci pentru mine a fost scris dreptarul acestei
credinţe

Prin mâna lui Toma; căci aceasta, atingându-se de Hristos,
Trestie de scriitor s-a făcut ce scrie cu iscusinţă,
Scriind credincioşilor: de aici izvorăşte credinţa.
De aici a băut şi tâlharul şi s-a îndreptat.
De aici şi ucenicii şi-au adăpat inimile,
De aici, din izvor a scos Toma cunoştinţa celor pe care le căuta:
Bău cel dintâi şi apoi pe mulţi adăpă,
Necrezând puţin, dar pe mulţi convingându-i a zice:
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru”

4. Pentru care pricină, de ce sau cum de nu a crezut apostolul?
Să întrebăm, de vă pare, pe fiul lui Zevedeu,
Căci limpede-i că Ioan, în cartea Evangheliei,
Cuvintele Geamănului a scris.
Căci zice înţeleptul: După învierea lui Hristos
Ceilalţi ucenici au grăit către Toma:
O, prietene, văzut-am aicea pe Domnul!
Dar Toma îndat-a răspuns către dânşii:
Voi cei ce L-aţi văzut, nu vă ascundeţi, ci strigaţi:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru!

5. Vestiţi întregului popor cele ce-aţi văzut şi auzit
Nu ascundeţi, ucenicilor, sfeşnicul sub obroc!
Cele ce ziceţi la-ntuneric, vestiţi-le la lumină!
Veniţi cu mine afară cu îndrăzneală!
Staţi încă-n ascunzătoare şi spuneţi aceasta ca să vă faceţi curaj!
Grăiţi cele înalte în taină, cu uşile închise,
Şi apoi strigaţi: văzut-am pe Ziditorul ascuns într-un ungher!
Să Se arate tuturor! Să afle toată făptura!
Să-înveţe muritorii a striga Celui înviat:
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru!”

6. Cum voi putea crede vouă, auzind cuvinte
cu neputinţă de crezut!
Căci dac-ar fi venit Răscumpărătorul, Şi-ar fi
căutat sluga.
Dacă ziua ar fi răsărit, nu s-ar fi arătat dincolo
de vreme.
De-ntr-adevăr se arăta Păstorul, ar fi chemat şi
mielul.
A-ntrebat oarecând: «Unde aţi pus pe Lazăr?»
Iar acum nu a zis: «Unde-aţi lăsat pe Toma?»
Dar oare a uitat pe cel ce voia a muri cu El
împreună?
Necredincios rămân până nu văd.
Atunci numai când voi vedea, voi pune mâna
mea pe coasta Lui,
Atunci voi crede şi voi zice:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru!

7. Încă pe când Toma grăia acestea fraţilor săi,
Apăru la ei în odaie Mântuitorul, îndrăznirea
celor cu frică de Dumnezeu
Îndrăznirea nepătată a celor prigoniţi şi ameninţaţi
În mijlocul ucenicilor S-a arătat prin uşile-ncuiate.
Dar văzându-L Toma, îndată-şi pleacă ochii-n jos,
Şi-nlăuntrul sufletului său zicea: Ce voi face?
Cum mă voi apăra acum în faţa celor ce-o
clipă mai ’nainte m-am îndoit?
Lui Petru ce să-i spun? Şi celorlalţi ce voi grăi?
Pe cei pe care puţin mai înainte i-am luat în râs
cum să-i înduplec şi cum voi striga:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru!

8. O, de aş fi deprins şi eu tăcerea ca şi Iisus în
sinedriu!
Dar m-a întărâtat a grăi privelişea celor ce se
bucurau.
M-am tulburat de cuvintele celor ce strigau cu
bucurie:
Neumbrit am văzut viu pe Cel mort de voie!
Văzând deci vesel pe Petru, cel ce s-a lepădat,

Şi iarăşi bucuroşi pe cei fugiţi cu el dimpreună,
Am pizmuit, căci căutam împreună cu ei să
săltez de bucurie.
Aşadar, din pizm-am grăit cele mărturisite întocmai
puţin mai înainte.
Să nu fiu certat, Iisuse al meu, ci primit a striga Ţie:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru!

9. Noapte mi s-a făcut mie şi întuneric adânc
cuvintele celor împreună-slujitori cu mine;
Căci acestea nu m-au luminat, nu au aprins în
sufletul meu
Făclia minunii pe care acum o văd mai presus
de orice nădejde!
Căci acum Îl văd limpede pe Hristos iarăşi
venind prin uşile-ncuiate.
Dar dacă vreme-aş fi avut să aflu că a venit astfel,
Nu aş fi fost necredincios. Căci nu aveam decât să
cuget
La intrarea şi ieşirea Lui din Maria.
Ei doar mi-au spus că L-au văzut,
Dar cine nu L-a văzut pe El venind, cum va
putea spune:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru!

10. Aşa zicând în sine Geamănul, a vorbit şi
Dumnezeului nostru,
Iar Cel ce cercetează norii, văzând pe Toma cu
inima zdrobită,
Precum odinioară şi pe vameş,
L-a miluit strigându-i:
«Pune mâna ta aici!
Pentru ce te îndoieşti, spune-Mi, puţin credinciosule?
Sau care dintre ale Mele îţi par necrezute?
Răstignirea? Moartea? Sau Învierea aceasta?
Până când te vei îndoi mai mult?
Iată, acum Mă priveşti pe Mine, pe Cel ce ai
voit să-L vezi, deci strigă:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru!

11. Adormit-am într-un mic mormânt şi după
trei zile-am înviat,
Pentru tine şi pentru cei asemenea ţie m-am
întins în mormânt,
Iar tu, în loc de mulţumire, mi-ai adus necredinţă.
Căci am auzit cele ce-ai spus faţă de fraţii tăi.
L-acestea Toma mai tare s-a înfricoşat şi a
strigat:
Nu mă certa, Mântuitorule, căci în Tine cred pururea.
Dar lui Petru şi tuturor celorlalţi mi-a fost greu
să le dau crezare,
Căci ştiu că au minţit Ţie şi-n ceasul răutăţilor
s-au temut să-Ţi zică:
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru”

12. Văzând atunci Cela ce vede toate că Toma
voia să lepede
Învinuirea necredinţei, răspunse lui:
„Şi tu erai cu ei în ceasul de care aduci vorba,
Toţi M-aţi lăsat singur în vremea înfricoşatei
patimi,
Era greu timpul, Dydime, nu-i învinui,
Pentru aceea a fost scris: Bate-voi păstorul
Şi se vor risipi oile turmei.
Pricepe ce îţi spun, şi fă cele ce-ai spus:
Vrei să mă atingi? Atinge-te zicând:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.

13. O, minune! O, îndelungă-răbdare!
O, nemăsurată blândeţe!
Cel neatins Se lasă-atins! ţinut de rob Se lasă
Şi Stăpânul arată slugii rănile Sale.
În a căror vreme s-a cutremurat întreaga făptură.
De asemenea daruri Toma făcându-se vrednic,
Înalţă rugăciune Celui ce l-a învrednicit:
„Rabdă, zicând, Stăpâne, cutezanţa mea,
Cruţă iarba, ridică-mi povara,
Să fiu slobozit de necredinţă, ca să cânt şi să zic:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.”

14. Fii blând cu mine, pentru ca şi eu de Tine
să mă desfătez, Doamne,
Dă-mi mie deplină credinţă care sunt al Tău,
Ai răbdat celor străini de Tine,
Rabdă încă şi necredinţa celui al Tău, şi arată-mi
mie rănile Tale,
Pentru ca din acestea ca dintr-un izvor să scot
şi să beau.
Nu mă arde Mântuitorule, căci foc eşti prin fire,
Dar cu voia eşti trupul pe care Însuţi l-ai făcut.
Mă rog, acoperă-Te cu văl, cât de puţin,
Încât să mă primeşti şi pe mine ca pe femeia
cu scurgerea de sânge,
Căci nu mă ating de haina Ta, ci Însuţi de Tine
m-ating, zicând:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.

15. Ai auzit odată, bunule ucenic, fii credincios şi
nu necredincios,
Nu te teme, nu te ard, căci îi păzesc pe cei ce
rămân întru Mine.
Dacă-am învăţat pe cuptorul Babilonului să
facă aceasta,
Cu cât mai mult nu o voi face şi nu o voi învăţa eu
Însumi.
Oare decât păcătoasa care uns-a cu mir capul Meu
Şi cu părul Mi-a şters sfintele Mele picioare
Eşti tu mai întinat? Vino deci, prietene, nu ca
să mă miruieşti,
Ci pentru ca tu însuţi să fii înmiresmat cu buna
mireasmă a credinţei, strigându-Mi:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.

16. Da, Iubitorule de oameni, şi eu Te voi
mirui, dar nu precum păcătoasa oarecând,
Şi nu voi alerga precum aceea la vânzătorul de
miruri, strigând: «dă-mi mir!»
Voi aduce doar credinţa mea Ţie, Celui ce ai
mai presus decât mirul,
Harul - coasta Ta, al cărei mir atingând, mă bucur.

Slăvesc, Hristoase, pogorârea Ta cea vrednică
de crezare,
Cum om Te-ai făcut pentru ca pe om,
Pe care l-ai plăsmuit cu mâna să-l izbăveşti din
deşertăciunea idolilor
Şi care ai primit a fi pălmuit
Pentru ca pe mine să mă slobozeşti din patimi,
ca să strig Ţie:
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.

16 [bis]
Acuma, Stăpâne, ştiind că ţi-am descoperit
cugetul inimii mele,
Tu, Care cunoşti cele mai lăuntrice gânduri,
vezi-mi asemenea şi pricinile,
Dar deopotrivă îţi strig: de mai înainte-ai cunoscut
pe robul Tău cel credincios,
Căci acum văd coasta, pentru ca pe toţi să-i învăţ
credinţa.
Ating osul Tău şi urmele cuielor,
Domn şi Dumnezeu te propovăduiesc,
Căci ca un Domn al slavei ai răbdat răstignirea
pe lemn, tuturor arătând
Să strige Ţie cu credinţă şi cu inimă curată
„Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.”

17. Asemenea şi tu ascultă, şi pricepe limpede:
te-ai făcut părtaş înţelepciunii
Căci Eu, Înţelepciunea Tatălui, M-am făcut cunoscut
oamenilor,
Fericit eşti în credinţă, dar Eu mai mult îi
fericesc
Pe cei care-au venit la Mine numai din auz.
Tu atingându-te de Mine ai cunoscut acum slava
Mea,
Dar aceia numai din auzul cuvintelor se închină
Mie,
Căci mare este cugetul celor ce astfel au crezut
Ţie mă arăt ca unui ucenic al Meu,
Acelora ca unor sfinţi slujitori care strigă:

Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.

18. *Cu harul Tău mă întăreşte la suflet şi la trup şi mă mântuieşte, Dumnezeule Preaînalte,*
Ca să mă ating şi eu de coasta Ta, primind harul tău,
Scump sângele Tău şi preacurat trupul Tău, mă voi izbăvi de răutăţile mele,
Ca să aflu iertare pentru căderile mele.
Toma atingându-se de Tine a cunoscut acum slava Ta,
Dar eu mă tem, căci cunosc voile Tale
Cunosc şi faptele mele fărădelege, conştiinţa mă mustră,
Cruţă-mă, miluieşte-mă, cruţă-mă, Mântuitorul meu,
Pentru ca să strig Ţie cu credinţă prin fapte şi cuvinte
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.

(Traducere Mihai Marian Macuc)

Cine a ocrotit mâna lui Toma atunci când a pipăit coasta?

(În. 20, 27) Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios.

Cine a ocrotit mâna ucenicului care nu a fost topită la momentul când el s-a apropiat de coasta de foc a Domnului (Roman, melodul găseşte un mod poetic şi unic de a arăta faptul că ucenicii erau acum în prezenţa slăvitului trup al omului dumnezeiesc Iisus. În condacul său de la Botezul lui Hristos leagă atingerea lui Ioan Botezătorul de omul divin, Hristos, de Uza [2 Samuel 6, 6-8], care a murit când a atins chivotul – n.tr.)

Cine i-a dat îndrăzneală şi putere să verifice
Osul cuprins de flăcări? Cu adevărat coasta a fost cercetată.

Dacă coasta nu a oferit putere multă,
Cum a putut o mână dreaptă de tină să atingă
Durerile care au cutremurat Cerul şi pământul?

A fost harul însuşi care a permis lui Toma
Să atingă şi să exclame,

Tu eşti Domnul şi Dumnezeului nostru.

Cu adevărat, rugul care a îndurat focul a fost ars, dar nu s-a mistuit (Ieşire 3, 3-5).

De la mâna lui Toma am avut credinţă în istoria lui Moise.
Pentru că, deşi mâna lui era stricăcioasă şi greoaie, nu a ars,
Când a atins coasta care era ca arderea flăcării.
Înainte, focul venea spre mărăcini,
Dar acum, mâna cea greoaie s-a grăbit spre foc;
Şi Dumnezeu Însuşi a fost văzut păzindu-le pe amândouă.
De aceea eu am credinţă; şi de aceea Îl slăvesc pe Dumnezeu, Însuşi şi pe omul, ca să strig,
Tu eşti Domnul şi Dumnezeul nostru.

Cu adevărat linia delimitării credinţei a fost semnată pentru mine
De mâna lui Toma; pentru că atunci când el L-a atins pe Hristos
El a devenit stiloul unui scriitor iscusit (Psalmul 43, 3)
Care scrie pentru cei credincioşi.
Din care ţâşneşte mai departe credinţa.

Din ea, tâlharul a gustat şi a devenit drept din nou;
Din ea, ucenicii şi-au adăpat inimile;
Din ea, Toma a sorbit cunoaşterea pe care a căutat-o,
Pentru că el a gustat prima dată şi apoi a oferit băutura multora care au avut o mică îndoială.
El i-a convins pe ei să spună: Tu eşti Domnul Dumnezeul nostru.

(Sfântul Roman melodul, Condac la Toma necredinciosul 30. 1-3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Prof. dr. Remus Rus - Sfântul apostol Toma

Sfântul apostol Toma este unul din cei doisprezece apostoli chemaţi direct de către Mântuitorul (Matei 10, 3). Numele său aramaic înseamnă "geamăn". În Faptele lui Toma (1.1) şi în Legenda lui Abgar îl întâlnim sub numele de Iuda Toma, iar în Ioan 14, 22 Iuda, însă nu Iscariotul. În Evanghelia după Toma, păstrată în limba coptă, întâlnim numele de "Didim Iuda Toma".

În Evanghelia după Ioan avem de fapt informaţiile principale despre el, fiind menţionat în trei contexte precise:

- ***pe drumul către Betania, când se oferă să moară împreună cu Iisus (Ioan 11, 16);***
- ***când întrerupe ultima cuvântare a Mântuitorului spunând: "Doamne, nu ştim unde Te duci şi cum putem şti calea" (Ioan 14, 5)***
- ***şi în cele din urmă, îndoindu-se de înviere şi legând acceptarea acestei minuni de atingerea rănilor de pe trupul Mântuitorului cel înviat (Ioan 20, 25-28).***

După ce Mântuitorul i s-a arătat, iar el a putut să se convingă de realitatea Învierii, Toma a făcut cea mai concisă şi mai extraordinară mărturisire de credinţă în Hristos: "***Domnul meu şi Dumnezeul meu***" (Ioan 20, 28). Potrivit tradiţiei primare, menţionată de Eusebiu de Cezareea, Toma a întreprins activitatea de evanghelizare a părţilor, iar tradiţia apocrifă îl plasează ca propovăduitor al Evangheliei lui Hristos în India, unde a suferit moarte de martir. Creştinii sirieni din Malabar susţin cu tărie că se trag din Sfântul apostol Toma şi că a fost martirizat la Calamina (Mylapore), lângă Madras.

Există şi o "Cruce a Sfântului Toma", gravată în piatră, datând din sec. VI-VIII, însoţită de o inscripţie a cărei traducere este problematică. ***Moaştele Sfântului apostol Toma au fost aduse la Edessa, după unele păreri în anul 165, iar după altele în 394.*** Reţinem că data plauzibilă anul 165, întrucât legăm de acest eveniment scrierea Faptelor lui Toma, care, se pare, au fost redactate la sfârşitul secolului al II-lea şi începutul sec. III-lea.

În artă, Sfântul Toma este reprezentat în genunchi în faţa Mântuitorului şi atingându-I coapsă, iar în virtutea meseriei care i-a fost atribuită, aceea de constructor, cu o riglă şi un echer în mână.

În evul mediu, el a fost considerat patronul arhitecţilor, zidarilor şi al pietrarilor.

Apocalipsa lui Toma

Apocalipsa lui Toma este unul dintre textele apocaliptice apocrife atribuite unor persoane proeminente din perioada nou-testamentară.

Spre deosebire de Apocalipsa lui Petru şi Pavel, care prezintă vizionar lumea viitoare, prezentul text se conturează ca o profeţie eshatologică, conţinutul ei fiind descoperit lui Toma de către Mântuitorul, care se identifică pe Sine ca "Fiu al lui Dumnezeu Tatăl...şi tată al tuturor duhurilor". Apocalipsa lui Toma a fost condamnată, alături de cea a lui Pavel şi Ştefan, în sec. VI, în Decretul gelasian.

Până la descoperirea în sec. XX, a ceea ce pare a fi textul integral sau aproape integral al Apocalipsei lui Toma, această scriere ne era cunoscută doar fragmentar. Se pare că textul a fost scris în context maniheic, în sec. V, întrucât face referiri la moartea lui Arcadie şi a lui Honoriu. Se crede că această apocalipsă a fost cunoscută în Anglia în sec. IX, deoarece ea stă la baza Celor cincisprezece semne ale ultimelor zile, document atribuit îndeobşte lui Ieronim. Textul s-a păstrat în

două versiuni, una lungă şi altă scurtă. Versiunea scurtă este cea mai veche mărturie a apocalipsei lui Toma, care a fost revizuită.

Cartea lui Toma

Cartea lui Toma sau Cartea lui Toma Atletul a fost descoperită în 1945-1946, în colecţia de scrieri gnostice de la Nag Hammadi - Chenoboskion în Egiptul de Sus. Existenţa acestei scrieri nu este atestată în literatura creştină primară. Data scrierii acestei cărţi este plasată în prima parte a sec. IV. Se presupune că, deşi s-a păstrat doar în limba coptă, cartea lui Toma a fost scrisă la origine în greacă. Locul scrierii ar fi Siria orientală, unde a fost scrisă şi Evanghelia după Toma. ***Cartea se prezintă ca un dialog între Iisus cel Înviat şi Iuda Toma pe probleme morale şi eshatologice.*** Spiritul dialogului se alătură nuanţelor gnostice care sugerează revelarea unor adevăruri ascunse. Acest dialog are şi un specific aparte, în timp ce menţine structura dialogală, dialogul se sfârşeşte la mijlocul textului, pentru a lăsa loc unui monolog al lui Iisus. Cu alte cuvinte, ceea ce începe ca un dialog, sfârşeşte sub forma unor maxime sau aforisme de învăţătură.

Există şi părţi în care dialogul nu-şi mai are loc, ceea ce face textul greu de înţeles. Răspunsurile date de Toma depăşesc limitele unui dialog iniţiatic. în plus, cele două personaje par a vorbi despre lucruri diferite. Scopul cărţii este de a propovădui abstinenţa sexuală şi a promova viaţa ascetică. ***Un rol important în întregul angrenaj doctrinar îl are strădania de realizare a cunoaşterii de sine, prin care natura animalică este învinsă.*** Cartea lui Toma este deosebit de importantă pentru cunoaşterea diverselor tendinţe prezente în tradiţia literară creştină primară.

Evanghelia Copilăriei după Toma

Text evanghelic apocrif existent în două versiuni în limba greacă, precum şi în alte limbi: aramaică, etiopiană, georgiană, latină, slavonă şi siriacă.

- Versiunea siriacă este o revizuire a celor greceşti şi poartă menţiunea că autorul este Toma, denumit "filosoful israelit", "sfântul apostol" sau, pur şi simplu, "israelitul" (uneori, ismaelitul).
- În timp ce versiunile greceşti şi cea latină dezvăluie o serie de variaţii, una din versiunile greceşti fiind mai scurtă, versiunea latină mai adăugă încă un eveniment, şi anume, al fugii în Egipt şi câteva minuni săvârşite acolo de pruncul Iisus.

Autorul acestui text susţine că transmite aspecte din copilăria lui Iisus, mai ales faptele miraculoase pe care El le-a săvârşit, împreună cu Protoevanghelia lui Iacob,

Evanghelia Copilăriei a fost folosită de diverşi scriitori, cu precădere din cercurile eretice sau sectare. Multe lucruri relatate în literatura apocrifă şi-au făcut drum mai ales în arta creştină.

Evanghelia după Toma

La origine, acest text evanghelic apocrif a fost scris în greacă. Din textul original s-a păstrat un fragment, descoperit la Oxyrhyncus. În 1945-1946 a fost descoperită la Nag Hammadi în Egiptul de Sus, versiunea integrală a acestei evanghelii în traducere coptă, alături de alte texte de nuanţă explicit sau implicit gnostică. ***Acest text se păstrează la Muzeul Coptic din Vechiul Cairo.*** Originalul grec datează din jurul anului 150, iar versiunea coptă din jurul anului 400. În Biblioteca de la Nag Hammadi - Chenoboskion, Evanghelia după Toma este inclusă în codicele X, nr. 37. Descoperirea ei într-un corpus literar presupus gnostic şi asocierea ei cu Evanghelia lui Filip şi cu textul lui Matias (Cartea lui Toma, cuvintele tainice spuse a Mântuitorul lui Iuda Toma şi scrisă de Matias), i-a făcut pe cercetători să susţină apartenenţa ei în rândul scrierilor gnostice. La această concluzie a contribuit şi textul pe alocuri criptic, ceea ce a facilitat interpretări de tip gnostic.

Afirmaţia lui Chiril al Ierusalimului, care susţine că această evanghelie aparţine maniheilor, nu rezistă deoarece textul a fost scris înainte de apariţia acestei erezii. Cât priveşte apartenenţa gnostică, susţinătorii acestei idei nu sunt de acord asupra tipului de gnosticism căruia i-ar aparţine: valentinian, naasen sau ofit. S-a sugerat mai apoi că ar fi vorba de un text encratit, pe motiv că gnosticismul nu reiese clar din text. Autorul primei traduceri a acestei evanghelii în limba română sugerează că în acest caz este vorba despre un exemplu timpuriu de contextualizare a mesajului evanghelic creştin la alt mediu spiritual decât cel elenistic şi iudaic, în speţă, cel indian. El susţine acest lucru pornind de la tradiţia creştină potrivit căreia Sfântul Toma a propovăduit Evanghelia în India, argumentând totodată această idee prin exegeza comparativă a textului.

Faptele lui Toma

Carte apocrifă care expune, în 13 Praxeis (Fapte), călătoria, activitatea misionară şi minunile săvârşite de către Sfântul apostol Toma (Iuda Toma) în India. Este una din singurele lucrări de acest gen care ni s-a transmis integral, în pofida lungimii sale. Faptele lui Toma cuprind o serie de evenimente, uneori fără legătură între ele. Se pare că au existat două versiuni: una mai scurtă şi alta mai lungă, datorită anexării Pătimirii lui Toma, care, pentru un oarecare răstimp, a circulat independent de Fapte. Textul original s-a păstrat în greacă şi siriacă. Există

versiuni de extensiuni diferite în armeană, etiopiană, latină şi slavonă. Cât priveşte locul şi data scrierii există un oarecare consens. Se parte că această carte a fost scrisă la origine în siriacă, în cercul lui Bardesanes (Bar Daisan) la Edessa. Această supoziţie se bazează pe afirmaţia Sfântul Efrem Sirul care a spus, în comentariul său la cartea apocrifa III Corinteni, că această sectă (a lui Bardesanes) în Faptele apocrife pe care te-a redactat, i-a transformat pe apostoli în propovăduitori ai propriilor vederi nepioase.

Unele imne, prezente în Faptele lui Toma, au fost atribuite chiar lui Bardesanes. Au existat şi voci care au susţinut că, la origine, Faptele lui Toma au fost scrise în greacă. Această opinie nu a putut fi menţinută multă vreme şi a cedat locul celei dintâi. Harnack a fost de părere că Faptele au fost scrise simultan în greacă şi siriacă. Alţi cercetători susţin că Faptele lui Toma ar fi adaptări ale unor povestiri şi legende budiste la mediul creştin, în sprijinul acestei idei nu există însă argumente suficiente. Atitudinea rezervată a Faptelor lui Toma faţă de căsătorie i-a determinat pe unii cercetători să discearnă origini encratite, prisciliene, maniheice sau gnostice. Reţinem că nuanţa de ansamblu că textul propriu-zis este mai puţin interesat în doctrină şi că preocuparea centrală este descrierea faptelor săvârşite de Toma, încununate de moartea lui martirică.

Până la sfârşitul sec. XIX, Faptele lui Toma erau considerate fără temei istoric. Descoperirile arheologice de la Tashashila (Taxila), au scos la lumina monezi şi pietre, purtând inscripţii cu numele regelui Gondofornes. Pe baza acestor mărturii s-a stabilit că regele Gondofornes a făcut parte din dinastia indo-partă a cărei stăpânire se întindea asupra teritoriilor din Afganistan, Seistan, Sind, Punjab şi asupra provinciei de nord-est, între anii 95 i.d.Hr şi 50 d. Hr., şi că a domnit în Punjabul de Apus, între anii 20-40 d. Hr. Sir John Marshall presupune că Toma l-a vizitat pe Gondofornes în anul 40 d. Hr.

Istoricii bisericeşti nu sunt unanimi cu privire la activitatea misionară în India a Sfântului Toma. Totuşi, Ipolit, Isidor de Sevillia, Dorotei, episcopul Tyrului, Sfântul Grigorie de Nazianz, Ieronim îl considera pe Sfântul Toma, "Apostol al Indiei". Dacă din punct de vedere istoric, Faptele lui Torna nu au o valoare deosebită, ele aruncă o rază de lumină asupra practicilor şi a ritualului creştin: săvârşirea botezului prin afundare, celebrarea euharistiei cu vin amestecat cu apă şi pâine, ungerea cu untdelemn etc.

În acelaşi timp, descifrăm din acest document diverse mentalităţi ale vremii legate de viaţă socială, în limba română, Faptele lui Toma au intrat prin intermediul versiunilor slavone, care prezintă un text mai scurt şi adaptat (Abban devine Ivan).

Există totuşi în Faptele lui Toma două imne, Imnul nunţii şi Imnul perlei care facilitează un excurs teologic deosebit, datorită bogăţiei de nuanţe simbolice şi ideatice pe care le propun. Studiul amănunţit al acestor două imne dezvăluie o serie de interferenţe doctrinare, care fac dificilă plasarea lor în istoria gândirii creştine şi necreştine a vremii. Cu toate acestea, unele sugestii legate de practicile rituale sunt de mare însemnătate pentru înţelegerea vieţii liturgice în perioada creştină primară.

Adrian Cocoşilă - Sfântul apostol Toma, ocrotitorul întârziaţilor

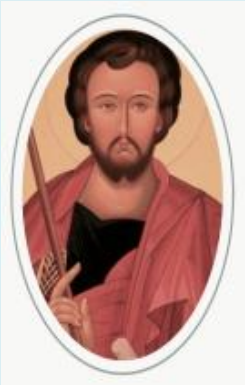

Sfântul apostol Toma este cinstit de Biserică pe 6 octombrie. Este cunoscut ca Toma necredinciosul şi mai puţin ca mărturisitor al Învierii Mântuitorului şi al dumnezeirii Sale. De ce îi spunem necredinciosul? Pentru că noi susţinem că Toma deşi a aflat de la ceilalţi apostoli că Hristos a înviat: ***"Am văzut pe Domnul!",*** adoptă atitudinea celui ce nu-i vine să creadă: ***"Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede"*** (În. 20, 25).

Pierdem din vedere faptul că el nu este necredincios în sensul că refuză să creadă că Hristos a înviat. El nu se îndoieşte de acest lucru, ci de faptul că Hristos Se află după învierea Sa într-un trup care nu mai poate fi văzut.

Sfântul Chiril afirmă că atunci când Toma spune: "dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor nu voi crede...", el spune de fapt: "Nu voi crede că El mai poate fi văzut, de nu voi pune degetul meu în urma cuielor". Aşadar, îndoielile noastre nu sunt îndoielile lui Toma. Nu pot fi de acord cu cei care afirmă că prin îndoieli îl vom înţelege mai bine pe Toma. Dimpotrivă, pe Toma îl vom înţelege mai bine, dacă nu ne vom opri din căutarea lui Hristos.

Din Scriptură aflăm că Hristos, pentru a-l încredinţa pe Toma că natura umană nu a fost desfiinţată prin Înviere, Se arată după opt zile din nou apostolilor şi îi spune lui Toma: ***"Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fii necredincios, ci credincios".*** (Ioan 20, 27) Iar Toma mărturiseşte: ***"Domnul meu şi Dumnezeul meu".***

Cântările liturgice ale Bisericii ne vestesc că atunci când Toma a atins coasta Mântuitorului înviat din morţi s-a atins de "osul dumnezeirii Sale".
Deci, ***apostolul Toma nu a mărturisit doar Învierea lui Hristos, ci şi dumnezeirea Sa.***

Multe persoane îşi spun că ar crede în existenţa lui Hristos, dacă ar avea parte de ceea ce a avut Toma: privilegiul de a-L vedea pe Hristos în faţă după învierea Sa. Dar aşa cum am mai afirmat, Toma nu este un necredincios în sensul că el neagă Învierea Domnului, în vreme ce persoanele care doresc să aibă parte de întâlniri spectaculoase, sunt împietrite. Ele nu doar că refuză să primească adevărul, dar nici nu depun efort ca să-l afle.

Ne place să credem că Toma a fost un necredincios şi să facem din el modelul necredinţei noastre. Cât de dulci ne sunt cuvintele: dacă apostolul care stat atâta vreme lângă El nu a crezut şi a avut nevoie de semne, cum oare voi reuşi eu să cred? Şi mulţi rămân în necredinţă, spunând că de-ar avea parte de minuni, ar crede. Minuni sunt zilnic, numai că noi ne asemănăm israeliţilor care deşi făceau drumul din robia Egiptului spre Ţara Sfântă şi erau hrăniţi în chip minunat în fiecare zi, au ajuns să se închine la idoli.

Interesant este că între apostoli, Toma este mereu un întârziat. Nu este prezent la prima arătare a Domnului ucenicilor şi nici la Adormirea Maicii Domnului.

- ***A fost rânduiala lui Dumnezeu ca Toma să întârzie, ca prin pipăirea urmelor cuielor din trupul lui Hristos şi a coastei Lui, să se dea o dovadă şi mai hotărâtă despre învierea Sa.***
- ***Tot prin pronie divină, apostolul Toma nu a fost prezent la înmormântarea Maicii Domnului. Sosind trei zile mai târziu, a cerut să se deschidă mormântul Maicii Domnului pentru a-i săruta mâinile acesteia, dar intrând în mormânt, l-a aflat gol. Aşa am aflat că Maica Domnului nu a fost supusă stricăciunii.***

Dacă Sfântul Toma este numit ocrotitorul întârziaţilor, e bine să precizăm că nu este ocrotitor al celor care întârzie din comoditate, ci din dumnezeiasca rânduială.

În concluzie, nu trebuie să ne îndoim de credinţa lui Toma. ***Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne dăruiască necredinţa lui Toma, ca să putem mărturisi şi noi "Domnul meu şi Dumnezeul meu" (Ioan 20, 28).***

Sfântul apostolul Toma: patronul arhitecţilor, zidarilor şi al pietrarilor

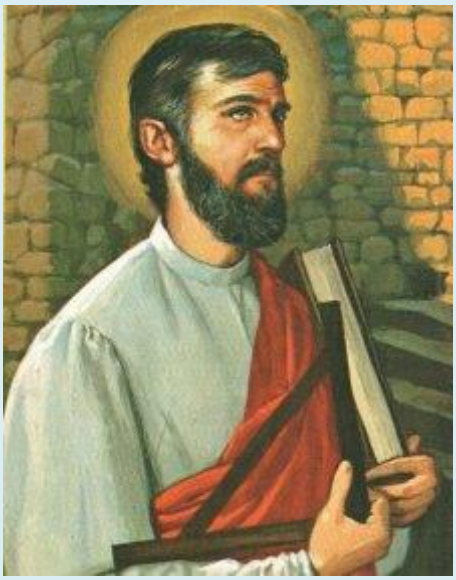

În fiecare an, la 6 octombrie, îl prăznuim pe Sfântul apostol Toma. După unii exegeţi, numele Toma este forma ebraică a lui Teom, sau Tauma, iar numele de Didim, cum a fost consemnat pentru istorie, înseamnă în latineşte "geamăn", adică s-a născut deodată cu un alt frate. În mod simbolic, acest nume poate defini şi caracterul său: când credincios avântat, când îndoielnic.

Din Sfânta Scriptură aflăm că la opt zile de la Înviere, Toma a atins rănile Mântuitorului şi a rostit: ***"Domnul meu şi Dumnezeul meu".***

Sfinţii Părinţi mărturisesc că a fost rânduiala lui Dumnezeu absenţa lui Toma de la prima arătare a lui Hristos ucenicilor, că, prin pipăirea urmelor cuielor din trupul Lui şi a coastei Lui, să se dea o dovadă şi mai hotărâtă despre învierea Lui reală.

Sfântul Chiril nu exclude supoziţia că Toma credea deplin în învierea lui Hristos, dar socotea că El Se afla într-un trup care nu mai poate fi văzut. Când el spune: "dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor nu voi crede...", el spune de fapt: "Nu voi crede că El mai poate fi văzut, de nu voi pune degetul meu în urma cuielor". Dar tocmai această mare bucurie produsă în el de învierea lui Hristos, vecină cu necredinţa că poate fi văzut, l-a făcut să dorească puternic să-L vadă şi să se convingă prin pipăirea urmelor cuielor.

Aşadar, apostolul Toma nu este un necredincios. Toma se odihneşte în "coasta" Mântuitorului. Rămâne în El. Astfel, Toma va fi în lume, dar nu al lumii, va fi misionar prin care se vor dezvălui "cele nearătate şi cele ascunse ale Înţelepciunii lui Dumnezeu". Zicând: "Domnul meu şi Dumnezeu meu", Toma exprima şi relaţia afectivă, de iubire: "Eşti al meu Doamne!".

Conform informaţiilor care provin de la Origen şi Eusebiu de Cezareea, apostolul Toma a predicat în Partia, apoi în India, unde a murit ca martir, străpuns cu lancea. De la numele lui, creştinii de pe coasta Malabarului din India se numesc până astăzi "tomiţi". ***Mormântul lui Toma se află în Madras.***

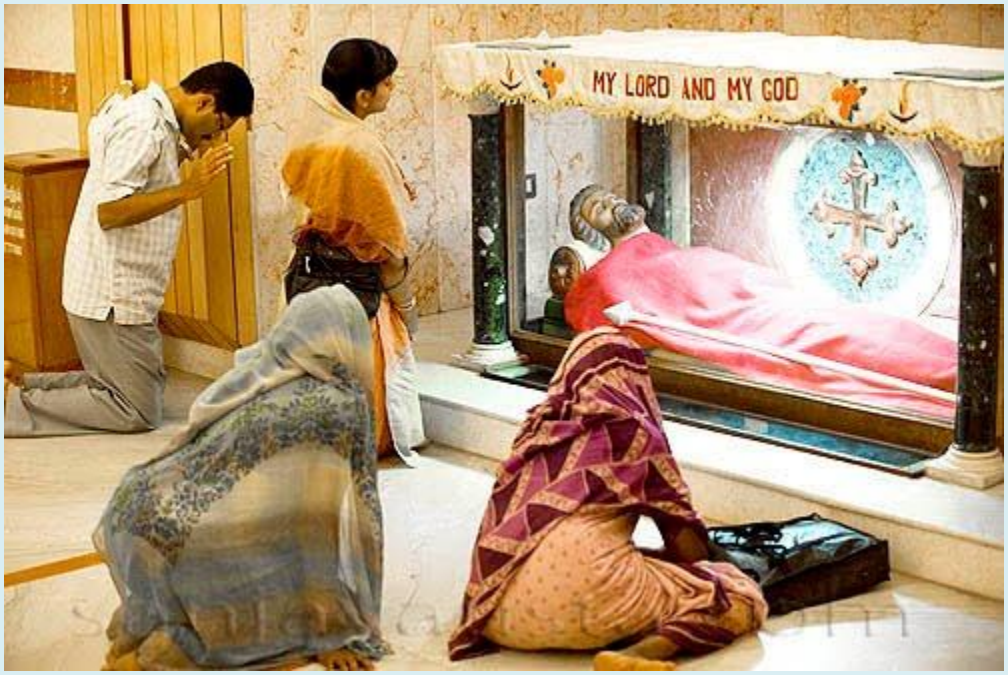

Tomb of St. Thomas, Apostle,
in Mylapore, India, near Madras

În artă, Sfântul apostol Toma este reprezentat în genunchi în faţa Mântuitorului şi atingându-I coapsa, iar în virtutea meseriei care i-a fost atribuită, aceea de constructor, cu o riglă şi un echer în mână. În evul mediu, el a fost considerat patronul arhitecţilor, zidarilor şi al pietrarilor.

O, Preasfinte apostole al lui Hristos, cel ce îndoielnic şi zăbavnic te-ai arătat spre adeverirea desăvârşită a dumnezeieştii Taine a Învierii Domnului şi a proslăvirii Preacuratei Sale Maici, cela ce în viaţa ta şi după moarte făcător de minuni te-ai arătat şi cu mucenicească cunună te-ai încununat, apără turma lui Hristos de

toată rătăcirea şi îndoiala; pe noi, cei zăbavnici cu inima, ne întăreşte pe piatra mărturisirii Sale; cu rugăciunile tale dă tămăduire rănilor sufletelor şi trupurilor noastre şi ne mijloceşte mântuirea la sfârşitul vieţii noastre.

A.C.

Petru Hrisologul - Toma a tămăduit nu doar nesiguranța propriei sale inimi, ci și pe a tuturor oamenilor

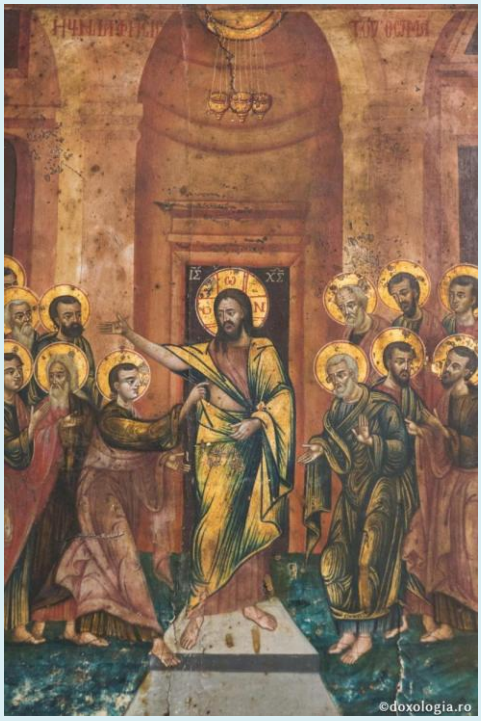

De ce este un ucenic atât de îndrăzneț în a dovedi din chinurile Lui că El este Domnul, din durerile Lui că El este Dumnezeu şi din rănile Lui că El este Doctorul Ceresc?

***

Deci au zis lui ceilalţi ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede. (Ioan 20, 25)

De ce mâna unui ucenic credincios în această înfățișare vrea să reconstituie acele răni pe care o mână lipsită de sfinţenie le-a cauzat? De ce mâna unui ucenic ascultător a năzuit să redeschidă coasta pe care lancea unui soldat lipsit de sfinţenie a împuns-o? De ce curiozitatea dură a unui rob să repete torturile impuse de furia persecutorilor? De ce este un ucenic atât de îndrăzneț în a dovedi din chinurile Lui că El este Domnul, din durerile Lui că El este Dumnezeu şi din rănile Lui că El este Doctorul ceresc?

De ce Toma, tu singurul, puţin mai deştept, un urmăritor al binelui tău, insişti ca doar rănile să fie aduse pentru mărturia credinţei? Dar dacă aceste răni au fost

făcute ca să dispară cu celelalte lucruri? Ce risc ar fi adus credinţei tale acea curiozitate? Crezi că nici un semn al devotamentului Său şi nici o mărturie a Învierii Domnului nu s-ar fi găsit decât doar dacă ai fi pipăit cu mâinile tale organele Sale interioare care au fost dezgolite cu atât de multă sălbăticie? Fraţilor, dăruirea sa a căutat aceste lucruri, dedicarea lui le-a poruncit lor, pentru ca în viitor nici măcar un necredincios să nu se îndoiască că Domnul a înviat. Toma tămăduia nu doar nesiguranța propriei sale inimi, ci și pe aceea a tuturor oamenilor. De vreme ce el trebuia să predice mesajul neamurilor, acest cercetător conștiincios a examinat cu grijă cum ar fi putut să realizeze o temelie pentru credința de care era nevoie pentru o asemenea taină. Deoarece singurul motiv pentru care Domnul Și-a păstrat rănile Sale a fost ca să asigure dovada Învierii Sale.

(Petru Hrisologul, Predica 84. 8, traducere pentru Doxologia de Alexandra Zurba)

Everghetinos 8.2 - Din povestirea călătoriilor Sfântului apostol Toma

Despre cei care mor şi iarăşi se întorc [în trup]; cum că aceasta se întâmplă din dumnezeiască iconomie. De multe ori, cei păcătoşi se cutremură văzând chinurile iadului şi pe diavoli, atunci când încă mai răsuflă. Şi astfel se despart de trup.

Din povestirea călătoriilor Sfântului apostol Toma

Toma, marele apostol, după ce a fost vândut negustorului Amvani, ca rob cu multă pricepere la meşteşugul construcţiilor, a plecat împreună cu acesta în India. Acolo a fost dus la împărat şi, fiind întrebat despre îndeletnicirea lui, l-a încredinţat că este preaiscusit în zidiri, înfăţişând cu de-amănuntul multe despre acest meşteşug. Şi, din cuvintele sale, cei care-l ascultau au priceput că, într-adevăr, îndemânarea îi era mare; de aceea i s-au încredinţat de către împărat bani din belşug, pentru a-i

zidi palate într-un loc anume. Însă el, luând mulţimea de bani, i-a împrăştiat pe toţi celor nevoiaşi.

După câtăva vreme, împăratul a trimis să fie cercetate construcţiile. Şi de îndată ce a aflat de la cei trimişi că Toma nu pusese nici măcar început zidirii, ci toţi banii încredinţaţi îi împrăştiase săracilor, s-a aprins de mânie şi a poruncit să-i fie adus numaidecât înainte Apostolul, legat cu mâinile la spate. Înfăţişându-se Toma, până să-şi termine cuvântul [împăratul], îi zice acesta: "Mi-ai zidit palatul?"

Iar el răspunse: "***Da şi încă unul foarte frumos***".

Şi împăratul: "Să vin, atunci, să îl văd".

Iar Apostolul: "***În veacul de acum nu-ţi este cu putinţă să-l priveşti, dar după ce te vei muta din această [viaţă] îl vei vedea şi, precum doreşti, îl vei lua în stăpânire cu multă bucurie."***

Auzind toate acestea, împăratul Gundafor, căci aşa se numea, le-a socotit înşelăciune şi nu adevăr. Văzând că Toma vieţuieşte în lipsuri, cu simplitate, şi-a pierdut nădejdea că va mai primi banii înapoi. S-a gândit atunci că îi este potrivită [Apostolului] o moarte pe măsura sălbăticiei mâniei sale: să fie jupuit de piele şi apoi aruncat în foc. Însă Cel care pe toate le face şi le preface după voia Sa, i-a luat-o înainte [împăratului, lovind] cu o rană de moarte pe Gad, fratele lui Gundaforos. Gad acesta se amărâse mai mult decât fratele său, împăratul, de nezidirea palatelor. Şi, în timp ce se înverşuna împotriva celui care, chipurile, îi înşelase şi îl zorea pe fratele său să-l pedepsească, a murit el însuşi. Iar moartea lui s-a făcut Apostolului izbăvire de moarte. Căci uitând toţi de Toma, din pricina însemnătăţii aceluia, se ocupau cu înmormântarea trupului [împărătesc].

Însă mare minune a făcut şi aici Dumnezeu, Cel care nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu. Căci îngerii i-au luat atunci sufletul lui Gad, ca să îi arate sălaşurile veşnice din lumea de dincolo ale celor mântuiţi. Iar el, fermecat de frumuseţea, măreţia şi slava neasemănată a unuia dintre acestea, îi ruga pe cei care îl purtau [să-i îngăduie] să se sălăşluiască fie şi într-una din cele mai amărâte odăi ale lui. Îngerii, însă, nu s-au învoit, zicându-i că palatul e al fratelui său Gundaforos, căruia i l-a zidit străinul Toma. Auzind acestea, se ruga mai fierbinte să i se îngăduie să meargă să-l cumpere de la fratele său. Şi ce s-a întâmplat atunci? Cel la a Cărui poruncă se petrec toate a binevoit ca sufletul omului să se întoarcă iarăşi în trup, ca prin învierea acestuia să se dăruiască, pe lângă izbăvirea Apostolului, şi mântuire multor suflete. În vreme ce înfăşurau deci trupul lui Gad

cu giulgiul îndătinat, celor care-l găteau de îngropăciune li s-a arătat, dintr-o dată, cum leşul său neînsufleţit prinde viaţă. Uluiţi, au dat fuga şi au vestit cele întâmplate împăratului Gundaforos, care, cuprins şi el de minunare, a venit degrabă lângă fratele său. Iar acesta o, minune! deschizându-şi buzele ce fuseseră deja ferecate de moarte, ca şi cum s-ar fi trezit din somn, îl implora, zicând: "Vinde-mi, rogu-te, frate, palatul pe care-l ai în ceruri, cel pe care creştinul Toma ţi l-a zidit".

Cugetând deci bine împăratul la cele spuse de Gad şi pricepând că Toma este apostol al lui Dumnezeu şi că acest Dumnezeu propovăduit de el este adevărat şi iubitor de oameni, a fost luminat cu strălucirea credinţei şi i-a răspuns fratelui: "Nu-mi este cu putinţă să-ţi vând averea aceea, pe care nu-i uşor să o dobândesc iarăşi; ci mai degrabă merg eu însumi să o iau în stăpânire. Însă ţi-l voi da pe meşter, care încă trăieşte cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu, iar el îţi va lucra sălaş asemănător". Şi îndată l-a adus înaintea lui pe Toma, slobozit din lanţuri. Apoi au căzut amândoi la picioarele lui, rugându-l în faţa tuturor să le ierte fărădelegea cea din neştiinţă şi să le vestească pe Acel Dumnezeu necunoscut şi poruncile Sale, ca de atunci înainte, trăind după voia Lui, să dobândească bunătăţile cele veşnice şi nevăzute, ale căror chipuri şi pilde fusese învrednicit Gad să le vadă mai înainte.

Auzind acestea, apostolul s-a minunat de adâncul purtării de grijă a lui Dumnezeu şi I-a mulţumit după cuviinţă. Apoi, rugându-se şi învăţându-i cele ale credinţei, i-a botezat în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Şi dintre ceilalţi indieni, care au crezut din această minune, a botezat mulţimi nenumărate.

4. Din Pateric

Un Bătrân s-a dus odată într-o cetate ca să-şi vândă vasele şi s-a întâmplat să se aşeze la poarta unui bogat, care trăgea să moară. Cum şedea, privea cu luare aminte. Şi iată, vede nişte bărbaţi negricioşi şi înfricoşători, călare pe cai negri şi ţinând în mâini ciomege de foc. Când au ajuns la poartă, au lăsat caii afară şi au intrat. Îndată ce i-a văzut, bolnavul a strigat cu glas mare: "Doamne, miluieşte-mă şi ajută-mi!" Atunci îi spun aceia: "Acum, când soarele a apus, ţi-ai adus aminte de Dumnezeu? De ce nu L-ai căutat atunci când ziua strălucea? De acum nu mai ai nădejde de mântuire, nici mângâiere". Şi astfel, smulgându-i sufletul cu sila, au plecat.

Pr. lect. dr. Ioniță Apostolache - Sfântul apostol Toma, misionar şi mărturisitor

„Domnul meu şi Dumnezeul meu!” (Ioan 20, 28) sunt cuvintele prin care Sfântul apostol Toma a ieşit din incertitudine şi s-a făcut mărturisitor jertfelnic pentru Hristos, până la marginile lumii. Alături de ceilalţi apostoli, el a mers „învăţând” şi „botezând” neamurile în numele Preasfintei Treimi. Paşii săi s-au oprit în India, pământul în care şi-a dat mucenicescul sfârşit, lăsând în urmă milioane de creştini care îl cinstesc ca părinte până astăzi.

Afară de îndepărtatul continent indian în care Sfântul apostol Toma a învăţat cuvântul Evangheliei, de numele său se leagă şi creştinarea Siriei, aflată în vecinătatea Ţării Sfinte. În Antiohia Siriei, „întâia oară, ucenicii s-au numit creştini” (Fapte 11, 26), la aceasta contribuind şi apostolul Toma.

De la istoricul Eusebiu de Cezareea şi din „Cronica lui Addai” aflăm că regele Abgar al Edesei, bolnav fiind şi auzind de faptele minunate ale Domnului, Îi scrie şi Îl roagă să vină şi să-i vindece suferinţa. La scurtă vreme după Învierea din morţi şi Înălţarea la cer, „Toma, unul din cei doisprezece apostoli, a trimis la Edesa, printr-o lucrare dumnezeiască, pe Tadeu, care şi el era numărat în rândul celor şaptezeci de ucenici ai lui Hristos, ca vestitor şi propovăduitor al învăţăturii despre Hristos, aşa încât prin el au fost duse aici la împlinire toate făgăduinţele Mântuitorului” (Eusebiu de Cezareea, Istoria Bisericească, în PSB 13, p. 60). Potrivit

Tradiţiei bisericeşti, regele Abgar V al Edesei (numit şi „Cel negru”) primeşte din mâna lui Tadeu mahrama cu chipul Mântuitorului, dobândind astfel vindecare.

Misiunea în Siria

Aşa cum arată Eusebiu de Cezareea, în acest context, Sfântul apostol Toma ar fi fost primul misionar creştin trimis să propovăduiască Cuvântul dincolo de graniţele Imperiului Roman, în provincia asiatică Oshroene.

Pe de altă parte, acelaşi episod scoate la iveală o corespondenţă inedită dintre Abgar şi Mântuitorul Hristos, intermediată de apostol şi de ucenicul său Tadeu (sau Addai în limba siriacă). Cele două epistole (cea a lui Abgar către Mântuitorul şi răspunsul Domnului către Abgar) sunt socotite scrieri apocrife. Cu toate acestea, membrii Bisericii din Edesa au păstrat această legendă ca pe o certificare a ascendenţei apostolice prin Sfântul apostol Toma, primind şi ei în mod indirect printr-însul testamentul Domnului: „Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!” (Ioan 20, 29). Sfântul apostol Toma a fost socotit astfel drept „căpetenia misiunii creştine din Oshroene”. Alături de el, creştinii sirieni din cetatea Edesei l-au socotit şi pe ucenicul său, Sfântul apostol Tadeu, trasând astfel „începutul credinţei lor creştine”.

„Conţinutul deplin al misiunii lui Tadeu (Addai) se regăseşte în detaliu într-un document de limbă siriacă care, într-o versiune incipită, ar fi putut fi sursă de inspiraţie pentru Eusebiu. Învăţătura lui Adai, scrisă între 390 şi 430, ne vorbeşte despre cum Addai a venit în Edesa şi în contextul misiunii sale apostolice a căutat mai întâi comunitatea evreiască” (Samuel Hugh Moffett, A History of Christianity in Asia, New York 1992, p. 48).

Eusebiu de Cezareea ne mai spune că Sfântul apostol Toma ar fi propovăduit credinţa creştină parţilor, preponderent întâlniţi în primele secole pe teritoriul Siriei orientale. După sfârşitul său mucenicesc, trupul i-a fost cinstit de creştinii sirieni, iar scrierile sale (Faptele lui Toma, Psalmii lui Toma, Evanghelia lui Toma) au fost păstrate şi folosite cu sfinţenie (Ibidem, pp. 64-65).

Însemnările Sfântului apostol Toma

Legat de numele Sfântului apostol Toma, de lucrarea sa misionară şi de scrierile care ar fi rămas de la el există o bogată literatură apocrifă. Între cele mai importante lucrări ce-i sunt atribuite putem aminti Evanghelia lui Toma (scrisă probabil în Siria, în secolul al II-lea) şi Faptele lui Iuda Toma, compuse în limba siriacă, cel

mai sigur în secolul al III-lea. Ultima dintre ele a supravieţuit de-a lungul timpului atât în limba siriacă, cât şi în limba greacă. Este importantă tocmai pentru că descrie misiunea Sfântului apostol în India, în special şederea sa în nordul continentului şi convertirea implicită a regelui Gudnaphar.

În final, descoperim martiriul său, la curtea regelui Mazdai (localizată în sudul Indiei).

„Faptele lui Toma" sunt iarăşi importante datorită descoperirii „rânduielilor liturgice ale Botezului şi Sfintei Euharistii".

În carte regăsim de asemenea „două poeme celebre", cunoscute sub numele de „Imnele Miresei" şi „Imnele Perlei" (sau „ale Sufletului") (Sebastian Brock, Părinţii şi scriitorii sirieni de ieri şi de azi, Craiova, 2017, pp. 37-38).

Botezul regelui indian Gudnaphar şi al fratelui său Gad

„Aceştia se bucurau prin cântări sfinte şi rugăciuni, lipindu-se de apostol fără ca vreodată să-l mai părăsească. Toţi cei care erau în nevoie primeau mângâiere de la dânsul. Au întrebat dacă pot primi pecetea baptismală şi au zis: «Văzând că sufletele noastre s-au îndreptat către Dumnezeu, dă-ne nouă pecetea Sfântului Botez, căci am auzit că Dumnezeul despre care tu vorbeşti cunoaşte toate oile Sale printr-un asemenea semn/pecete».

Iuda a spus atunci către dânşii: «Mă bucur şi eu alături de voi şi vă cer să ne împărtăşim în Sfânta Euharistie de Acest Hristos pe care eu Îl vestesc» . Atunci regele a dat ordin ca băile comunale să se închidă timp de şapte zile şi ca nimeni să nu facă baie acolo. După ce au trecut cele şapte zile, în cea de a opta zi, toţi trei au intrat noaptea în baia comunală, astfel ca Iuda să-i poată boteza. În baia comunală erau multe lămpi aprinse şi de cum au intrat în încăperea cu bazinul, Iuda a deschis calea înaintea lor. Atunci Domnul nostru a apărut şi le-a vorbit: «Pacea fie cu voi, fraţilor» . Au auzit numai această voce, însă nu au văzut pe nimeni şi nici nu şi-au dat seama cine a fost, căci încă nu fuseseră botezaţi.

Atunci Iuda s-a ridicat şi a stat pe marginea bazinului. A turnat untdelemn în mâinile sale, zicând: «Vino, nume sfânt al lui Hristos; vino, Putere a milostivirii Celui Preaînalt; vino, desăvârşită Milă; vino, darule prea slăvite; vino, Împărţitorule al binecuvântărilor; vino, Descoperitorule al tainelor celor ascunse; vino, Mamă a celor şapte case, ca odihna ta să se aşeze peste cea de a opta; vino, Binevestitorule al împăcării peste minţile celor de faţă; vino, Duhule Sfinte şi curăţeşte

pornirile şi inimile lor» . Atunci i-a botezat pe aceştia în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.

De îndată ce au ieşit din apă, le-a apărut înainte un tânăr ţinând o candelă aprinsă: lumina celorlalte pălea înaintea acesteia. Însă, când au mers afară, acesta s-a făcut nevăzut faţă de dânşii.

Atunci apostolul a zis: «Nu ne-am făcut vrednici să suportăm lumina Ta, fiind prea mult pentru ochii noştri» . De vreme ce s-a luminat şi s-a crăpat de ziuă, apostolul a împărţit Sfânta Euharistie şi i-a lăsat pe cei nou botezaţi să ia parte la Cina lui Hristos, umplându-se de bucurie şi înălţare" (Faptele Sfântului apostol Toma, Capitolele XXVI-XXVII, în Părinţii şi scriitorii sirieni de ieri şi de azi, pp. 156-157).

Moştenirea creştinismului în India

În India, creştinismul de limbă siriacă se leagă, conform unei vechi tradiţii, de numele Sfântului apostol Toma. În orice caz, creştinismul era bine înrădăcinat în India, încă din primele veacuri, precum şi legăturile eclesiale cu Biserica de Răsărit, în vremea Catolicosului de Seleucia-Ctesiphon.

Se ştie foarte puţin însă de perioada anteportugheză (până spre anul 1497), de vreme ce, din nefericire, foarte puţine documente relevante au supravieţuit. Cea de a doua jumătate a secolului al 16-lea este marcată de încercările de latinizare a ritului siriac din India şi de suprimarea a numeroase elemente din tradiţiile bisericilor locale de aici.

În contrapondere cu aceste demersuri, la mijlocul secolului al 17-lea, mai multe grupuri de localnici s-au răsculat împotriva dominaţiei bisericeşti europene, alipindu-se de ierarhia Bisericilor Ortodoxe Siriene din Imperiul Otoman. Drept rezultat, o ierarhie indiană s-a înfiinţat sub autoritatea Patriarhatului Sirian Ortodox, fiind introdusă treptat tradiţia liturgică siriacă de vest, înlocuindu-se astfel tradiţia mai timpurie a răsăritului sirian.

Pe la mijlocul secolului al 19-lea, sub influenţa misionarilor englezi, un grup din Biserica Ortodoxă Siriană a căutat să facă unele reforme importante, acest demers ducând la apariţia, până la sfârşitul secolului, a Bisericii independente a lui Mar Toma, care îşi propusese să fie singura Biserica „Reformată" de la originile Ortodoxe (spre deosebire de cea Catolică).

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Apostolul Toma, file de Scriptură şi menţiuni istorice

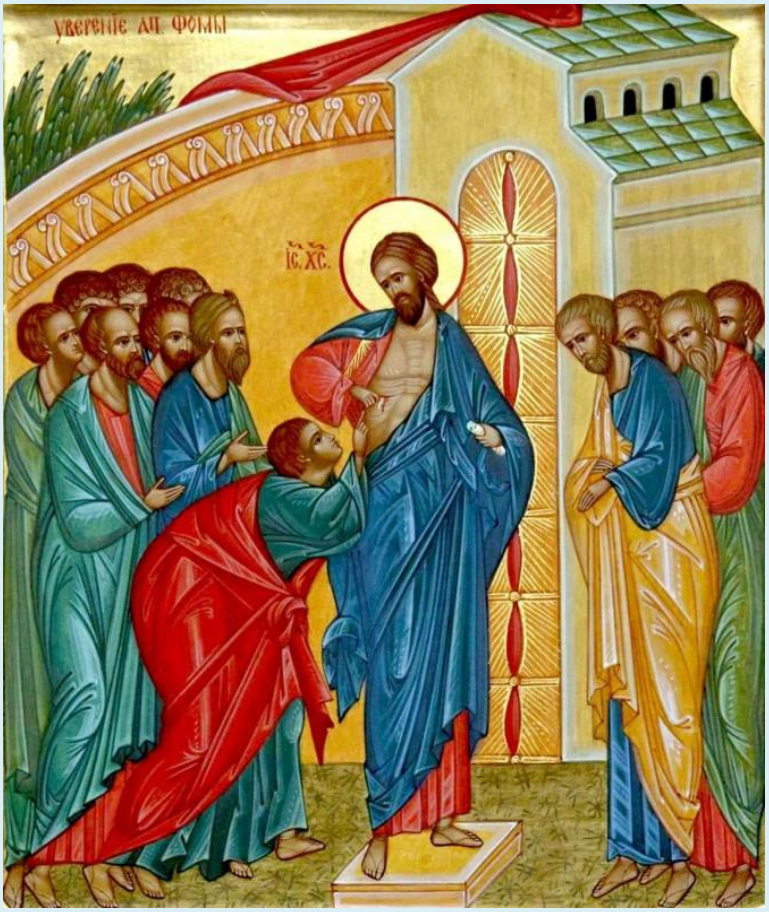

Biserica noastră Ortodoxă îl sărbătoreşte astăzi pe Sfântul apostol Toma, unul dintre cei 12 apostoli ai Mântuitorului nostru Iisus Hristos, căruia îi este dedicată ca zi de cinstire şi a doua duminică după Paşti. El s-a învrednicit să atingă cu mâna stigmatele Domnului şi astfel să certifice şi pentru cei îndoielnici realitatea Învierii cu trupul a Domnului nostru Iisus Hristos.

Sfântul apostol Toma apare prima dată în textul Evangheliilor din Noul Testament alături de ceilalţi ucenici ai Domnului, când Mântuitorul pleacă în Betania unde va săvârşi minunea învierii lui Lazăr. La acest eveniment biblic întâlnim şi a doua menţiune a numelui apostolului Toma.

Domnul Iisus Hristos este înştiinţat că fariseii şi cărturarii vor să-L omoare, iar Sfântul apostol Toma îi îndeamnă pe ucenici***: „să mergem şi noi să murim cu El” (Ioan 11, 16).***

A treia menţiune are loc la Cina cea de Taină, când Mântuitorul îi vesteşte pe ucenici că merge la Tatăl să le pregătească loc. Atunci Sfântul apostol Toma întreabă: ***„Doamne nu ştim unde Te duci şi cum putem să ştim calea?”, iar Domnul îi răspunde: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine” (Ioan 14, 15-16).***

Cea mai cunoscută menţiune a Sfântului apostol Toma este după Învierea Domnului, când Mântuitorul Se arată ucenicilor, iar ***„Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus” (Ioan 20, 24).*** Când Toma află de la ceilalţi apostoli că Domnul a înviat şi li S-a arătat, el spune: ***„Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede” (Ioan 20, 25).***

Comentând acest verset, Sfântul Chiril al Alexandriei spune că Toma nu se îndoieşte de realitatea Învierii lui Hristos, ci de faptul că Mântuitorul Se mai poate afla după Înviere într-un trup vizibil.

Dovada realităţii Învierii cu trupul a Domnului o vede Sfântul apostol Toma în a opta zi de la minunea Învierii lui Hristos. Despre acest moment, Sfântul apostol şi evanghelist Ioan relatează: ***„Şi după opt zile, ucenicii Lui erau iarăşi înăuntru, şi Toma, împreună cu ei. Şi a venit Iisus, uşile fiind încuiate, şi a stat în mijloc şi a zis: Pace vouă! Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios. A răspuns Toma şi I-a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu! Iisus i-a zis: Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!” (Ioan 20, 26-29)***

Acest episod biblic este cheia renumelui de care se bucură Sfântul apostol Toma printre creştini în decursul istoriei, pentru că în el se identifică mulţi dintre cei ce I-au urmat lui Hristos şi au avut în viaţa lor momente de îndoială, dar întăriţi de Domnul ajung să se învrednicească de cuvintele Mântuitorului: „Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!”

Datorită întârzierii lui Toma, apostolii deschid mormântul Maicii Domnului pentru el şi constată că este gol, astfel află că Sfânta Fecioară Maria a fost ridicată cu trupul la cer. Întârzierea lui s-a datorat distanţei ce separa Ierusalimul de spaţiul unde vestea el Evanghelia, India. Aici a întemeiat el primele comunităţi creştine, care există până astăzi. Tot în India va suferi şi moarte martirică, fiind împuns cu suliţa în coastă.

Cel ce a pus mâna în coasta Domnului pentru a certifica pentru toţi oamenii realitatea Învierii Domnului este împuns în coastă şi moare pentru Hristos, mărturisind cu preţul vieţii credinţa Lui cea mântuitoare.

Bogdan Mateciuc - Biografiile Sfinţilor apostoli – Toma

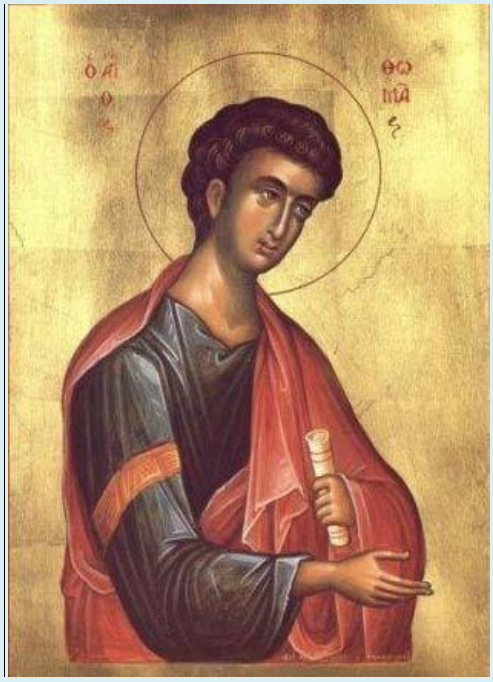

Poreclit şi Dydimos (Geamănul). După unii, ar fi fost originar din oraşul grec Didima (Turcia), după alţii, ar fi fost văr cu Iisus (în acest caz, el este Iuda Toma, unul dintre cei patru nepoţi de frate ai lui Iosif).

După prinderea lui Iisus în grădina Ghetsimani, fuge şi se ascunde timp de două săptămâni. Când revine la Ierusalim, ceilalţi apostoli îi spun că Domnul a înviat, însă el nu crede. Când Iisus cel înviat li se arată apostolilor, îl cheamă pe Toma să se convingă că e El. Contrar unor tablouri religioase, Toma nu pune degetul în coasta Domnului, ci îl recunoaşte pe loc pe "***Domnul şi Mântuitorul meu***".

După înălţarea lui Iisus la cer, Toma întreprinde călătorii misionare în Asia, ajungând până în India.

***

Aici este adus într-o zi în faţa unei maharajah, căruia i spune că îi poate construi un palat mai frumos decât cel pe care îl are în prezent. Maharajahul îi dă bani în acest scop, bani pe care însă Toma îi împarte săracilor. Interesându-se într-o zi despre mersul lucrărilor la palat, maharajahul află că nu i se construieşte nici un palat şi dispune închiderea lui Toma.

Într-o noapte, maharajahul are un vis, în care un înger îl ia şi îl duce în cer, arătându-i acolo un palat foarte frumos. Indianul întreabă al cui este, iar îngerul îi spune că al lui. Maharajul înţelege astfel cine este de fapt Toma şi se converteşte la credinţa în Iisus, propovăduită de Toma, şi îl eliberează pe acesta din închisoare.

***

Toma îşi continuă misiunea şi ajunge la un templu păgân, unde le vorbeşte preoţilor despre Iisus. Aceştia îi cer un semn, ca dovadă a veridicităţii cuvintelor sale. Toma ia în palme apă din baia aflată lângă templu, unde preoţii obişnuiau să se îmbăieze înainte de ceremonii, o aruncă în sus, iar apa rămâne în aer, spre uimirea preoţilor, dintre care unii se convertesc la creştinism.

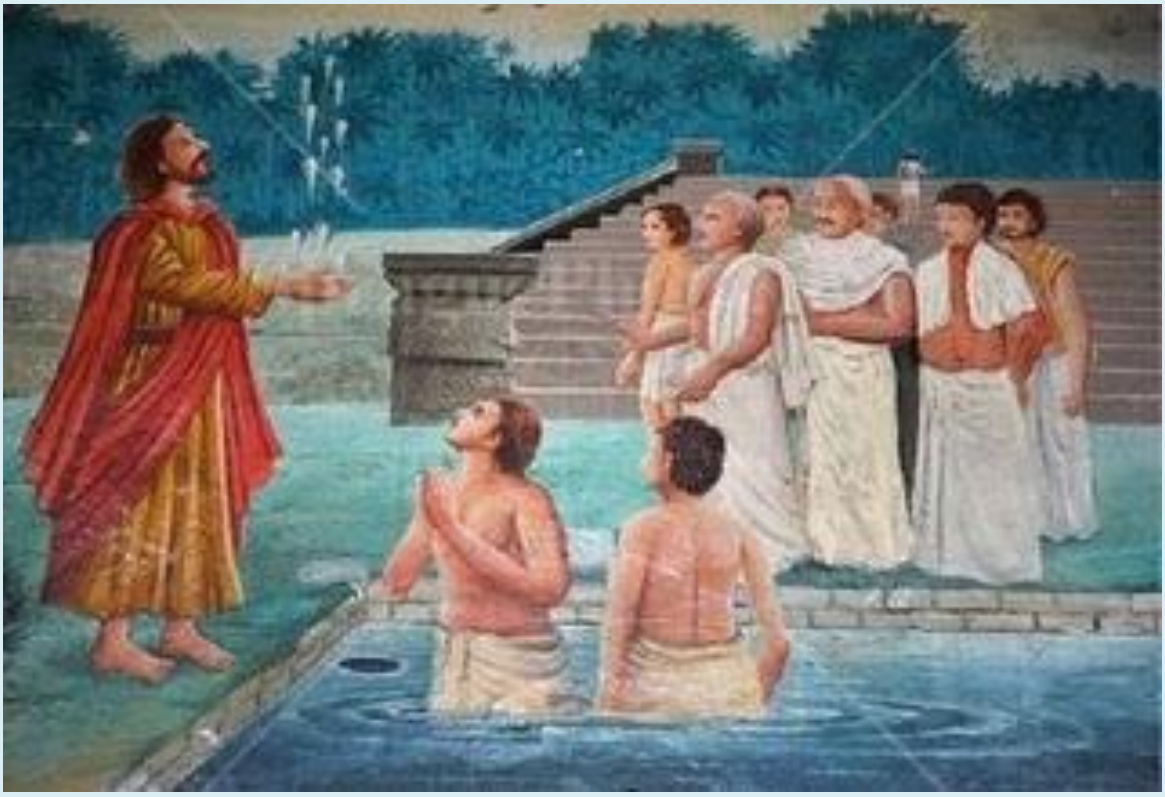

Minunea Sfântul apostol Toma cu apa

Potrivit Tradiţiei, sfârşitul lui Toma survine tot într-un templu păgân, unde, revoltat de întunericul spiritual al celor din acele locuri, sparge cu un topor idolii păgâni. Preoţii, înfuriaţi de gestul său, îl prind şi ucid cu o sabie.

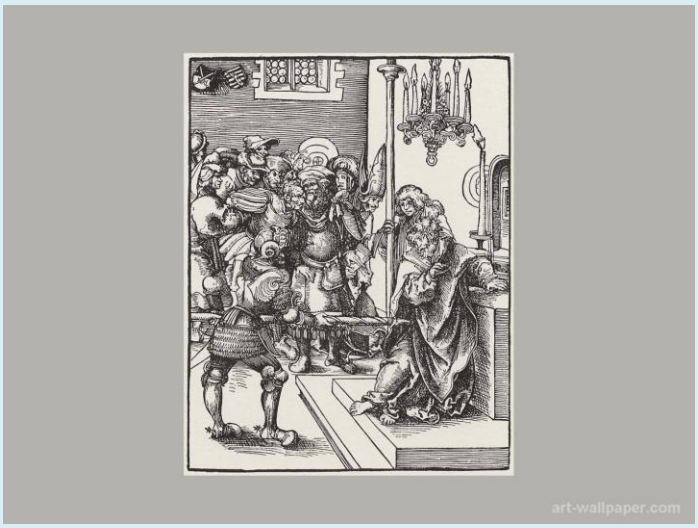

Într-o biserică creştină din Malabar, India, se păstrează şi azi sabia cu care a fost ucis Apostolul.

vârful lancei cu care Sfântul apostol Toma a fost ucis ,păstrat în muzeul Catedralei San Thome

Moaştele sale sunt însă păstrate în oraşul Odessa (Italia).

În primele secole după Hristos, secta gnosticilor produce o evanghelie falsă, pe care o numesc Evanghelia după Toma, pentru a câştiga credibilitate. De altfel, în primele secole ale creştinismului, sectele îşi fac un obicei din a-şi semna scrierile eretice cu numele unor persoane ale credinţei adevărate (Evanghelia după Maria, Apocalipsa după Petru...).

Orthodoxwiki - Apostolul Toma

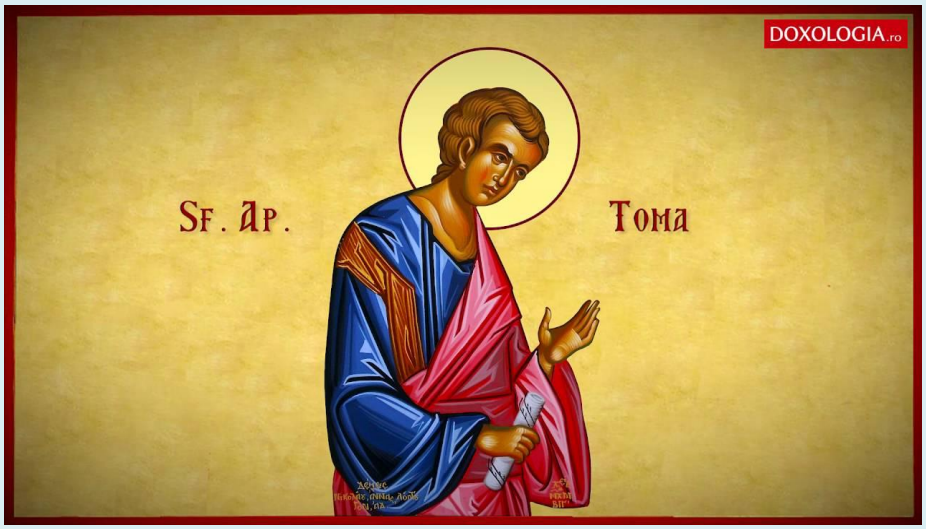

Sfântul, slăvitul și mult lăudatul apostol Toma, supranumit „Geamănul”, este unul din Sfinții doisprezece apostoli ai Mântuitorului. El este prăznuit în Biserica Ortodoxă pe 6 octombrie și împreună cu ceilalți apostoli pe 30 iunie la Soborul slăviților și drept lăudaților doisprezece apostoli ai lui Hristos.

Viața

Apostolul Toma s-a născut în Pansada, un oraș galileean și a fost pescar. Auzind vestea cea bună a lui Iisus Hristos, el a lăsat totul în urma sa și l-a urmat pe Mântuitorul. Apare astfel în lista de apostoli din Matei 10, 3 și Faptele Apostolilor 1, 13.

Sfântul evanghelist Ioan povestește reacția ucenicilor, atunci când Mântuitorul le-a spus că se va întoarce în Iudeea: „Învățătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, și iarăși Te duci acolo?”. Toma însă le-a spus celorlalți ucenici: „Să mergem și noi și să murim cu El” (Ioan 11, 16 [1]).

În conformitate cu Sfânta Scriptură, Sfântul apostol Toma nu a crezut relatările celorlalți ucenici despre Învierea lui Iisus Hristos: „Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede” (Ioan 20,25).

În a opta zi de la Înviere, Domnul s-a arătat apostolului Toma, aflat împreună cu ceilalți, și i-a arătat rănile sale. „Domnul meu și Dumnezeul meu”, a strigat apostolul (Ioan 20,28).

„Toma, fiind odată mai slab în credință față de ceilalți apostoli”, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, „prin harul lui Dumnezeu, a trudit cu mai mult curaj, cu mai mult zel și fără odihnă decât toți ceilalți, astfel încât a propovăduit aproape peste tot pământul, netemându-se să ducă Cuvântul lui Dumnezeu popoarelor sălbatice”.

Unele icoane mai recente care descriu acest eveniment se numesc „Toma necredinciosul”. Acest lucru este incorect. În greceşte, inscripția se citește „Atingerea lui Toma”. În slavonă se numește „Încredințarea lui Toma„. Când Sfântul Toma a pipăit rana de Viață dătătoare a Domnului, el nu a mai avut nici un fel de îndoială.

În conformitate cu Tradiția Bisericii, Sfântul apostol Toma a înființat Bisericile creștine din Palestina, Mesopotamia, Parția, Etiopia și India [1].

El este cel care, prin pronie dumnezeiască, nu a ajuns odată cu apostolii la Adormirea Maicii Domnului ci mai târziu. I-a rugat pe aceștia să deschidă mormântul Maicii Domnului, ca să poată să își ia rămas bun de la ea; au găsit însă mormântul gol, căci Ea fusese luată cu trupul în Cer.

Propovăduirea Evangheliei i-a adus moarte de mucenic [2]. Pentru că i-a convertit pe fiul și pe soția guvernatorului orașului indian Meliapur (Melipur), Sfântul apostol a fost întemnițat, torturat, și în final, fiind străpuns cu cinci sulițe, el s-a dus la Domnul.

O parte din moaștele Sfântului apostol Toma sunt în India, în Ungaria și la Muntele Athos.

Numele apostolului Toma este asociat cu icoana arabă a Maicii Domnului (6 septembrie).

Imnografie

---

[1] *Sofronie (nu celebrul patriarh al Ierusalimului din secolul al VII-lea prăznuit pe 11 martie, ci un prieten al fericitului Ieronim), citat de Ieronim, spune că Sfântul Toma a predicat Evanghelia la Parți, Perși, Mezi, Hircanieni, Bactriați și alte neamuri învecinate.*

[2] *According to Heracleon, the Apostle died a natural death; according to other accounts, he was martyred at Meliapur His tomb was known by Saint John Chrysostom to be at Edessa in Syria, to which city his holy relics may have been translated from India in the fourth century.*

Tropar (glasul 2) [3]: Ai fost ucenic al lui Hristos și unul din dumnezeieștii apostolic, fiind slab în credință, te-ai îndoit de Învierea lui Hristos. Dar pipăind rănile ai crezut în pătimirile lui prea curate: Roagă-te Lui acum pentru noi, mult lăudatule Toma să ne dea pace și mare milă.

Tropar (glasul al 3-lea): Apostole Sfinte, Toma, roagă-L pe milostivul Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeli sufletelor noastre.

Condac (glasul al 4-lea): De darul înțelepciunii plin fiind apostolul lui Hristos și adevărată slugă întru pocăință, a grăit: Tu ești Dumnezeul meu și Domnul.

[3] *Tropar tradus din limba engleză.*

Semnificaţia numelui Toma

Toma (masc.) - nume afectiv de origine greacă, format pe baza substantivului arameean toma, „geamăn”.

Nume biblic (N.T.) şi calendaristic.

Intermediar slav.

Familia onomastică a lui Toma este bogată în derivate, cunoscute astăzi ca nume de familie: Toman, Tomana, Tomaş, Tomeciu, Tomeş, Tomisc, Tomisci, Tomisn, Tomisna, Tomiştă, Tomoilă, Tomonea, Tomoş, Tomuş, Tomuţ, Tomcea, Tomşa(n), Tămaş, Tămăşel.

Moaştele Sfântului apostol Toma

Potrivit Tradiţiei, Sfântul Toma a vestit Evanghelia lui Hristos în India, unde a suferit moarte de martir. Creştinii sirieni din Malabar susţin cu tărie că se trag din Sfântul apostol Toma şi că a fost martirzat la Calamina (Mylapore), lângă Madras.

În 232 moaştele Sfântului apostol Toma se pare că au fost înapoiate de către un rege indian, fiind mutate în oraşul Edesa, Mesopotamia. Cu această ocazie se presupune că a apărut şi lucrarea apocrifă siriacă "Faptele lui Toma".

La începutul secolului XIII au ajuns în insula Chios de unde, pe 6 septembrie 1258, moaştele au fost mutate în Apus, în prezent aflându-se în Ortona, Italia.

O parte din moaştele Sfântului apostol Toma (un fragment din capul sfântului) se păstrează în prezent la Mănăstirea Sfântul Ioan Teologul din Insula Patmos.

Ascunsă lângă altarul bisericii principale a Mănăstirii Sfântul Ioan Teologul din Insula Patmos, se afla o cameră ce conţine numeroase sfinte moaşte. ***Comoara cea mai de preţ a acestei mănăstiri, închinată Sfântului apostol Ioan, o reprezintă moaştele Sfântului apostol Toma.***

Acestea sunt păstrate într-o raclă din argint. Împăratul Alexie, comnenul a ferecat capul în două lame din argint, împodobite cu pietre preţioase, formând o cruce.

În vechime, căpitanii greci, în timp ce navigau, atunci când treceau pe lângă Mănăstirea Sfântului Ioan, trăgeau focuri de armă în cinstea Sfântului. Aruncau apoi ancora în Skala, de unde urcau spre mănăstire, cerând monahilor racla cu moaştele Sfântului Toma pentru a o duce pe vas, în semn de binecuvântare.

În cartea sa, "Insula numită Patmos", publicată în 1896, exploratorul american William Edgar Geil, menţionează două minuni atribuite Sfântului apostol Toma.

- ***Prima s-a petrecut în insula Samos unde se înmulţiseră peste măsură viermii din viţa de vie. În urma unor procesiuni cu moaştele Sfântului apostol Toma şi cu ale altor sfinţi, aduse din Patmos, viermii au dispărut.***
- ***Cealaltă minune este legată de o invazie de lăcuste care a avut loc în Smyrna. Fiind purtate în procesiune moaştele Sfântului, se spune că lăcustele care devastaseră tot ţinutul, s-au aruncat în mare.***

Până în prezent, Sfântul apostolul Toma este sărbătorit în chip deosebit, prin ample procesiuni în Insula Patmos, pe 6 octombrie şi în prima duminică după Paşti (Duminică Tomei)

Racle cu Sfinte moaşte ale Sfântului apostol Toma

Mănăstirea Văratec (Neamţ)

Racla de la Mănăstirea Văratec cu moaşte

La Mănăstirea Văratec (Biserica "Adormirea Maicii Domnului") sunt prezente 19 moaşte ale sfinţilor părinţi care umplu şi sfinţesc locul şi pe cei care intră în sfânta mănăstire eliberându-i de răul ce-i " abate" de la drumul lor în viaţă şi protejându-i, şi anume:

- *Părticică din Sfânta Cruce pe care a murit Mântuitorul neamului omenesc Iisus Hristos;*
- *Sfântul apostol Toma;*
- *Sfântul apostol Simion Zelotul;*
- *Sfânta mironosiţa Maria Magdalena;*
- *Sfântul mare mucenic Gheorghe;*
- *Sfântul mare mucenic Mina;*
- *Sfântul mare mucenic Teodor Tiron;*
- *Sfântul mare mucenic Haralambie;*
- *Sfântul mare mucenic Loghin sutaşul;*
- *Sfânta cuvioasă Xenia;*
- *Sfinte moaşte din moaştele ale 14000 de prunci ucişi de Irod împăratul;*
- *Sfânta mare muceniţă Marina;*
- *Sfânta muceniţă Chiriachi;*
- *Sfântul ierarh Grigore de Nyssa;*

- *Sfântul ierarh Grigore Taumaturgul;*
- *Sfântul cuvios Gheorghe Hozevitul;*
- *Sfântul cuvios Omugiel cel mare;*
- *Sfinţii cuvioşi părinţi Sinai şi Rait;*
- *Sfântul doctor fără de arginţi Ermolae.*

Biserica „Sfântul ierarh Nicolae" din Parohia Boiştea I, oraşul Dărmăneşti, judeţul Bacău

În Biserica ,,Sfântul ierarh Nicolae" din Parohia Boiştea I se află părticele din cinstitele moaşte ale Sfântului Haralambie, împreună cu părticele din moaştele Sfântului apostol Toma, Sfântului mucenic Andronic, Sfântului mucenic Panaghiotis, faţa de pernă de la Sfânta cuvioasă Parascheva, veşmânt de la Sfântul Spiridon, lemn de la Stejarul din Mamvri şi piatra de pe Golgota

Racla cu Sfintele Moaştele

Blessed John XXIII National Seminary Weston MA Massachusetts

Racla de la Blessed John XXIII National Seminary cu moaştele Sfântului Iacov, Sfântul Matei, Sfântul Filip, Sfântul Simon, Sfântul Toma, Sfântul Ştefan şi a altor Sfinţi

St Thomas' Church, Tsing Yi

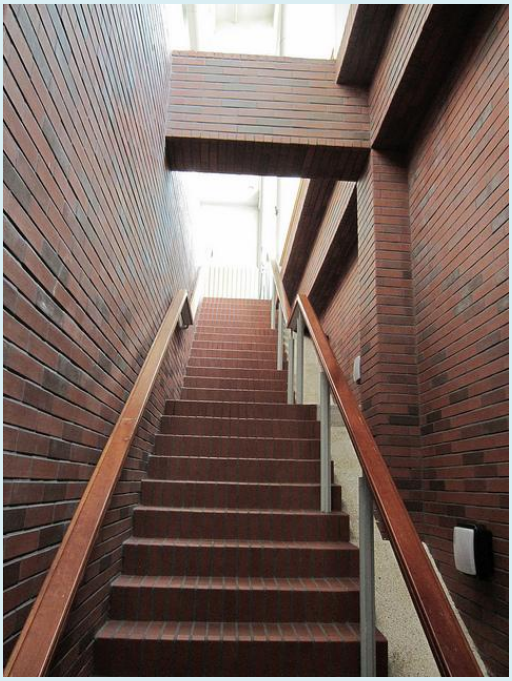

The steps between the church and the sanctuary,
St Thomas' Church, Tsing Yi

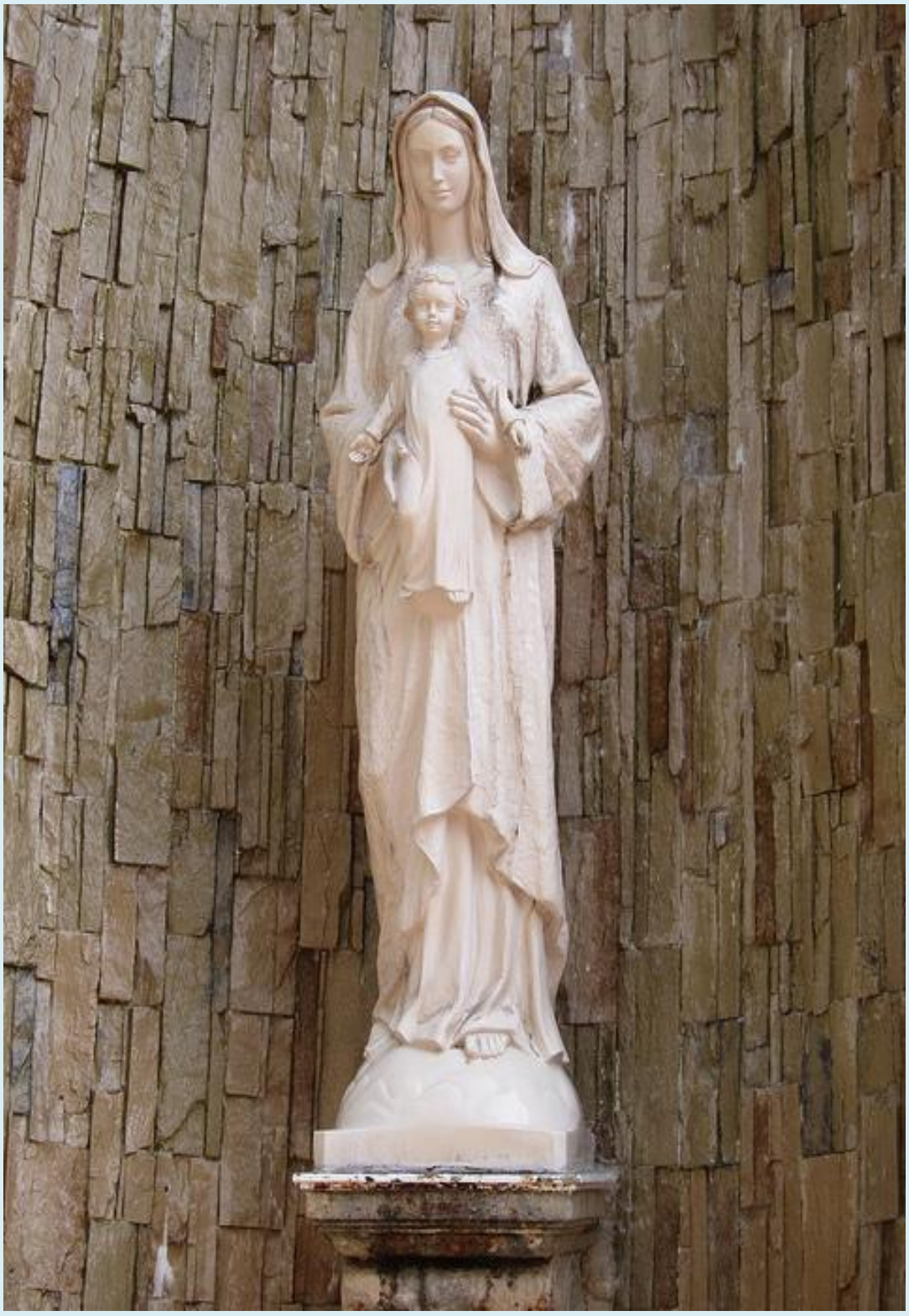

Statue of Virgin Mary and Infant Jesus at the entrance of St Thomas' Church. It implies Jesus is the gift of God to the world through Virgin Mary, St Thomas' Church, Tsing Yi

Nave of the Church viewed from altar,
St Thomas' Church, Tsing Yi

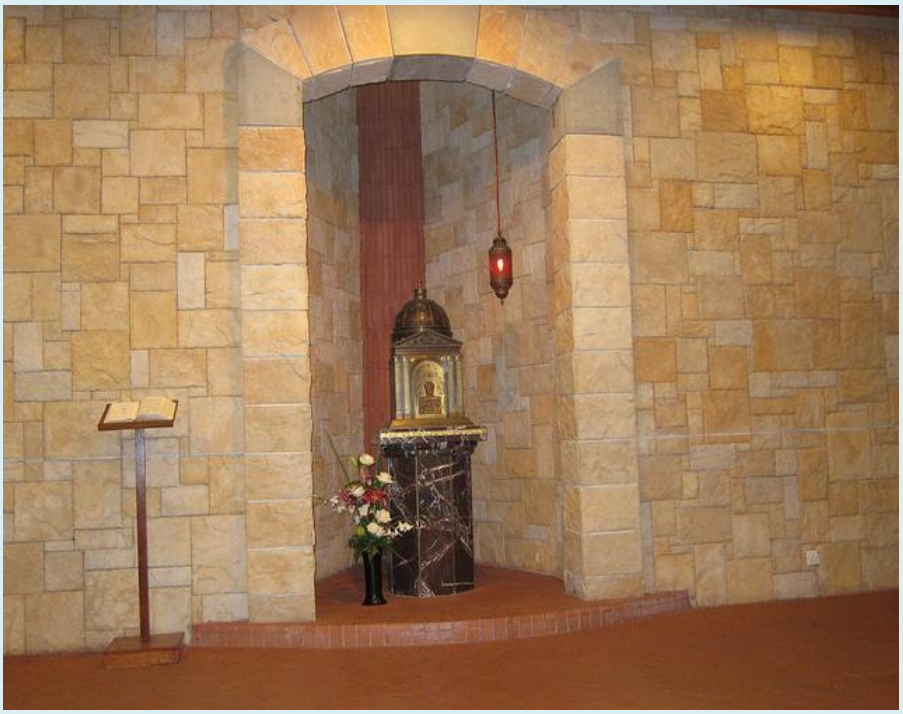

The Tabernacle, St Thomas' Church, Tsing Yi

Mosaic at the back of Main Door near the Baptismal Font - The theme of the mosaic is Baptism of Christ, St Thomas' Church, Tsing Yi

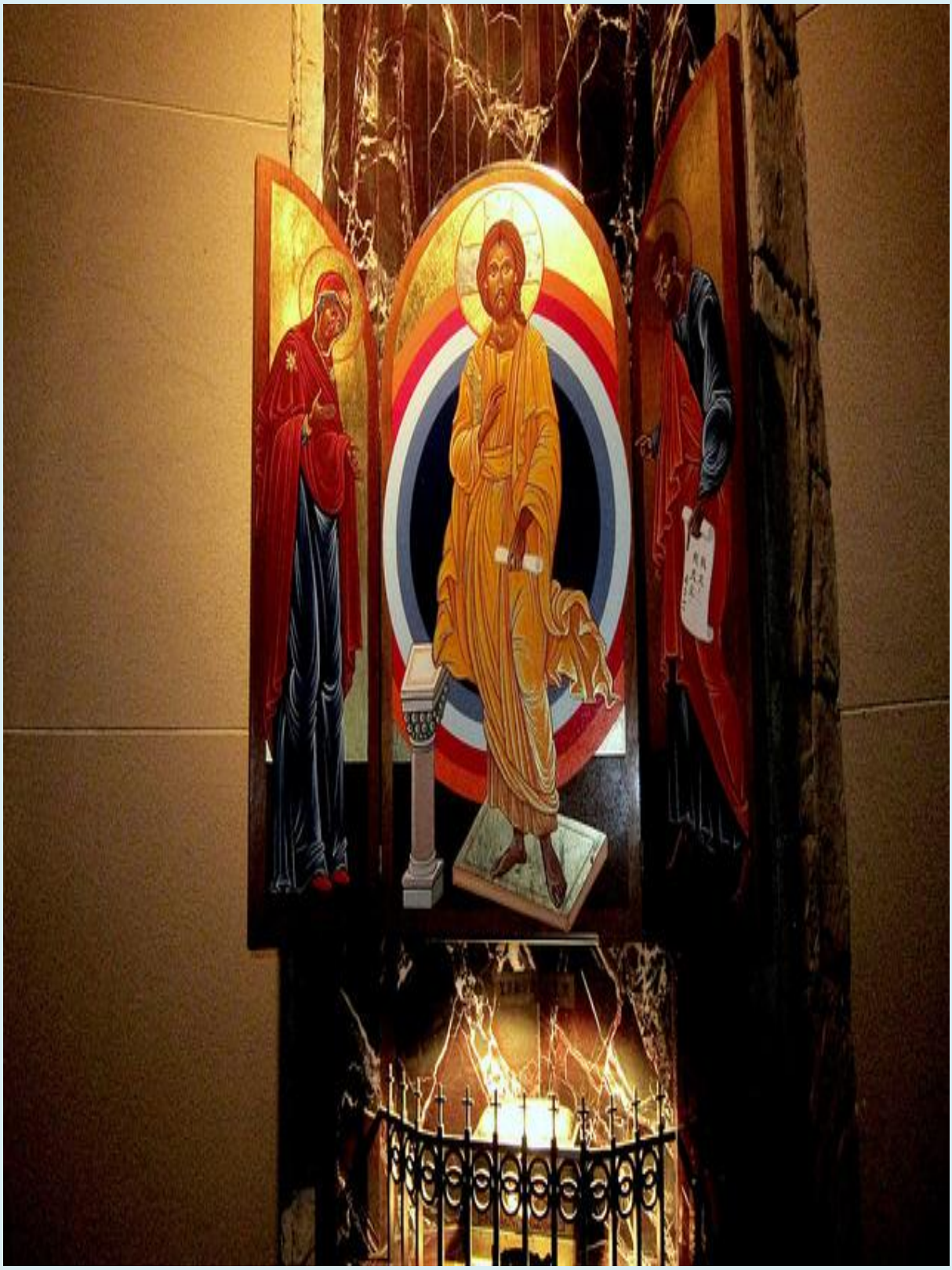

A Byzantine icon in the Sanctuary,
St Thomas' Church, Tsing Yi

Relic of St Thomas the Apostle in
St Thomas' Church, Tsing Yi.

Catedrala „San Tomasso”, Italia

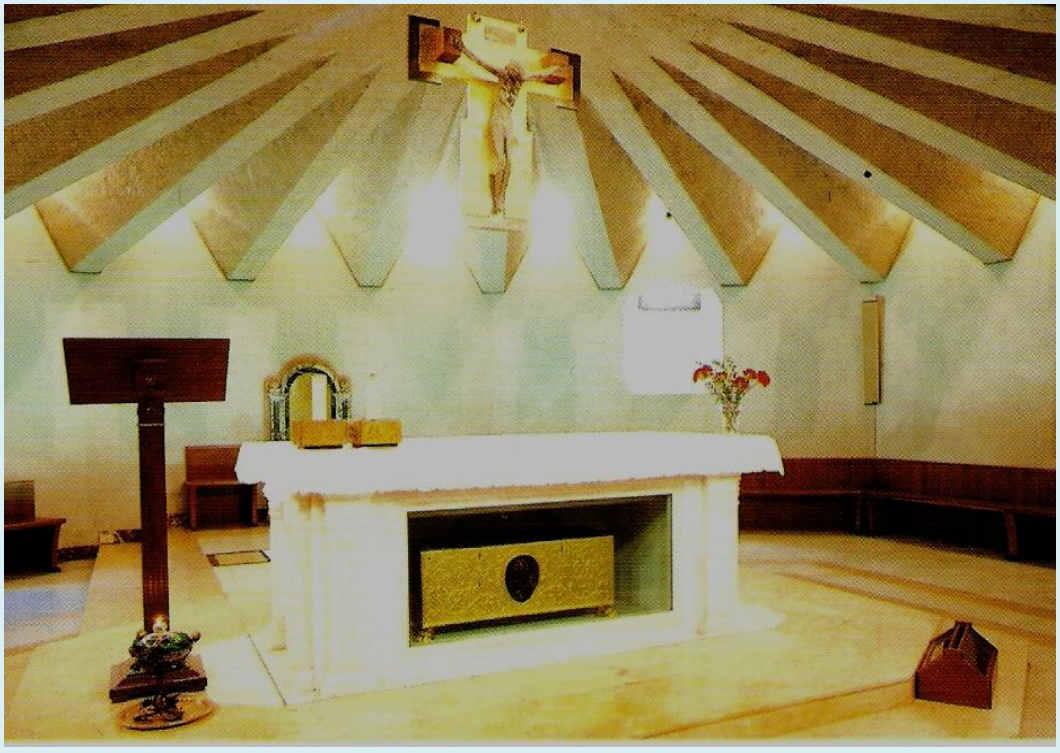

Cripta Sfântului apostol Toma, de la Catedrala „San Tomasso”

Piatra funerară a Sfântului apostol Toma scoasă din Chios, împreună cu relicvele

Catedrala San Thome

Catedrala San Thome,
Mylapore, Madras, India

Una din cele trei biserici din lume, construite pe mormintele apostolilor lui Hristos, se află în oraşul Chennai, în India. ***Este vorba de catedrala construită pe mormântul Sfântului apostol Toma, celelalte două fiind cele construite pe mormintele apostolilor Petru şi Pavel, la Roma.***

Tradiţia spune că, în jurul anului 52, apostolul Toma a venit în India, iar în anul 64, după ce s-a întors dintr-o călătorie în China, s-a stabilit la Madras (denumirea dată în timpul dominaţiei britanice oraşului tamil Chennai).

Zona în care se spune că el a predicat şi convertit numeroşi evrei de aici şi hinduşi, constituind una din cele mai vechi comunităţi creştine din lume, "creştinii Sfântului Toma", este Mylapore. Se pare că a construit aici chiar şi o mică biserică.

În anul 72, el este urmărit de autorităţi şi ucis lângă un deal din apropierea oraşului, cunoscut azi sub numele de Muntele Sfântului Toma. Mormântul său a fost descoperit însă abia în secolul al VI-lea de către creştinii armeni, iar mai târziu, în secolul al X-lea, un grup de creştini nestorieni din Persia a construit un monument funerar şi o capelă deasupra lui, ce au rezistat până în secolul al XIX-lea.

Primii europeni sosiţi în India au fost portughezii care, după ce au găsit mormântul, au construit şi ei, în 1523, o biserică numită San Thome (Sfântul Toma).

Prima catedrală s-a ridicat aici în 1608, odată cu stabilirea unui scaun episcopal la Mylapore, de către aceeaşi portughezi catolici. Locul în care a fost edificată nu a

fost însă cel al vechii biserici portugheze, ci ***chiar în Mylapore, tot aici fiind aduse ulterior şi moaştele apostolului Toma***, după ce capela nestoriană s-a dărâmat.

Ulterior, ***relicvele apostolului au fost duse la Ortona, în Italia, unde se găsesc şi astăzi.***

La San Thome se mai păstrează astăzi doar o parte din degetul cu care el a atins coasta Mântuitorului şi vârful de lance cu care a fost ucis.

Piece of a hand Bone of St. Thomas which touched the wound of Jesus, it was brought from Edessa and preserved in the Milapore St. Thomas Museum.

Tip of the lance that took the life of Thomas which was recovered from the grave during the Portuguese excavation and preserved in the Milapore St. Thomas Museum.

Catedrala actuală, într-un splendid stil neo-gotic, a fost terminată în 1896. Intrarea în catedrală, prin uşile principale, face ca atenţia privitorului să fie atrasă de altarul împodobit şi de minunatele vitralii din spatele lui.

Trei tablouri din această fereastră prezintă episodul biblic, în care apostolul Toma verifică veridicitatea învierii lui Iisus.

O statuie înaltă de un metru a Fecioarei Maria, intitulată "Stăpâna noastră din Mylapore", este situată în transept, fiind adusă aici din Portugalia, se pare, încă din anul 1543. Este cel mai vechi model de sculptură occidentală de pe coasta de est a Indiei.

În mijlocul catedralei se afla cripta cu părţi din moaştele Sfântului apostol Toma.

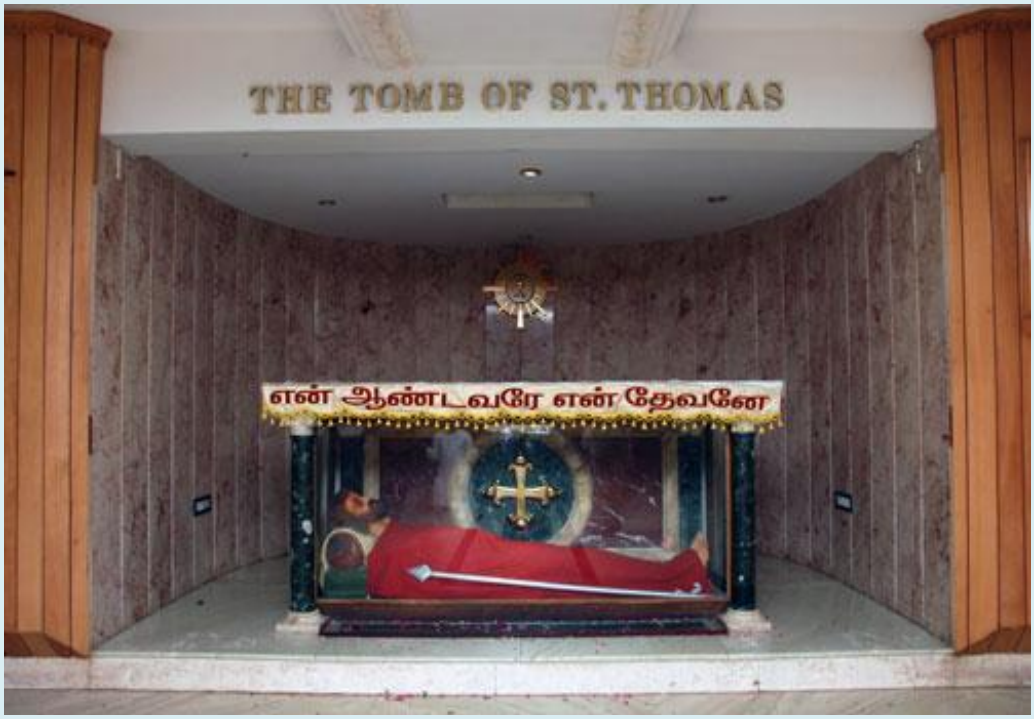

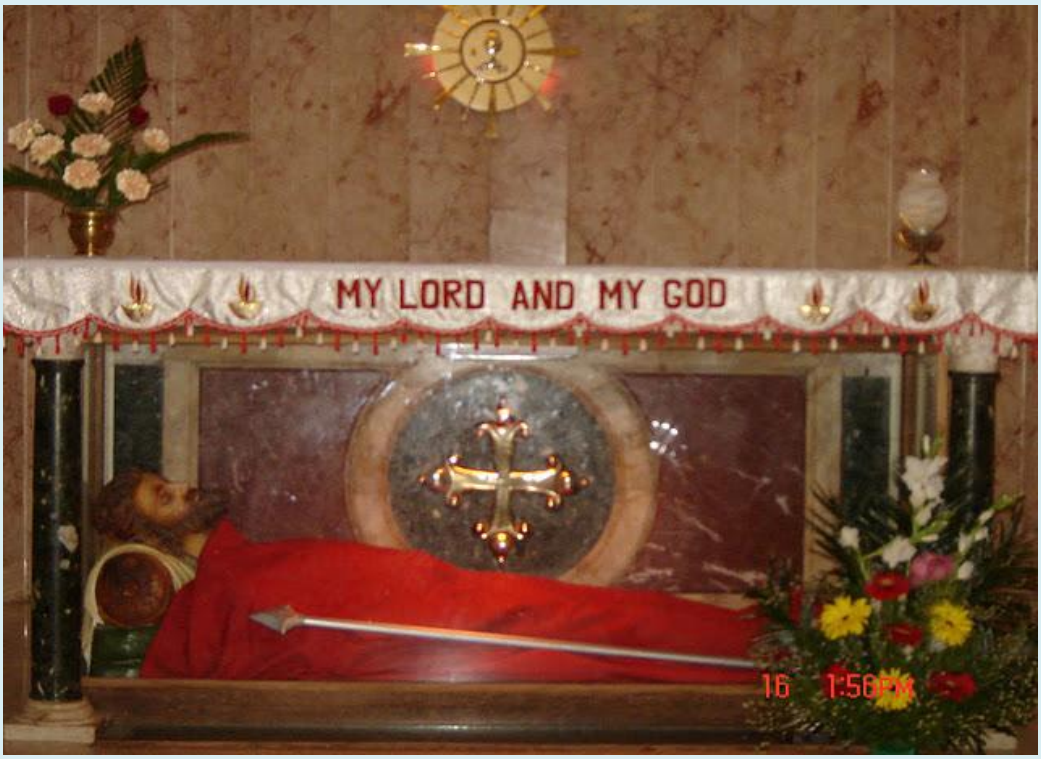

The National Shrine of St. Thomas Basilica, Santhome Cathedral, Chennai, India

Piatra pe care se crede că a fost martirizat, scaunul primului episcop al diocezei şi alte obiecte, sunt odoarele acestei biserici; ele se afla situate în catedrala şi în micul muzeu aflat lângă ea.

Martyrdom scene of Apostle St.Thomas at underground tomb chapel

Ridicată în anul 1956 la rangul de basilica, că o recunoaştere a importanţei ei misionare, catedrala San Thome este o mărturie a credinţei creştinilor de aici, indiferent de confesiune.

India Sfântului apostol Toma

Sfântul apostol Toma, India: ***Există în lume doar 3 catedrale construite peste morminte ale Sfinţilor apostoli ai Domnului Iisus Hristos:***

- la Vatican - peste mormântul Sfântului apostol Petru,
- la Santiago de Compostela (Spania) - pentru Sfântul apostol Iacob cel mare şi
- la Chennai/ Madras (India) - pentru Sfântul apostol Toma.

Creştinii din Asia consideră că măcar o dată în viaţă trebuie să ajungi în pelerinaj la mormântul Sfântului apostol Toma, cel care a încreştinat India între anii 52 şi 72 după Hristos şi a suferit aici, în Chennai, moarte mucenicească.

Muntele pe care a fost omorât îi poartă de atunci numele - St Thomas Mount; crucea de piatră, care se spune că a fost cioplită chiar de Sfântul apostol Toma Toma, poartă şi acum urmele sângelui său - oricât ar fi frecată pentru a fi curăţită, petele de sânge reapar, iar o lungă perioadă de timp s-a înregistrat chiar sângerare vizibilă, în timpul Sfintei Liturghii; peştera în care a trăit ultimii ani este vizitabilă, iar pe o stâncă se află amprenta mâinii şi a piciorului său, conform tradiţiei locale.

St Thomas Mount

În biserica din vârful Muntelui Sfântul Toma este expusă icoana în ulei a Maicii Domnului, considerată cea mai veche icoana creştină din India, pentru că a fost adusă de chiar Sfântul apostol Toma din Ierusalim, fiind una dintre icoanele pictate de Sfântul apostol Luca în timpul vieţii Maicii Domnului.

Iar despre pământul tămăduitor (şi astăzi tămăduitor) de pe mormântul Sfântului apostol Toma, prima mărturie scrisă datează din sec 13, fiind a vestitului explorator Marco Polo.

Deşi moaştele sfântului apostol au fost mutate de secole în Italia, la Ortona (via Siria), totuşi cel mai important loc de pelerinaj din lume, legat de Sfântul apostol Toma, este aici, la Chennai.

Obiective creştine în Chennai:

- Muntele Sfântului apostol Toma (locul în care a fost martirizat),
- Biserica Sfântului apostol Toma - Mylapore,
- Mormântul Sfântului apostol Toma,
- Icoana Maicii Domnului pictată de Sfântul apostol Luca, adusă din Ierusalim de către Sfântul apostol Toma (este considerată cea mai veche icoană creştină din India, sec 1);

- Biserica Sfânta Maria.

Little Mount of St. Thomas in Chennai (Madras)

The Little Mount of St. Thomas, near Madras.

St Thomas Mount sau Parangimalai este o colină mică situată în Chennai, Tamil Nadu , India .

St Thomas Mount este asociat cu Sfântul Toma, apostolul lui Hristos, care se crede că a fost martirizat aici.

Entry to St Thomas Mount

Chennai City View from St Thomas Mount

Chennai Airport View from St Thomas Mount

பின்பு இயேசு அவர்களை நோக்கி, நீங்கள் உலகமெங்கும் போய் சர்வ சிருஷ்டிக்கும் சுவிசேஷத்தைப் பிரசங்கியுங்கள் என்றார்
மாற்கு-16

ஆண்டவரின் கட்டளையை ஏற்று திருமறையை பிரசங்கிக்க உலகெங்கும் சென்ற 12 சீடர்களில் இந்தியாவுக்கான்டத்திற்கு வந்தவர்தோமையார்.
கி.பி-52ன் முதல் வழியாக இந்தியா வந்தடைந்த தோமையார் சிந்து, மலபார் பகுதிகளில் திருமறையை போதித்து பல தேவாலயங்களை கட்டினார். அதன் பிறகு சென்னை மாநகரத்தின் மயிலையும் (மயிலைப்பூர்) வந்தடைந்த தோமையார் இங்கு 4 ஆண்டுகள் இருந்தார்.

ஏற்கனவே அவரின் புதுமைகள் பற்றிஅறிந்திருந்த மயிலைமன்னர் மகாதேவன் தன் மனைவி சிரித்துவந்த தகவினார். இதனால் கோபமுற்ற அரண்மனையைச் சார்ந்த மற்றவர் தோமையாரைக் கொல்ல வழிதேடினர். அவர்களிடமிருந்து தப்பி அருகிலிருந்த சின்ன மலை குன்றுகுன்ன குகையில் மறைந்து பிரசங்கம் செய்து வந்த தோமையார் அங்கும் எதிரிகள் தொடர்ந்ததால் பரங்கிமலை சென்றார். கி.பி-72ல் தன் கையால் செய்த கற்சிலுவையின் முன் ஜெபத்தில் இருக்கும்போது ஈட்டியால் குத்தப்பட்டு இரத்தசாட்சியாய் மரித்தார்.

உடல் வழி சரியாக அறியப்படாத காலத்தில் ஏறக்குறைய 20 வருடம் தோமையார் தம் அற்புதங்களால் இந்தியாவில் கிறித்துவமதத்தை வேருன்றினார். கி.பி1492ல் நானம்பிக்கை முலை வழியாக வாஸ்கோடகாமா இந்தியாவை அடைந்தபோது இங்கிருந்த கிறித்துவர்கள் சுமார் 1000000. அது இன்றைய இந்திய மக்கள் தொகையில் கிறித்துவரின் சதவீதத்துக்கு சமம்.

அதிசயங்கள்

ஆண்டவர் இயேசுவின் காயங்களைத் தொட்ட தீருக்கரங்களால் தோமையார் செய்த அற்புதங்களில் சில--

29 பேரை உயிர்த்தெழவைத்தார். பிசாசு பிடியிலிருந்து விடுவித்தது 250 பேர், 330 தொழுநோயாளிகள் 250 குருடர்கள், 20 ஊமைகள், 120 முடவர்களை குணப்படுத்தினார். மற்றும் மருத்துவர் கைவிட்ட 280 பேரை குணப்படுப்படுத்தினார். (Source - www.st-thoma.com)

சின்ன மலை

காடுகளும் குன்றுகளுமாக இருந்த சின்னமலை போர்த்துக்கீசியர்களால் சரிசெய்யப்பட்டு கி.பி1551ல்ஆலயம் எழுப்பப்பட்டது. தோமையார் மறைந்து வாழ்ந்த குகையை ஆலயத்தினுளே இன்றும் காணலாம். குகையின் உள்சுவற்றில் தோமையாரின் இரத்தக்கறையும், அவரின் கை மற்றும் கால் தடமும் தெளிவாக இருக்கிறது. காலப்போக்கில் பாறைகள் விரிவடைவதால் சற்றே பெரிதாக காணப்படும் இந்த தடங்கள் இத்தனை நூற்றாண்டுகள் கடந்தும் இன்றும் அதியமல் அப்படியே இருக்கிறது. குகைக்குள் இருக்கும் நீள்கனை தோமையாரால் உருவாக்கப்பட்டது. இங்கு வாழ்ந்த காலங்களில் தோமையாரின் பிரசங்கத்தை கேட்க நிரானோர் வந்தனர். காடுகள் குழ்ந்த குன்றின் உச்சியில் அவர்கள் தாகத்தால் அவதிப்பட்டபோது தோமையார் மண்டியிட்டுதம் கைத்தடியினால் தரையை அடுக்க பாறையைப் பிளந்து கொண்டு நீரூற்று சீறிப்பாய்ந்த வரலாறு. இன்றும் வற்றாமலிருக்கும் இப்புனித ஊற்றின் நீர் தீராத நோய்களையும் குணப்படுத்தும்.

கோவிலின் பின்புறம் உள்ள கற்சிலுவை பரங்கிமலையிலுள்ள கற்சிலுவையைப் போன்றது. தோமையாரால் செதுக்கப்பட்டது. இரண்டு சிலுவைகளிலும் கி.பி 1551 முதல் கி.பி 1704 வரை டிசம்பர்18 அன்று திருப்பலியின் போது இரத்தம் கசிந்ததைக்கு சான்றுண்டு. கி.பி1972ல் இப்போதிருக்கும் வட்டவடிவ ஆலயம் கட்டப்பட்டது. இத்தனை அதிசயங்கள் நிறைந்த இந்த சின்னமலை நிருத்தலம் சமய பேதமின்றி அனைத்து மதத்தினருக்கும் புனிதத்தலமாக விளங்குகிறது.

"Thou art my Lord and my God"

None of the apostles, other than St.Thomas had ever called Jesus "GOD" with such significance before.

The Bible has not passed down any information concerning the whereabouts, early life or the parents of St.Thomas and he is known as the leader of silent apostles.
Christianity has a strong foundation in India which is paved by Apostle St. Thomas. There were about One Million Christians when Vasco-Da-Gama landed in India in 1492 - about the same percentage of Christians in India as today. The historic proofs of St.Thoma's mission in India are many.

Apostle St.Thomas reached 'Muziri' in AD 51-52 and formed Chiristianity in Kerala by baptizing the local people. They are popularly referred as Syrian Christians. St.Thomas consecrated the famous 7 churches in kerala.

After kerala Apostle reached Meliapore (Mylapore-Madras). The Raja (King Mahadevan) received baptism and a part of his subjects embraced the Gospel. This excited the hatred and jealousy of the super class people & Priests and Apostle St.Thomas was pierced with a lance at St.Thomas mount while praying before the cross carved by himself, and thus became the martyr. He died embracing the cross and was buried in santhome mylapore at ad72. He was approximately 20 years in India-In that 4 years at Mailepuram or Mylapore.

MIRACLES

It would be impossible to relate all the miracles worked by St.Thomas, by making the sign of the cross with his hand that has touched the wounds of Lord Jesus Christ. To name a few -he raised to life 29 dead; liberated from the demon 250 possessed; cured 330 leprous; gave sight to 250 blind persons, the use of their limbs to 120 paralytics and speech to 20 dumb. He healed 280 sick people whom the physicians had abandoned. (Source - www.st-thoma.com)

LITTLE MOUNT

Though St.Thomas was so dear to the King Mahadevan of Mailepuram, he was actually handled brutally more than once in his apartment in the absence of the King. To save life, he was reported to have sought refuge in the jungle of little Mount which is quite closer to Mylapore. A cave in the Hillock afforded him an ideal shelter which can be seen still today.

Inside the cave one could see a boulder that clearly shows the impression of a huge foot and near to that finger impressions and blood stain. It is the impression of Saint's own hands which touched the wounds of Lord Jesus. The impression is far from artificial and there is plausible explanation for its size that over the centuries rock grows.
Behind the church you can see a cross chiseled on rock stone where saint is said to have offered mass and spent long hours in prayer and meditation. The cross resembles the one in St.Thomas mount which is considered miraculous. It sweated blood several times during mass between years 1551 and 1704 particularly on 18th of December. Whenever the cross at St.Thomas mount sweat and changes colour, similar changes were seen on the cross at little mount.
There is a miraculous spring on the rock behind the Church, called the perpetual spring of the saint. It is recorded only in 1765 AD "*people who come in crowds to hear him preaching suffered much from thirst. The saint knelt down in prayer and struck the rock with his stick, and there formed an instant spring to quench the thirst of people.*" The water is continually being taken even to this day and cures are attested.
In 1972 pope Paul VI declared that St.Thomas is the patron apostle of India. Government of India released two stamps in commemoration of the Indian apostolate of St.Thomas, one in 1964 and another in 1973.

for comments & suggestions: sdvijaymilton@gmail.com

Little Mount church

Loving Memo

காணிக்கை
OFFERING

காணிக்கை
OFFERING

LSTEBALVA·B
CEST·FESAN
GLZ·DETA
IDE·ASVACV
STANOANO
DE·1612

[புனித தோமையார் குகை-ST. THOMAS CAVE]

THE CAVE
WHERE LAY HID
PERSECUTED JUST BEFORE BEING MARTYRED
BY RAJAH MAHADEVAN KING OF MYLAPURAM A.D.68
THOMAS
ONE OF THE TWELVE THE GREAT APOSTLE OF INDIA
THE VERY ONE WHO PUT HIS FINGERS INTO THE
WOUNDS OF HIS LORD AND GOD
DROP YOUR PENNY FOR THIS GREAT HISTORICAL
AND ARCHEOLOGICAL MONUMENT
A.MONIZ

OFFERING
காணிக்கை

OFFERING
காணிக்கை

Vechea biserică este o peşteră în care Sfântul apostol Toma se ascundea şi făcea penitenţă. Aici este o ieşire spre estul peşterii prin care Sfântul a scăpat.

La intrarea în tunel este imprimată o palmă, care se crede că ar fi a Sfântului apostol Toma

Crucea tăiată în vârful dealului, se crede despre ea că este crucea în faţa căreia s-a rugat Sfântul apostol Toma. Fântâna Sfântului Toma este izvorul din acest mic deal şi se presupune că este creaţia miraculoasă a apostolului însuşi.

உயிர் தரும்
உணவு நானே

உயிர் தரும்
உணவு நானே
யோவான். 6:35.

ST.THOMAS COMMUNITY HALL

ST.THOMAS COMMUNITY HALL

MY LORD AND MY GOD
என் ஆண்டவரே என் தேவனே

Altarul

ROCK ALTAR ON WHICH ST. THOMAS OFFERED HOLY MASS
PORTRAIT UNVEILED
TO COMMEMORATE THE 35TH ANNIVERSARY TO THE
PRIESTHOOD OF REV. FR. P.T. ARULAPPA, P.P. ON 21ST APRIL 1992

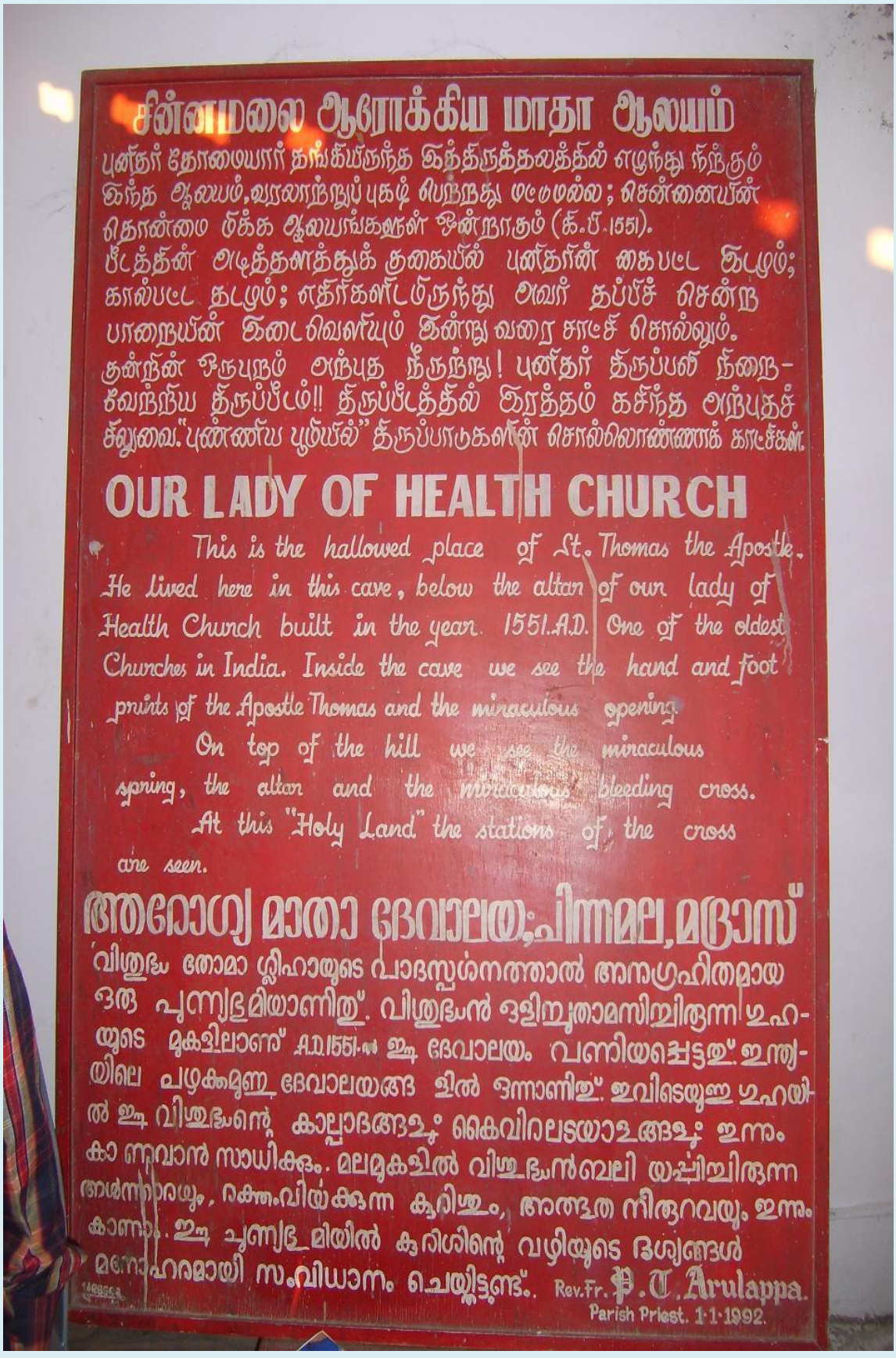

சின்னமலை ஆரோக்கிய மாதா ஆலயம்

புனிதர் தோமையார் தங்கியிருந்த இத்திருத்தலத்தில் எழுந்து நிற்கும் இந்த ஆலயம், வரலாற்றுப் புகழ் பெற்றது மட்டுமல்ல; சென்னையின் தொன்மை மிக்க ஆலயங்களுள் ஒன்றாகும் (கி.பி.1551).

பீடத்தின் அடித்தளத்துக் குகையில் புனிதரின் கைபட்ட இடமும், கால்பட்ட இடமும்; எதிரிகளிடமிருந்து அவர் தப்பிச் சென்ற பாறையின் இடைவெளியும் இன்று வரை சாட்சி சொல்லும்.

குன்றின் ஒருபுறம் அற்புத நீருற்று! புனிதர் திருப்பலி நிறை-வேற்றிய திருப்பீடம்!! திருப்பீடத்தில் இரத்தம் கசிந்த அற்புதச் சிலுவை. "புண்ணிய பூமியில்" திருப்பாடுகளின் சொல்லோவியக் காட்சிகள்.

OUR LADY OF HEALTH CHURCH

This is the hallowed place of St. Thomas the Apostle. He lived here in this cave, below the altar of our lady of Health Church built in the year 1551.A.D. One of the oldest Churches in India. Inside the cave we see the hand and foot prints of the Apostle Thomas and the miraculous opening.

On top of the hill we see the miraculous spring, the altar and the miraculous bleeding cross.

At this "Holy Land" the stations of the cross are seen.

അരോഗ്യ മാതാ ദേവാലയം, ചിന്നമല, മദ്രാസ്

വിശുദ്ധ തോമാ ശ്ലീഹായുടെ പാദസ്പർശനത്താൽ അനുഗ്രഹിതമായ ഒരു പുണ്യഭൂമിയാണിത്. വിശുദ്ധൻ ഒളിച്ചുതാമസിച്ചിരുന്ന ഗുഹ-യുടെ മുകളിലാണ് A.D.1551-ൽ ഈ ദേവാലയം പണിയപ്പെട്ടത്. ഇന്ത്യ-യിലെ പഴക്കമുള്ള ദേവാലയങ്ങളിൽ ഒന്നാണിത്. ഇവിടെയുള്ള ഗുഹയിൽ ഈ വിശുദ്ധന്റെ കാല്പാദങ്ങളും കൈവിരലടയാളങ്ങളും കാണാം. മലമുകളിൽ വിശുദ്ധൻ ബലി യർപ്പിച്ചിരുന്ന അൾത്താരയും, രക്തം വിയർക്കുന്ന കുരിശും, അത്ഭുത നീരുറവയും കാണാം. ഈ പുണ്യഭൂമിയിൽ കുരിശിന്റെ വഴിയുടെ ദൃശ്യങ്ങൾ മനോഹരമായി സംവിധാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

Rev.Fr. P.T. Arulappa.
Parish Priest. 1-1-1992.

HOLY LAND

JESUS FALLS ON THE GROUND

Grotto outside Little Mount

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

96

Viața și Acatistul Sfântului Apostol TOMA

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Sfinte Apostole Toma, roagă pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de păcate sufletelor noastre.”

Troparul Sfântului Apostol Toma

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-329-6

Icoane

Apostolul Toma alături de Arhanghelii Gavriil şi Mihail – icoana St. Thomas Cathedral, Mumbai

SF. AP. TOMA
SF. AP. SIMEON

SF. AP.
TOMA

SE. AP. TOMA

ст҃ъ ап҃ъ
ап. фома

Sfântul apostol Toma, sec. XV, biserica Sfântului Clement - Ohrid, Macedonia

AQUINASANDMORE.COM

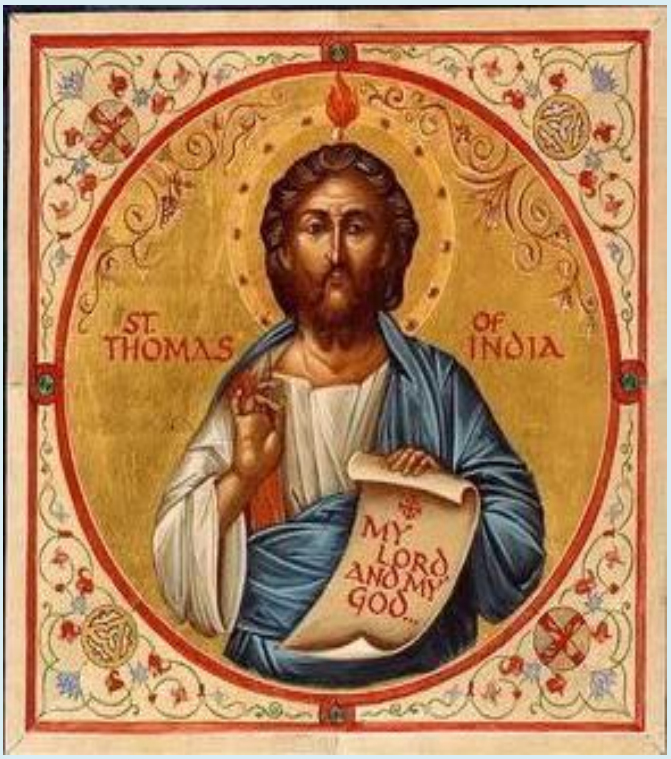
ST.
THOMAS
OF
INDIA
MY
LORD
AND MY
GOD

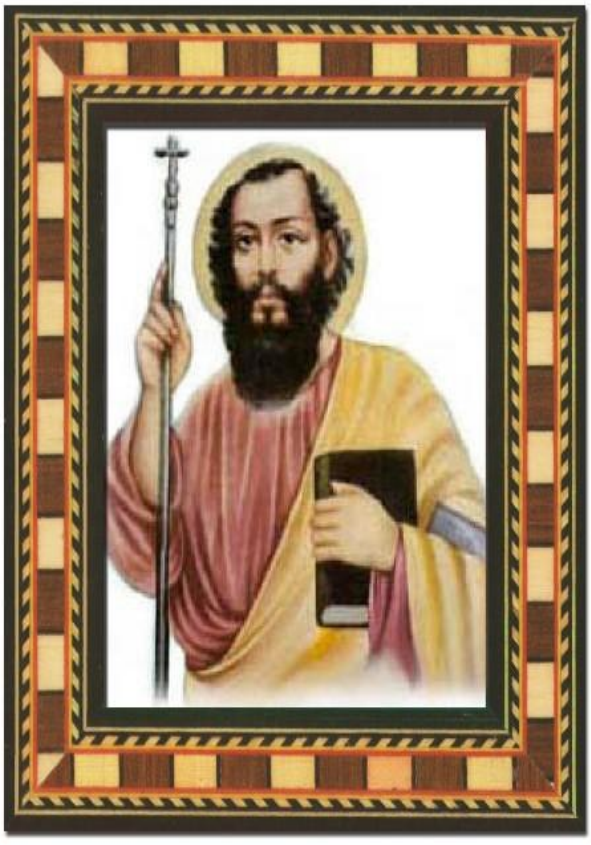

The Apostle Thomas by El Greco

Thomas (detail) by Guercino

The Apostle Thomas (detail) by Diego Velasquez

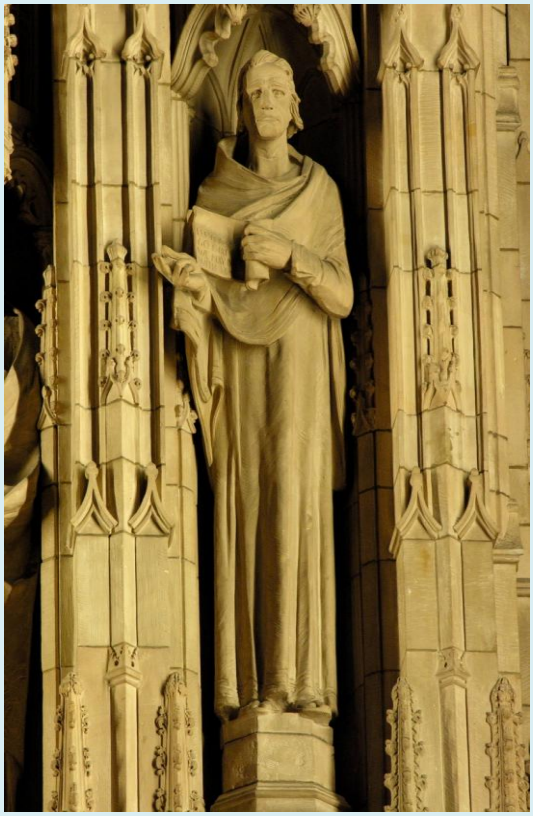

St. Thomas Apostle Statue ,St. Thomas Church & MOMA Museum - New York City, New York

The incredulity of St. Thomas Andrea del Verrocchio

ΗΨΗΛΑΦΗΣΗΣ
ΙΣ
ΧΣ

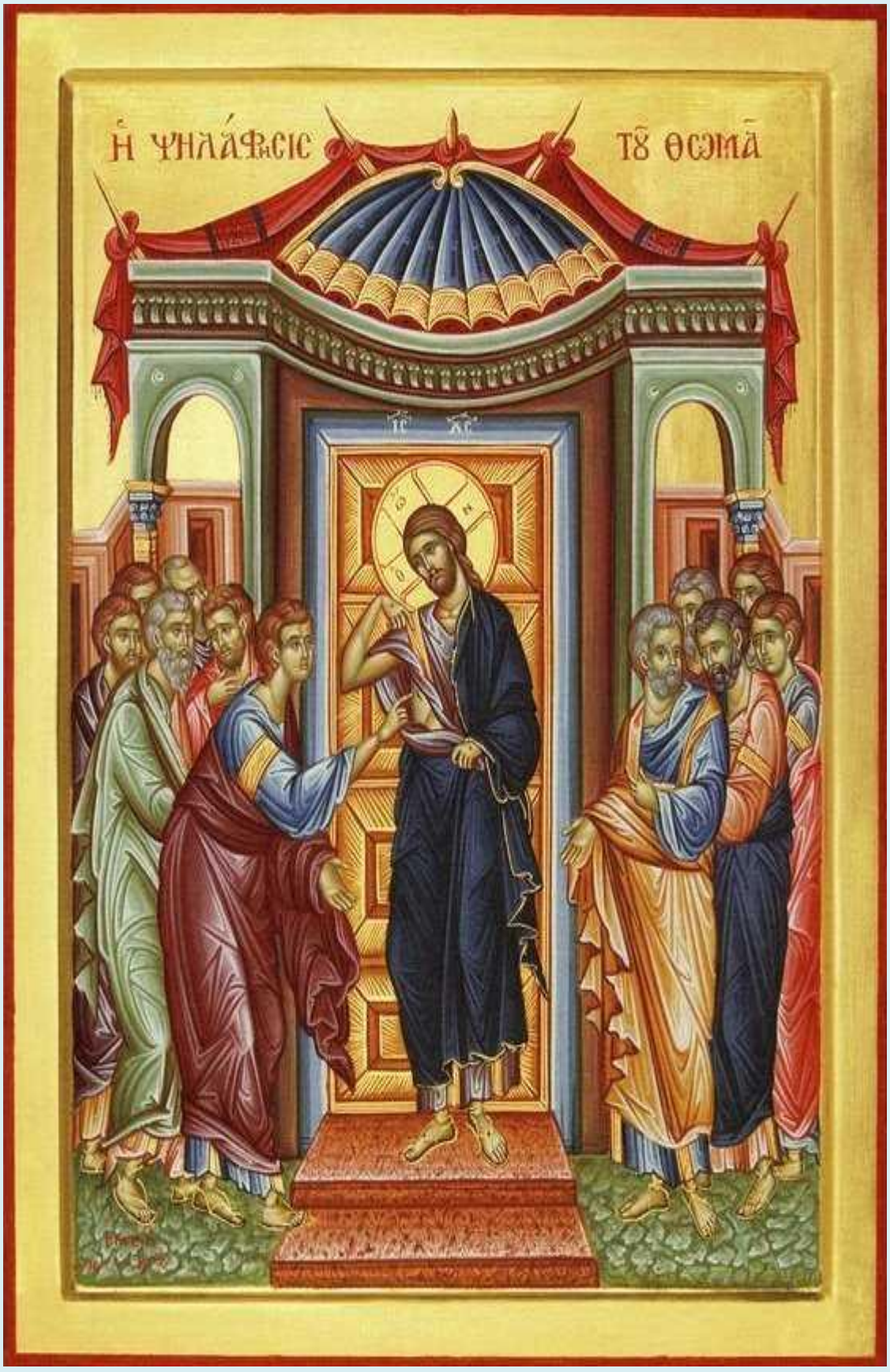
Η ΨΗΛΑΦΗΣΙΣ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

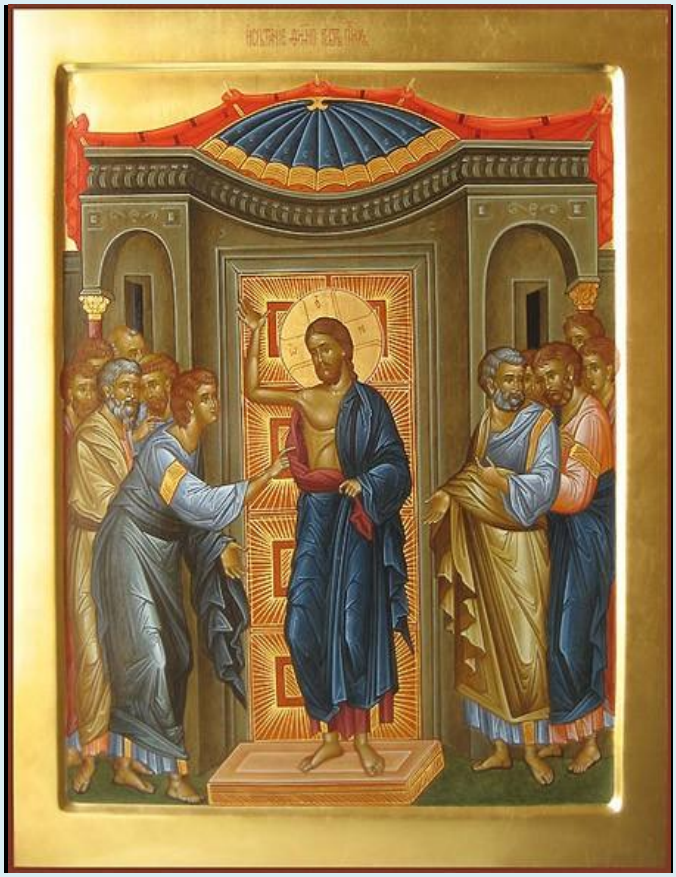

Ἡ ΨΗΛΑΦΗCIC ΤΟΥ ΘΩΜΑ

Conform tradiţiei, cinstitul brâu a fost ţesut de însăşi Maica Domnului. După Adormirea sa, aceasta l-a dăruit Sfântului apostol Toma, în timp ce era adus prin văzduh la locul unde ea fusese îngropată.

Altar of Saints Thomas and Matthew the Apostle - Orley, Barent (Bernard) van (ca.1488-1541), Kunsthistorisches Museum, Vienna, Austria

Ο ΑΓΙΟϹ ΑΠΟϹ. ΘѠΜΑϹ
Ο ΑΓΙΟϹ ΑΠΟϹΤ. ΘѠΜΑϹ 6 ΟΚΤѠΒΡΙΟΥ

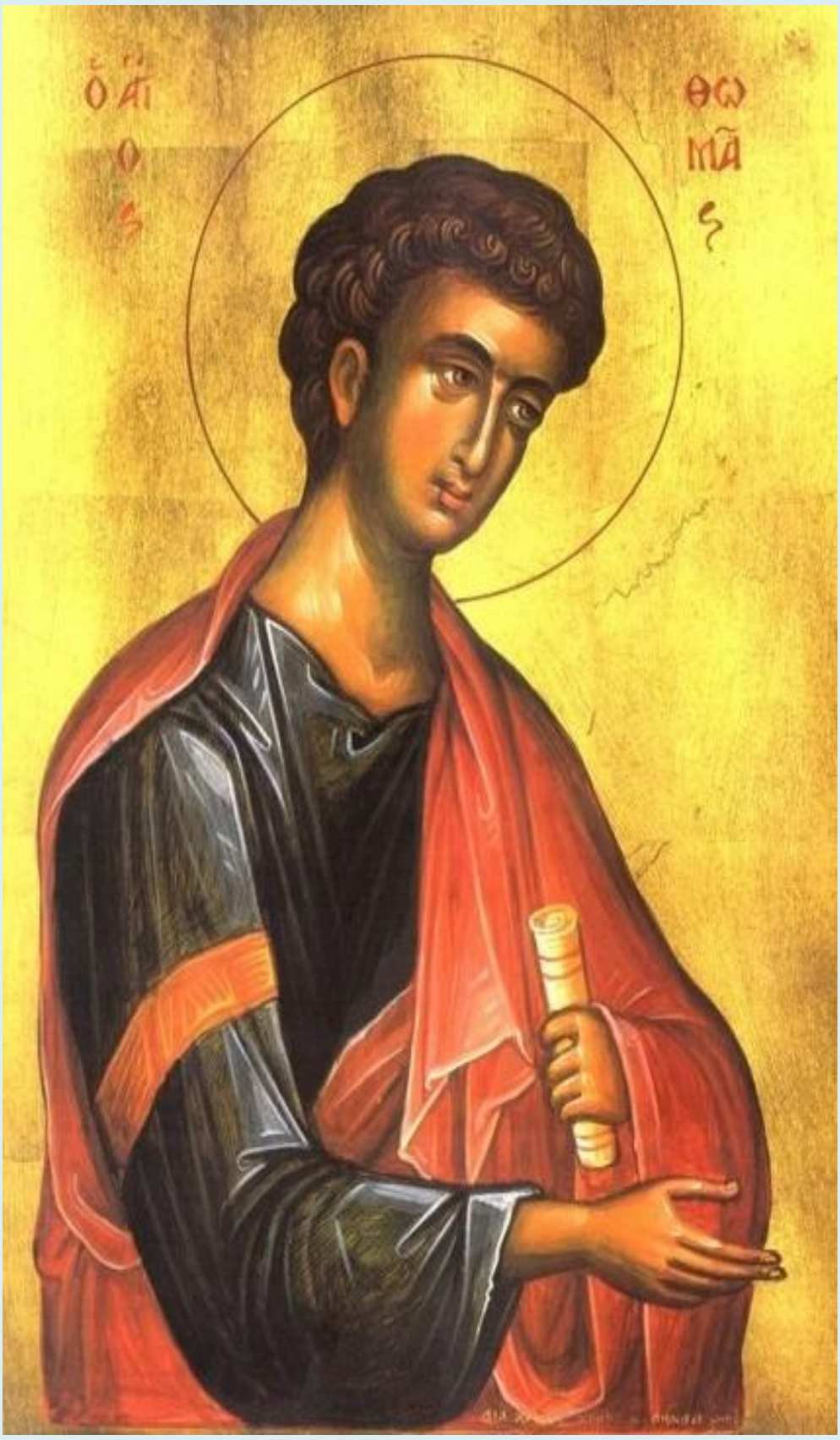
Ὁ ἅγι
ος
θω
μᾶ
ς

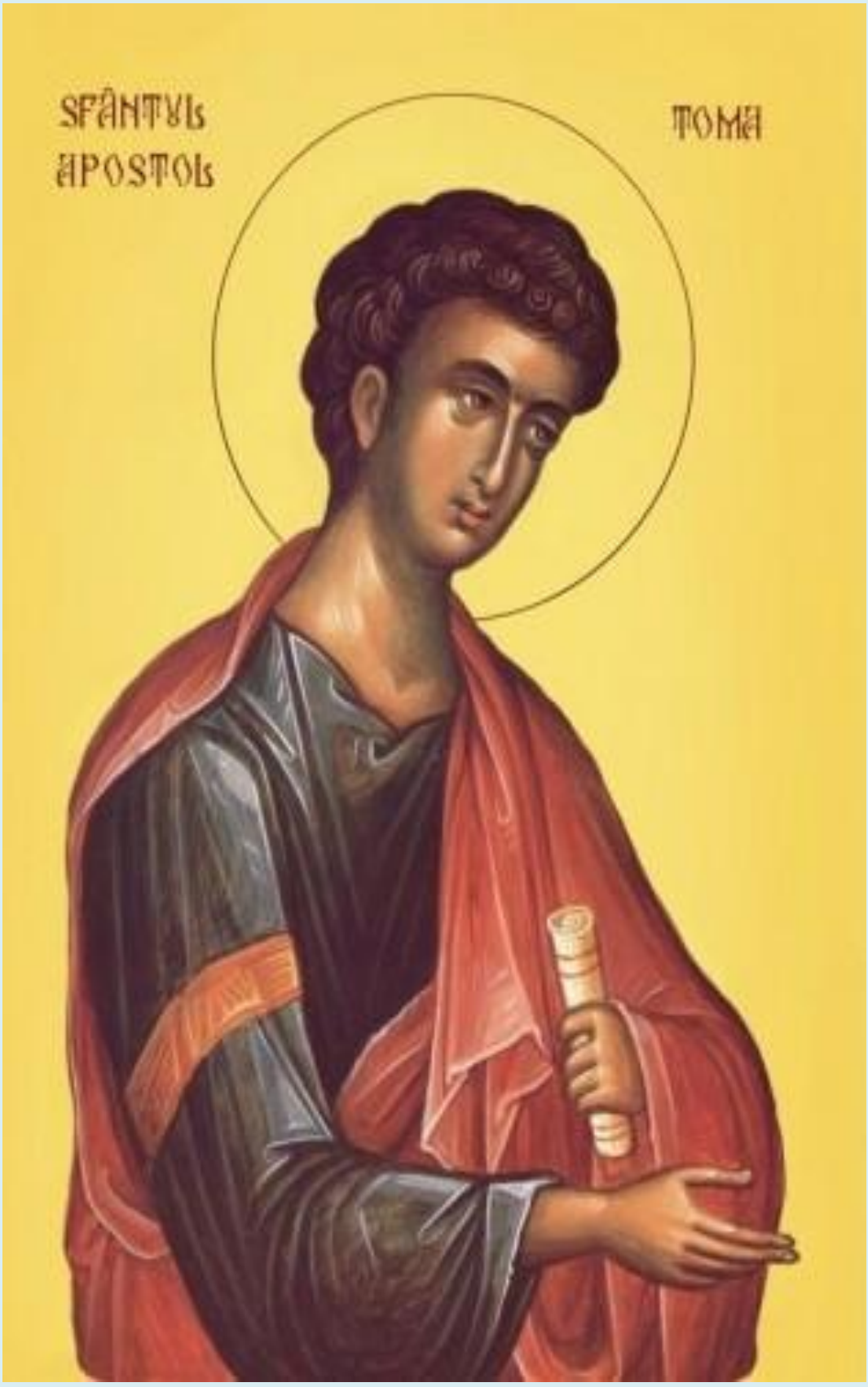
SFÂNTUL
APOSTOL
TOMA

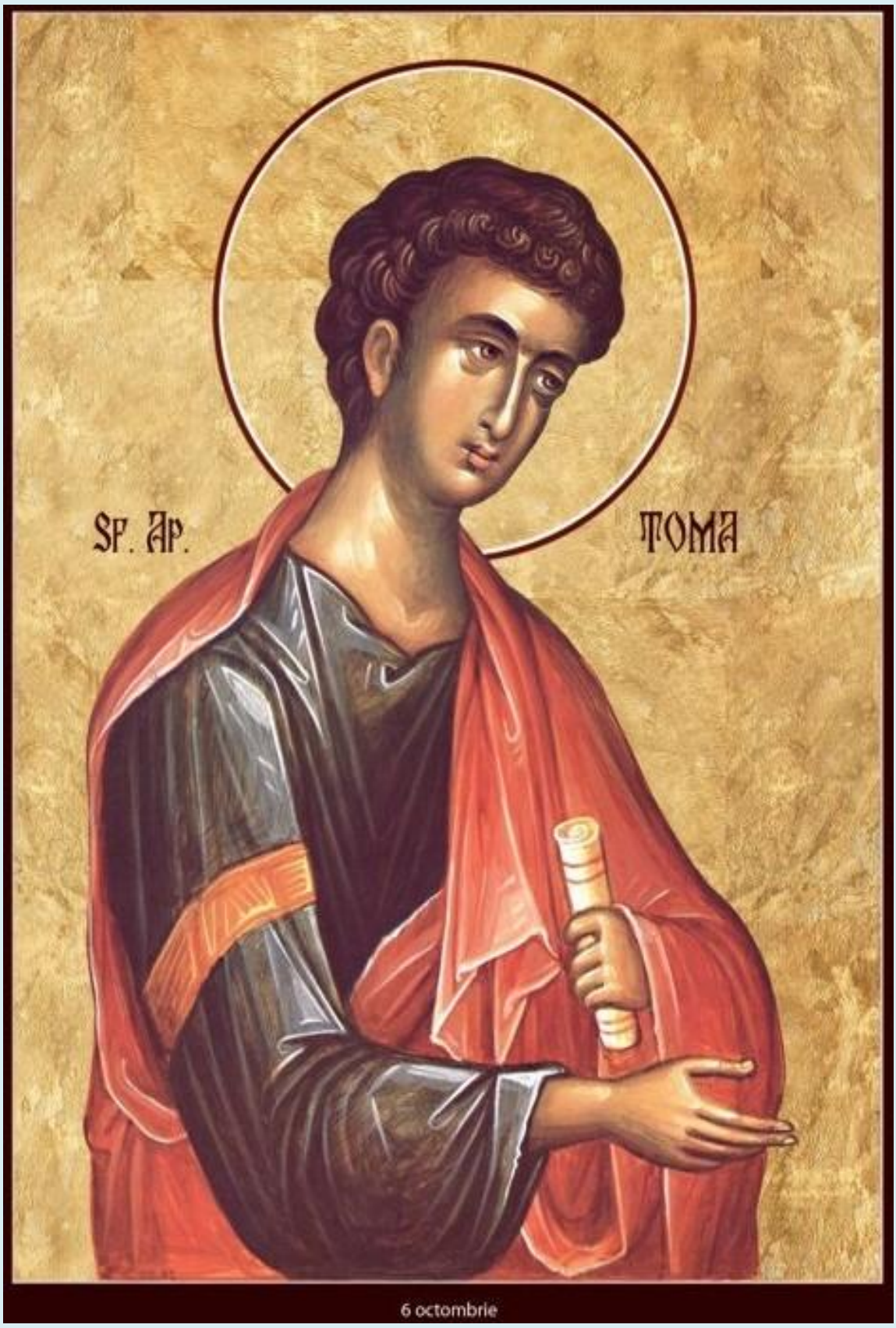
SF. AP.
TOMA
6 octombrie

6 octombrie

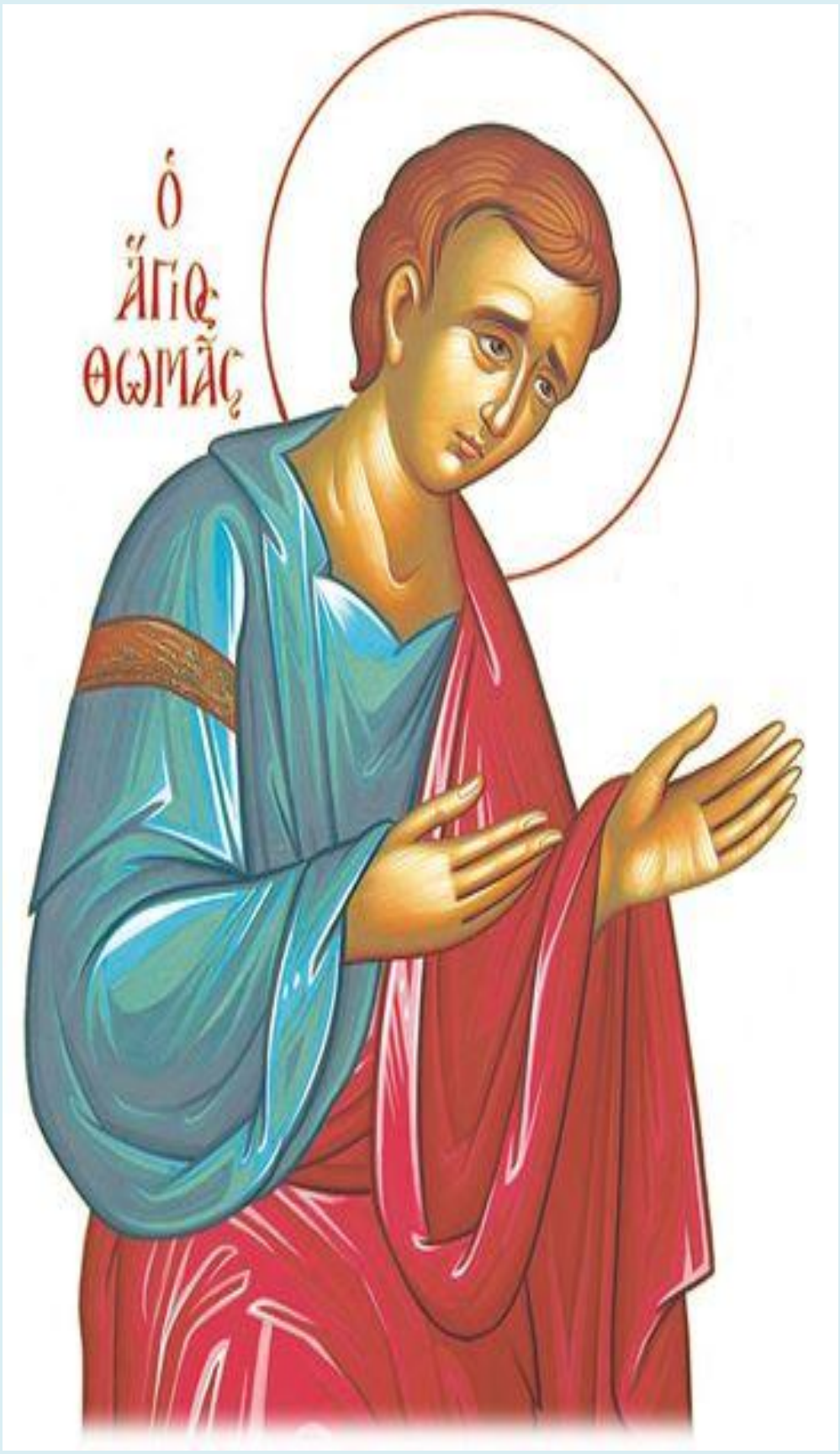
Ὁ
ἅγιος
Θωμᾶς

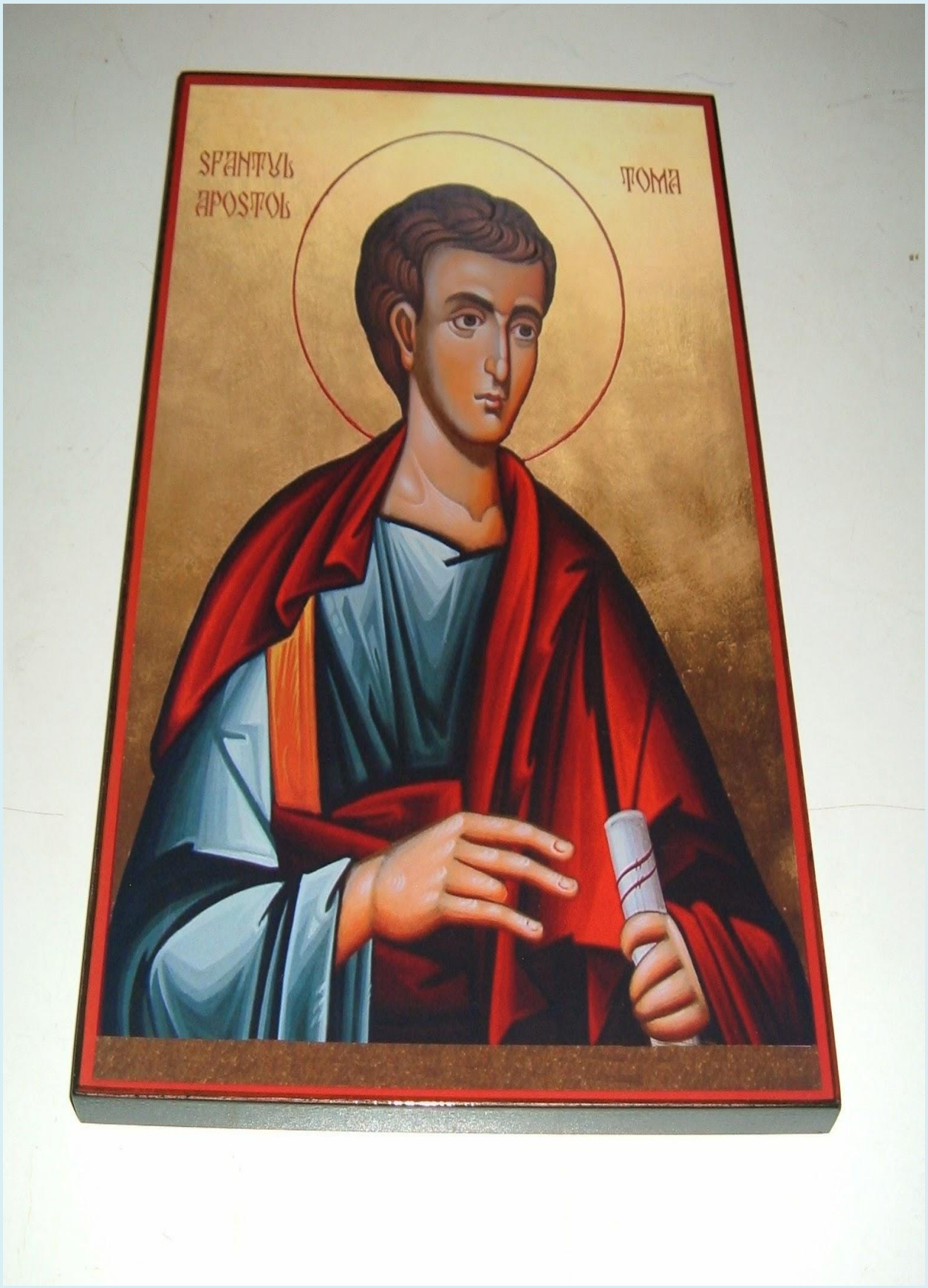
SFANTUL
APOSTOL
TOMA

Ὁ ἅγιος
Θωμᾶς

SE. AP.
ΠΟΜΑ

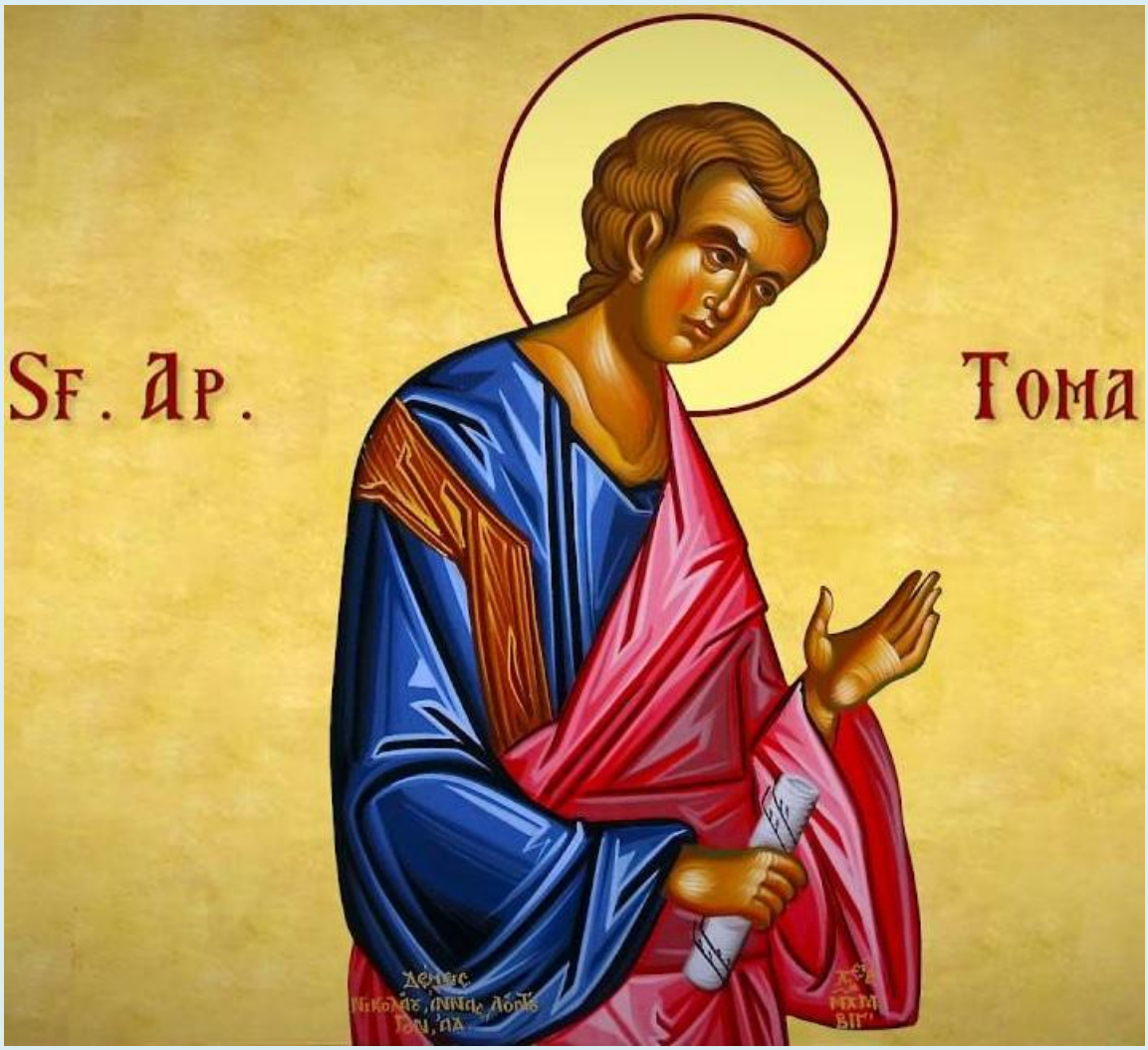
Sf. Ap.
Toma

Ο ΑΓΙΟΣ ΘΩΜΑΣ

Ὁ
ἌΓΙΟΣ ΑΠΌΣ. ΘΩΜΆΣ

SF. AP.
TOMA

Ο ΑΓΙΟΣ
ΘΩΜΑΣ
www.byzarticon.gr

Ὁ ΑΓΙΟΣ
ΘΩΜΑΣ
Ὁ ΚΥΡΙΟΣ
ΜΟΥ ΚΑΙ Ὁ ΘΕΟΣ
ΜΟΥ

ΘΩΜΑ
Ϛ

ФО
МА

Icoană a Sfântului apostol Toma din Kratovo, Macedonia

СТНАПЛЬТОМ
ПРѢВОДЕНЬ·
Г

6 lucruri despre
Sf. Ap. Toma

Este unul dintre cei 12 Apostoli ai Mântuitorului Iisus Hristos

Este singurul Apostol căruia Biserica i-a dedicat o zi de duminică

A fondat biserici creştine în Palestina, Etiopia şi India

Este considerat ocrotitorul întârziaților

Este numit şi „Geamănul” - sensul aramaic al numelui „Toma”

Este numit şi „necredinciosul” pentru uimirea cu care a primit vestea Învierii

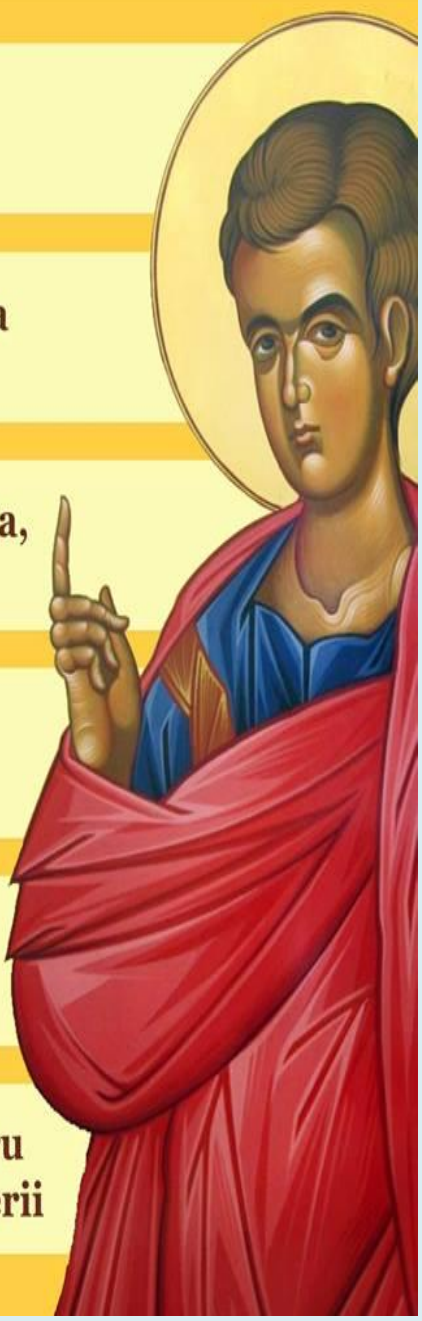

BASILICA.RO

Sfântul Apostol Toma

portal ortodox
DOXOLOGIA.ro

- Cel numit și „Geamănul”, Sfântul Apostol Toma s-a născut în Galileea.
- Auzind despre felul în care Hristos propovăduiește, I-a urmat și a ajuns să facă parte din ceata celor 12 Apostoli.
- După Înălțarea Domnului și Pogorârea Sfântului Duh, Sfântul Toma a mers să propovăduiască în India.
- Ajungând în Calamidia, a convertit pe două dintre soțiile împăraților, atrăgând mânia acestora.
- Din porunca unuia dintre împărați, Sfântul Toma a fost ucis, fiind împuns cu cinci sulițe.

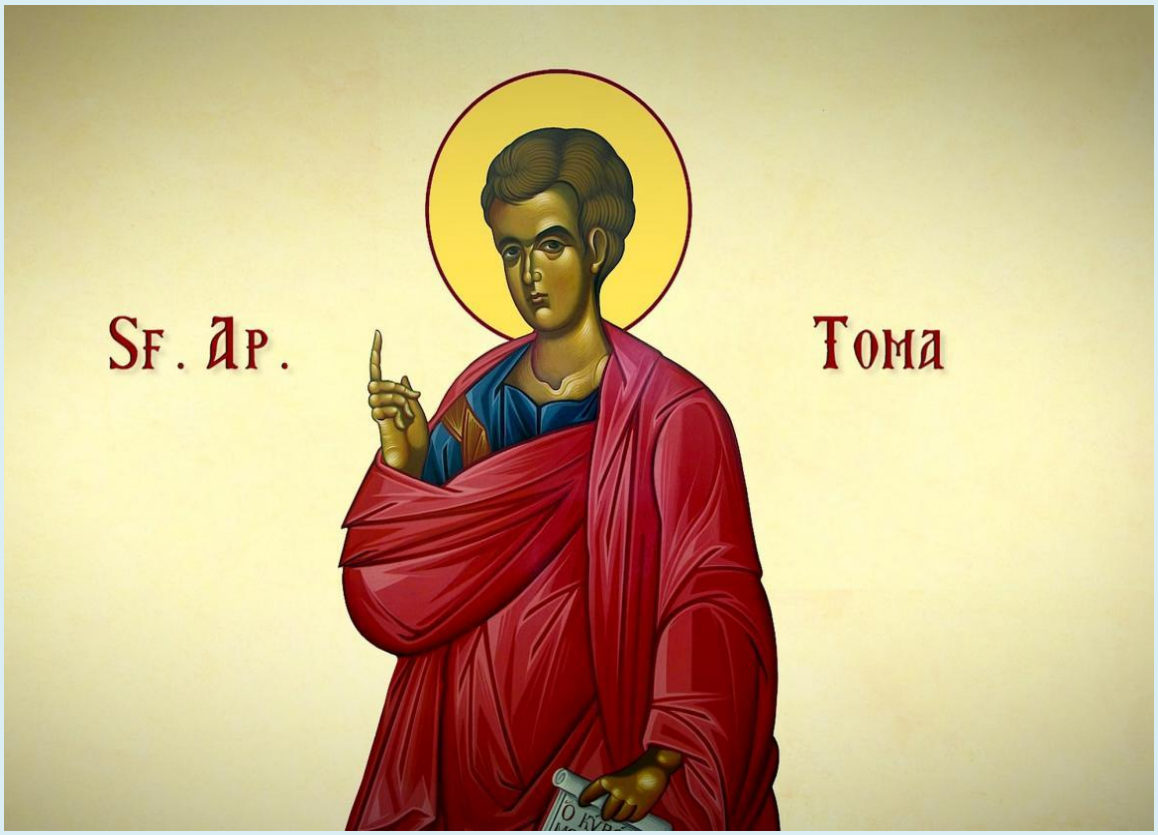

Troparul Sfântului Apostol Toma

6 Octombrie - Glasul 3

Apostole Sfinte Toma, roagă pe Milostivul Dumnezeu, ca să dăruiască iertare de greseli sufletelor noastre.

SF. AP.
TOMA

SF.
APOSTOL
TOMA

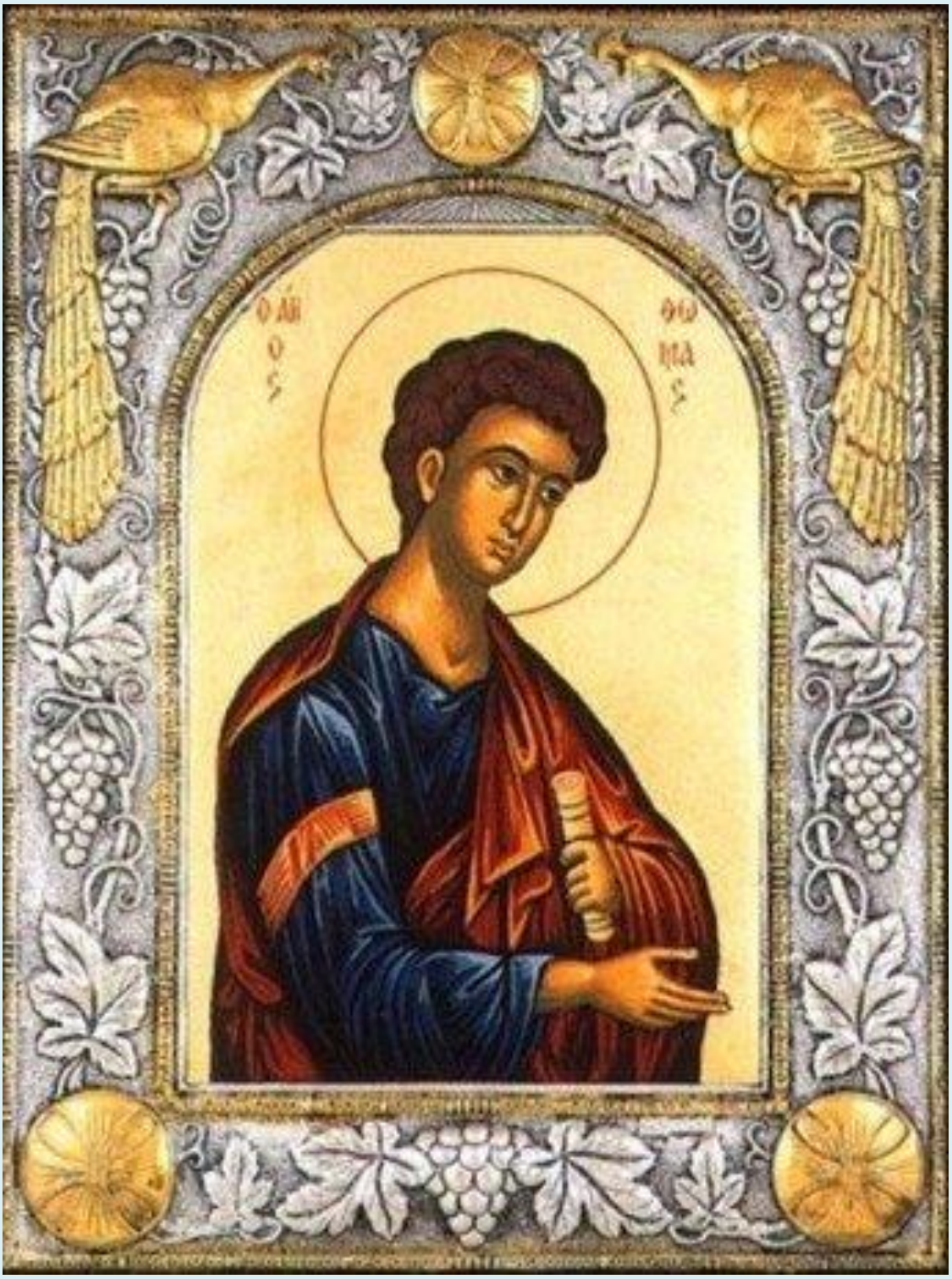

O, prea sfinte apostole al lui Hristos, Toma apără turma lui Hristos de toată rătăcirea şi îndoiala; pe noi, cei zăbăvnici cu inima, ne întăreşte pe piatra mărturisirii Sale cu rugăciunile tale dă tămăduire rănilor sufletelor şi trupurilor noastre şi ne mijloceşte mântuirea la sfârşitul vieţii noastre. Amin.